

UFUK

Konya İmam Hatip Lisesi Yayın Organı

Yıl: 4 Sayı: 6 Mayıs 1995

UFUK

Konya İmam Hatip Lisesi
Yayın Organı

Yıl: 4 Sayı: 6 Mayıs 1995

Sahibi:
Okul Adına Okul Müdürü
Bekir YİĞİT

Genel Yayın Yönetmeni
Hamit TURANALP

Yazı İşleri Müdürü
Abdullah TEKİN

İnceleme ve Yayın Kurulu
M.Şaban ŞİMŞEK
Abdullah ACAR
Yunus AKER
Rıfat KIZILELMA
Lütfi GÜRBÜZ

Seçici Kurul
Eymen ÖDEVOĞLU
M.Ali KAÇAR
Sami DÖNDEREN
Y.Emre SAYAN
M.Emin YAŞLI

Yazışma Adresi
İ.H.L. KONYA
Tel: 351 28 02

Dergimiz 2140 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayınlanan esaslara uygun olarak hazırlanmıştır. Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur.

Dizgi & Dizayn
Halil Aykut Milaslı

Ofet Hazırlık & Baskı
Ceylan Ofset

İÇİNDEKİLER :

❑ Bekir Yiğit / Okul Müdürü

GENÇLİĞE SELAM

Sevgili Ufuk Okuyucuları,

Öğretmen ve öğrencilerimizin yoğun çalışmaları ve değerli emekleri ile hazırlanıp size sunulan dergimizin, yani Konya İmam Hatip Lisesi'nin sesi olan UFUK DERGİSİ'nin yeni bir sayısı ile yine karşınızdayız. Okulumuz çeşitli vesilelerle sesini duyurmakla beraber, basın yoluyla sizlere ulaşıp düşündüklerimizi aktarmak ve güzellikleri, doğruları birlikte yaşamak daha bir anlam ifade eder. Böyle faydalı eserleri hazırlayıp sunanlara burada teşekkür etmek isterim.

Bunun gibi faaliyetleri yaparken toplumumuza karşı olan görevlerimizi yerine getirdiğimiz kanaatindeyim. Zira bizim inancımız odur ki, toplumların yaşadıkları zaman dilimi içerisinde mutlu olmaları en tabii haklarıdır. İnsanlar kendi hayatlarını saadet içerisinde geçirebilmek için gerekeni yapmakla birlikte kendilerinden sonra gelecek nesiller için de daha iyi ortamlar hazırlamak zorundadırlar. Bilhassa yöneticiler, hangi kademede olursa olsun, yönettikleri toplumun mutluluk, refah ve tekâmülü için her türlü çabayı sarfetmelidirler. En başta gelen ihtiyaç ise eğitim ve öğretimdir. Cehaletin olduğu yerde saadetten ve ilerlemeden bahsetmek beyhudedir. Devlet başkanından aile reisine kadar her lider sorumlu olduğu kişilerin eğitimine birinci planda önem vermeli ve gerekeni yapmalıdır. İslâm'ın ilk emrinin "Oku!" olmasında çok büyük hikmetler ve sebepler vardır. Mutluluk, dünyada ve ahirette olursa bir anlam ifade eder. Dünya mutluluğu için her çabayı gösterip ahireti, yani sonsuz olan gerçek hayatı ihmal etmek çok yanlıştır. O insan dünyada da bedbaht olur."Dünyayı isteyen ilme sarılsın, ahireti isteyen ilme sarılsın, her ikisini de isteyen yine ilme sarılsın!" buyuran Hz. Peygamber (S.A.V.) bize en doğru ölçüyü vermiştir. Bugün, geçmiş dönemlere göre çok ileri seviyede imkânlar içinde yaşıyoruz. İnsanoğlu, Allah'ın kendisine bahşettiği akıl nimeti sayesinde, yine Allah tarafından emrine verilen muazzam kaynaklardan yararlanarak en rahat bir şekilde yaşama şartlarına kavuşmuştur. Ancak mutluluk ve huzurdan istediğimiz kadar bulduğumuz kanaatinde değiliz. İnsanlarımızı cehaletten kurtarıp bilgi sahibi yapalım diye uğraşırken eğitim tarafını ihmal ettik. Ayrıca, milli ve manevi kültürlerimizi yeni nesillere aktaramadık. Toplumların ilerlemesinde ilmin, bilginin önemi inkâr edilemez, ancak nesiller milli ve manevi kültürle eğitime tabi tutulmadıkça ilerleme beklemek ve huzuru bulmak için çırpınmak boşunadır. Saadet ve refah ölçülerini uzun uzun aramaya ihtiyacımız da yoktur. Mensubu olmakla şeref duyduğumuz dinimizin emir ve yasaklarını uygulamamız yeterlidir. Böylece insan hem kendisi mutlu olur, hem de çevresini mutlu kılar. Dinimizde müslüman tanımı Hz. Peygamber'in hadisinde şöyle yapılır: "Müslüman dilinden ve elinden diğer müs-

lümanların zarar görmediği kimsedir." Bir başka Hadis-i Şerifte "Sizden biriniz kendisi için istediği bir şeyi diğer kardeşleri için de istemedikçe gerçek mü'min olamaz." buyurulmaktadır. "Mü'minler ancak kardeştirler." ilkesini hayatına uygulayan bir insandan kime ne zarar gelebilir? Kutlu doğum haftası boyunca Hz. Peygamber (S.A.V.)'in hayatını anlatan nice programlar yapıldı. Burada önemli olan O'nun insanlara verdiği mesajı iyi anlamak, değerlendirmek ve uygulamaktır. Eğitim sistemimizde insanlığın hayrına olan bilgileri vermek, önderlerimizi tanıtmak, onların aydınlık mesajlarını yeni nesillere kavratmak zorundayız. Okullarımızda verdiğimiz dersler kadar eğitim ve milli kültür üzerinde durulmalıdır ki, insanımızı gerçek mutluluğa kavuşturalım. Cennet vatanımızın kıymetini bilen, yaşanır hale getiren ve koruyan sağlam ruhlu, sağlam karakterli nesiller yetiştirebilelim. Öğretmenlerimiz, öğreten olmanın yanında terbiye eden kişiler de olmalıdır. Toplumun hayatında öğretmenin rolü inkâr edilemez. Çünkü her şeyden o sorumludur. Öğretmenlerimiz bu önemli görevlerinin bilinciyle görevlerini yapmaktadırlar.

Bir sohbet havası içerisinde düşüncelerimi yansıtmaya çalıştım. Bu duygu ve düşüncelerle eğitip öğretmeye çalıştığımız gençlerimize yarınlarımızı gönül rahatlığı ile teslim edebiliriz. Aslında bizim en değerli varlıklarımız gençlerimizdir. Onları en doğru şekilde eğitip bilgili olarak yetiştirebilirsek ülkemizin geleceğinden endişe etmeyiz. Gençlerimiz de bu gerçeğin bilincinde olarak çok çalışmalıdırlar. Çok okumalıdırlar. Geçmişlerini iyi öğrenerek gerekli dersi aldıktan sonra, milli-manevi değerlerle mücehhez olarak geleceğe güvenle bakmalıdırlar. Hürriyetin ve bağımsız yaşamanın ne büyük erdem olduğunu, kaybedenler daha iyi anlar. Bu acı deneyi yaşamak istemiyorlarsa vatanımıza sahip çıkmalılar, bayrağımızın semalarda dalgalanması için, ezanımızın asla susmaması için gerektiğinde canlarını vermeye hazır bir ruh halefi içinde olmalılar ki, buna gerek kalmasın. Gençlerimizi bu değerlerimizden soğutmaya çalışanlar olabilir. Çeşitli kılıklarda aralarına girerek onları bölmeye, parçalamaya sonunda da mahvetmeye azmetmiş kişiler mutlaka vardır. "Mü'min ferasetli, uyanık olur." hükmü gereğince, İslâm terbiyesi almış, ilmin tadına varmış gençlerimiz hiçbir oyuna gelmeyecekir.

İmam Hatip Liseleri'nde okuyan gençlerimiz, bu memleketin birer ferdi olarak, bu memleketin nimetleri sayesinde bu günleri yaşadıklarının bilincinde olarak, bu devletin okullarından feyz almış, geleceklerini hazırlamaya çalışan kişiler olarak, her türlü fitne ve fesat planlarını boşa çıkaracak azim ve güçtedir. Vatanına bağlı, geçmişine saygılı, ailesine yararlı, ilme aşık, dinini öğrenmiş, ahlaklı, faziletli, sapık ideolojilerden ve hurafelerden uzak, aydın bir kişi olarak yetiştirdiğimiz gençlerimizden bir grubunu daha mezun ederek, nurlu ufuklara doğru yola çıkardık. Bu vesileyle bu yıl yuvadan uğurladığımız sevgili mezunlarımıza sonsuz mutluluk ve başarılar diliyorum. Hayatları boyunca burada vermeye çalıştığımız ölçüleri ve hedefleri geliştirerek kendilerinden bekleneni vermeye çalışmaları en büyük dileğimizdir. Bütün dünyaya karşı durarak "Çanakkale geçilmez." diyenlerin aynı imanını taşıyan, çağ kapayıp çağ açan fethin azmine sahip, örnek nesli, yarınlarımızın mimarları olarak muhabbetle selamlamak istiyorum.

Eğitimin Başarısı

Eğitim kurumlarımız insanlarımızı yaşayacağı çağda uygarlığın öncüsü, seçkin bir ortağı, düşüncesinin dikkate alındığı bir hale getirecek yapılaşmaya ve bu davranışların kazandırıldığı bir yuva haline getirilmelidir.

Çıktısı insan olan eğitim kurumlarımızın yetiştirdikleri insanlar, içtimai hayatta başarılı oluyor, kendilerini kabul ettiriyor veya ruh dengeleri bozulmadan yaşayacakları bir ortam bulabiliyorlarsa eğitim kurmlarımız üstlendikleri görevi yapıyorlar. Aksi halde, uygulama alanı kalmamış bilgi ve düşüncelerle öğrencilerini yükleyen kurumlar, insanları hayal âleminde yaşayan, ulaşamadıkları, uygulayamadıkları düşüncelerden dolayı ruh yapısı bozuk, toplum içinden dışlanmış kendisinde olmayan asalak, güdülen insanlar çoğaldıkça 21. yüzyıla girdiğimiz bu günlerde üretimde "Sanayi Toplumu" Kültürde, milli ve manevi değerlere dayalı "Bilgi Toplumu", davranış olarakta "Bilim Toplumu" olmaktan uzak olacağız. Veya;

Benim işim görülsün de varsın diğerleri kuyrukta beklesin, benim karnım doysun da varsın diğerleri aç kalsın, benim iş hayatım genişlesin büyüsün de varsın diğerleri iflas etsin; diyebilen, nasıl olsa kimse görmüyor, nasıl olsa ben haklı çıkarım, nasıl olsa bu öğrencidir, dili yoktur, gücü yoktur, beni kimseye şikayet edemez gibi tutumları öğrenmiş ve davranışlarını bu düşüncelere göre düzenleyip kuvvet kimde ise hak onundur düşüncesini hayata geçiren insanları çoğalttıkça içtimai hayat bozulacak, toplum içinde huzursuzluk artacak yönetime itimat sarsılacaktır.

Kendi haklarını savunma ve başkalarının haklarına saygı gösterme tutumunu eğitim kurumları vermeli, içtiamî hayata insanımızı hazırlama görevini üstlenmelidir.

Eğitim Kurumlarımız yetiştirdikleri insanlardan eğitim süreci içinde eğitimini üstlendikleri öğrencileri öğütle değil örnek şahsiyetler göstererek eğitmelidir.

Aksi halde; toplum içinde olumlu davranış olmadığı düşüncelerde kalan fakat bugün büyük ölçüde uygulama gören; köşe dönme, iş bitirme, kaba kuvvetle hak elde etme, vergi kaçırma, yönetimi en kısa yoldan elde etme gibi tutum ve davranışlar içtimai hayatı sarsar, toplumda huzursuzluk meydana gelir ve toplum büyük bir bunalıma düşebilir.

Tatmin edilen davranışlar tekrar edilir kural dışı elde edilen haklar insanımızı tatmin ediyorsa bu davranışlar tekrar edilir kural dışı elde edilen haklar insanımızı tatmin ediyorsa bu davranışlar salgın hastalık gibi hızlı bir şekilde yayılır ve toplum kısa sürede de jenere olur.

Bu salgın hastalığın tedavisi yine eğitim kurumlarımızdadır. Toplum olarak istikbale bahar ümidi ile bakacak isek, hayatının baharında tomurcuk misali geleceğimizi yaşıyacak neslimize milli ve manevi değerlerimizi öğretmeli bunları yaşayıp örnek olmalı, bu değerlerimizi düşünce ufkumuzda kalmadan hayata geçirmeliyiz.

Okullar, yetiştirilmek üzere kendisine emanet edilen öğrencilerini, amaçları iyi belirlenmiş proğramlarda hedeflenen davranışları kazanmış ve istendiğinde tekrar edip hayata geçirtebildiği ölçüde başarılıdır.

Çocuklar birbirinden bir çok davranışlar öğrenmekte olduğundan, kötü örnekler çeşitli ce-

zalarla bertaraf edilmeye çalışılmaktadır. Okullar geleceğimiz olan öğrencilerimizi kendi içinde çeşitli etnik grup, düşünce farklılığı, sosyal, kültürel ve ekonomik yapıya sahip aileden gelenleri bir arada tutmakta ve hayata hazırlamaktadır. Hayata atıldığı zaman bu farklı yapıdaki insanlarla karşılaşacak, nasıl davranacağını, nasıl uyum sağlayacağını tereddüt etmeden eğitim süresinde karşılaştığı öğrencilerden farklı olmadığını görecektir. Ulaşılmayan insan, konuşamayacağımız toplumun bir bölümü olmadığı düşünce ve davranışını kendiliğinden kazanmalıdır.

İmam Hatip Liselerine toplumun çeşitli sosyal, kütürel ve ekonomik yapısına sahip ailelerden öğrenci gelmekte, aynı sınıfta veya aynı grupta ders görmekte, birbirleriyle ilişki kurmakta olduklarından hayata atıldıklarında en kısa sürede başarıya ulaşmaktadırlar.

Toplumumuz içinde hayatını idame ettirecek insanlarımıza hayata uyum sağlaması belli davranış alışkanlıklarını elde edilmesi, üretici, düşünen ve düşüncesini ifade edebilen birer kişilik kazanması için eğitim fırsatı verilmelidir. Hiç kimse herhangi bir sebepten dolayı eğitim hakkından yoksun bırakılmamalıdır. Gözleri görmeyen bir insanı veya konuşamıyan bir insanı beden özürlü olduğu için eğitimin dışında tutmamalıyız. Herkese potansiyel gücünü en üst düzeyde kullanabilecek hayata geçirebilecek ve üretime dönüştürecek şekilde nitelikli bir eğitim verilmelidir. Gözleri iyi gören bir öğrenci ile daha az gören başka bir öğrenciyi sınıf içinde yerleştirirken yazı tahtasına uzaklığı ayarlamak veya öğrenme hızları farklı olan çocuklara farklı öğrenme süresi tanımak gerekir. Zihin ve beden özürlülere kendi yaşıtları ile birlikte öğrenim yapmalı, en az hayatlarını kazanabilecek davranışlar kazandırılmalıdır.

İnsanlar arasında doğuştan gelen farklar vardır. Topumların tecrübeleride farklıdır bundan dolayı insanlar arasında algılama, öğrenme, düşünme, hayal etme, hissizlik, duyarlılık veya refleks olarak organizmanın çeşitli davranışları yapabilme hususlarında farklılıklar vardır.

Öğrenciler arasında, öğrenme gücü bakımından da farklılıklar olup bazıları, bazı konularda hızlı öğrenir. Yetiştikleri çevrenin etkisi ile bazı öğrenciler bazı konuları öğrenmek için daha çok istek duyar. Biyolojik ve psikolojik şartlara (açlık, tokluk, yorgunluk, dinlenmişlik, sağlıklı, hasta, tedirgin, huzursuz, başaramama, başarma, cezalandırma, mükafatlandırma) birbirlerinden daha fazla sahiptirler. Buda olumlu veya olumsu bazı konulara ilgiyi artırır, bazılarında ilgisizlik oluşur.

Herkesin geçmiş yaşantıları farklıdır. Bu farklılık çevrelerini algılama, yorumlama ve bir tepki göstermede farklılık meydana getirir. Kimi öğrenci bazı konuyu kolay anlar kimi öğrenci başka bir konuyu daha kolay anlar. Buda; her öğrencinin başarısı kendine göredir.

Her öğrenci ilgi duyduğu konuları hızlı öğrenir ve o derslerde daha hızlı başarılı olur. Zihinsel özürlü olmadığı takdirde uygun öğrenme ortamı sağlanırsa herkes bir insanın öğrendiği bir davranışı daha kısa veya daha uzun zaman içerisinde öğrenebilir. Buda bir insanın eğitiminde herkese aynı şeyleri öğretip aynı davranışları göstermesi beklenirse eğitim süreci kişelerin etkileşim şartlarına göre daha kısa veya daha uzun zaman alacaktır. Bu da zaman kaybına yol açar. İnsanların hayata daha geç atılmasını sağlar. Sonuçta birçok sosyal yapılanmada ve ekonamide zararlara yol açar. Hangi konuyu kim ne kadar öğrenmeli? sorusuna cevap aranırsa neticeye ulaşırız. Herkes kendi ilgi alanına giren konuları çabuk öğrenir. Zaman içinde unutulacak herşeyin öğretilmesine çalışmak zaman kaybına yol açacaktır.

Bu nedenle;

Eğitim Kurumlarımızın başarıya ulaşması öğrencilerine kendi ilgi istidat ve kabiliyetlerine uygun proğramlar uygulanması ile mümkündür. Bunu sürekli hale getiren kurumlar başarıda zirvede olacak çevrenin çeşitli olumsuzluklarından etkilenmeden neticeye ulaşacaktır.

Büyüyen, Gelişen Okul; KONYA İMAM HATİP LİSESİ

②

Dergimizin 3. sayısında, okulumuzun gelişmesi ile ilgili birtakım bilgiler vermiştik. 1994-1995 Öğretim Yılı itibariyle KONYA İmam Hatip Lisemiz gerçekten göz kamaştırcı, müstesna bir gelişme kaydetmiştir. Öğretim Yılı başında 3000'den fazla öğrenci alınmış, dört binden fazla kız ve altıbinin üzerinde erkek öğrenci olmak üzere, mevcudumuz onbini aşmıştır. Okulumuzda fiilen dört yüze yakın öğretmen hizmet vermektedir. Bu muhteşem tablo ile Türkiye'nin en büyük okulu olma şeref ve hüviyetini kazanmıştır. Şimdi bu konuda ayrıntılara geçelim.

ÜNİVERSİTE GİBİ OKUL :

Dr.ALİ RIZA BAHADIR, MENGENE İMAM HATİP LİSESİ

Konya İmam Hatip Lisesi, 1994-1995 Öğretim Yılı'nda bu gelişmesine nasıl ulaşmıştır, diye bir soru hemen gelecektir aklımıza. Elbette doğrudur. Hakikaten Konya İmam Hatip Lisesi bu öğrenciyi nerede ve nasıl barındırıyor?

Şu gerçeği hemen söyleyelim ki, İmam Hatip Lisesi'nin 1994-1995 ÖğretimYılı başındaki sıkıntılarının çözümü için çok çabalar sarfedilmiştir. Bu konuda herkes elinden gelen gayreti esirgememiştir. Bakanlığımız Din Öğretimi Genel Müdürü Sn. Ahmet GÜL, Konya Valimiz Sn. Atilla Vural, İl Milli Eğitim Müdürümüz Sn. Ömer Kaya, Mengene yöresi muhtarları ve halkının ortak katkıları ve gayretleriyle, Konya'mızın MENGENE bölgesinde Dr. Ali Rıza Bahadır tarafından ilköğretim okulu olarak yaptırılan 60 derslikli muhteşem bir bina, Bakanlık onayı ile İmam Hatip Lisesi'nin hizmetine sunulmuştur. Okulumuzun, kredili sistem bütün lise erkek bölümü ile orta 2 ve 3'lerden bir kısım erkek öğrencilerin öğretim gördüğü bu şubemizde, toplam 4000 öğrenci ve 135 öğretmen bulunmaktadır. Bu binayı yaptıran hayırsever Dr. Ali Rıza Bahadır Beye Allah'tan rahmet dilerken, binanın tahsisinde emeği geçenlere sonsuz teşekkürlerimizi arzederiz.

YENİ ÖĞRETİM YILINA HAZIRLIK:

Bilindiği gibi Konya İmam Hatip Lisesine her yıl binlerce öğrenci başvurmakta, imkânlar ölçüsünde sınavla öğrenci alınmaktadır. Fakat, manzara öyle gözyaşartıcı ve

ürpertici oluyor ki, bu okula başvuran veli ve öğrencilerin istek ve heyecaları, gözlerinden okunuyor. Hiçbiri okula alınmama gibi bir sonuçla karşılaşmak istemiyor. Bu nedenledir ki, her yıl yeni yeni imkanlar hazırlanıyor.

HOCACIHAN İMAM HATİP LİSESİ

Yapımına Hocacihan sakinleri tarafından Kur'an kursu olarak başlatılan, sonradan İmam Hatip Lisesi olmasına karar verilen 52 derslikli İmam Hatip Lisesi binasının inşaatına 1995-1996 öğretim yılına yetişecek bir şekilde devam edilmektedir. Bu binamızın hizmete açılması, okula büyük bir rahatlama getireceğini ümidediyoruz. Sebep olanlara, hizmet edenlere derun-i dilden, can-ü gönülden dua ediyor, şükranlarımızı sunuyoruz.

SELÇUKLU İMAM HATİP LİSESİ

Yine herkesin malumudur ki, birkaç yıldır, Selçuklu ilçemizde, çevre Yolu üzerinde ANADOLU İMAM HATİH LİSESİ Derneğin ve 200 derslikli büyük bir binanın inşaatı süratle devam etmektedir. Külliyenin şu anda 40'ar derslikli iki blokunun tamamlanmasına çalışılıyor. Yetkililerden aldığımız bilgilere göre blokun birisine Anadolu imam Hatip Lisesi yerleşecek, diğer blok da İmam Hatip Lisemiz'in hizmetine sunulacaktır. İnşaallah bu binamızın da hizmete açılması ile öğretim yılına sıkıntısız gireceğiz.

YABANCI DİL AĞIRLIKLI (SÜPER) İMAM HATİP LİSESİ

Okulumuz merkez A Blokta eğitim ve öğretime açılması için SÜPER İMAM HATİP LİSESİ'nin hazırlıkları yapılmıştır. Yapılan başvuru sonunda binamız incelemeye alınmış, müfettişlerin olumlu raporları bakanlığımıza intikal ettirilerek önümüzdeki öğretim yılına (1995-1996) açılması için girişimler sürdürülmektedir. Burada ilgililerden destek beklediğimizi de ifade etmek istiyorum.

KÖKLÜ ÇÖZÜM İSTİYORUZ

Hızla artan Konya nüfusuna paralel olarak Konya İmam Hatip Lisesi'nin mevcudu da hızla artmakta, hızlı bir şekilre yeni çözümler aranmakta, yeni yeni inşaatlar yapılmakta ve şubeler açılmaktadır. Bu şubeler, bilindiği gibi tek bir müdürlüğe bağlı olarak, müdür yardımcılarının sorumluluğunda idare edilmektedir. İmam Hatip Lisesi'nde okumak isteyen öğrencilerimizin istekleri bir noktada yerine getirilirken bazı yönetim sıkıntılarını da unutmamak gerekiyor. Bunun için kamuoyunun da istediği doğrultusunda müstakil müdürlüğe bağlı yeni İmam Hatip Liseleri'nin açılmasına büyük çapta ihtiyaç vardır. Bu konuyu buradan, yetkililerimizi hassasiyetle duyuruyor, ilgilerinizi bekliyor, minnet ve şükranlarımızı arzediyoruz.

İMAM HATİBİM

Sene dokuz yüz elli bir,
Konya, İstanbul ve İzmir.
Yurtta ilk yedisi bir bir,
Açıldı İmam Hatibim.

Elazığ, Çorum, Bursa'da
Maraş, Adana, Urfa'da
Bütün ülkemin sathında,
Açıldı İmam Hatibim.

Edirneden, Ardahan'a
Aydın, Trabzon, Van'a,
Vatanın dört bir yanına,
Yayıldı İmam Hatibim.

Halkım zengin fakirliğiyle,
Çocuk, kadın, erkeğiyle,
Destek oldu her şeyiyle,
Sana İmam Hatibim.

Sayısı dört yüzü buldu,
Mü'minlerin yüzü güldü,
Sevgisi kalplere doldu,
Canım İmam Hatibim.

Onbinlerce mezun verdi,
Hizmette Hakka söz verdi.
Davasına gönül verdi.
Şanlı İmam Hatibim.

Görev aldı yurt sathında,
İnananların safında,
Ödülü Hakkın katında,
Namlı İmam Hatibim.

Ülkemin savcı, hakimi,
Mimar, reis, kaymakamı,
Doktor, mebus, bakanı,
Oldu İmam Hatiplim.

Yaptı İlim tahsil, talim,
Kimisi müftü, muallim.
Kimi Prof, kimi alim,
Oldu İmam Hatiplim.

Sen ülkenin gururusun,
Gönlümüzün sürurusun.
Sen Fatihimin Ruhusun,
Şanlı İmam Hatibim

Şahin DURAN
Meslek Dersleri Öğretmeni

Ümit Nesli

Her sabah güneşle yeni umutlar açar ya insanın gönlünde, taze sürgünler çıkar ya gönül toprağında, işte böyle açıldı İmam Hatipler. İlk kez 1924 yılında. Fırtınalara, tufanlara rast geldi. Zaman zaman soldu ümit çiçekleri... Ama hep sakladı bir parçasını gönül toprağında, canıyla beslemek pahasına da olsa. Çünkü o ümit nesliydi. Güldevrini yaşatacaktı cehaletten çırpınan topluma. Ümit nesli; yüreğinde yarına ait bir ümit yeşertebilen genç insanlardır. Onlar gençliklerini içlerinde yanıp duran ateşten, hiç dinmeyen heyecandan alırlar.

Onlar umudumuzdur, yarınımızdır. Onlar bize herşeye katlanabilme gücünü veren pırıl pırıl dimağlardır.

Onlar yaşadıkları hayatı tanıyan, istikbalin kendilerine emanet olduğu şurunda olan neferlerdir.

Onlar hep gülümserler, içlerinde sonsuz bir ümit yeşerir. Kazanmak ve kaybetmekten önce gayret sarfetmenin, doğru yolda sapmadan yürüyebilmenin, sözden ziyade davaranışların örnek olduğuna inanırlar.

Onlar yaşarlar, yaşadıkları her anda, çevrelerine her geçen gün daha kuruyan, daha yozlaşan dünyalarına pınar olurlar, sularlar insanları.

Onlar gelecektir, gelecek onlardır.

Onlar kızlı, erkekli yüklenmişlerdir görevlerini. Hz. Ebubekir sıdkı, Hz. Ömer adaleti, Hz. Osman hayası, Hz. Ali ilmini toplarlar kendilerinde. Bilalleri vardır, Sümeyyeleri, Zeynepleri, Halitleri vardır.

Çıkıp kürsülerde gönüllerini Rabbe ve Rasule bağlayarak hitap ederlerken, Canlar Kâinat Efendimizin dayandığı kütük olmak ister yanlarında.

Allah için, Aşkından ötürü.

Hocalarının ilmi; Hilmi, Sılmi Allaha yaklaşmaya yol olsun, ve o ümit çiçekleri bu yolun gülistanı olsunlar. Çünkü bizler onları bekleyen bağbanlarız ömür boyu.

TAM İSABET

O iman, farz-ı kat'idir diyor, tahsil-i irfânın,
Ne cahil kavmiyiz biz müslümanlar, şimdi dünyanın!
O iman, güzel ahlâkın en büyük hamisi olmuşken,
Nemiz vardır. Fezâilden, nemiz eksik rezâilden?
Demek İslâm'ın ancak, nâmı kalmış müslümanlarda.
Bu yüzdenmiş demek hüsrân-ı millî, son zamanlarda.
Eğer çiğnenmemek isterlerse, seylâb-ı eyyâma,
Rücû etsinler artık müslümanlar, sadr-ı İslâm'a...

M.Akif ERSOY

Konya İmam Hatip Lisesi Koruma Derneği Başkanı
Veysel Oktut ile Ropörtaj

S: Bize kendinizi tanıtır mısınız?

C: 1929 yılında Konya Karakayış mahallesi doğumluyum. İlköğrenimimi Cumhuriyet ilkokulunda yaptım. Okulu bitirdikten sonra marangozluğa başladım. Marangozluk mesleğim 1958 yılına kadar sürdü. Bu arada 1951 yılında yapılan İmam Hatip Lisesi'nin bütün marangozluk işlerini yaptım. Tabii bu benim İmam Hatip Lisesi'ni çok sevmemde en büyük etken oldu. 1958 yılında kereste tüccarlığına başladım. 1963'te kurulan Karakayış Kur'an Kursu Derneği'ne başkan yardımcılığı görevi yaptım. Bu arada benim İmam Hatip Lisesi ile olan ilişkim daha da kuvvetlendi. Aralıksız 25 yıldır bu görevi yürütmekteyim. Ayrıca şu anda Anadolu İmam Hatip Lisesi Yaptırma ve Yaşatma Derneğinde de yönetim kurulu üyeliği yapmaktayım.

S: Göreviniz ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

C: Bakanlık temsilcilerinin, inceledikten sonra hayran kaldıkları fizik, kimya, biyoloji, bilgisayar laboratuvarları kuruldu. Alo Bilgi hizmete girdi. Mengene'deki Dr.Ali Rıza Bahadır ilkokulunun okulumuza verilmesinde büyük katkılarımız oldu. Okulumuzun bahçe düzenlemesi, duvarların boyanması, bahçe kapıları, öğretmen ve idare odalarının her türlü iç donanımı derneğimiz tarafından yapıldı. Ayrıca bütün sınıflara sıralar temin edildi. Geçmiş dönemlerde (Kredili sistemyokken) okulumuz A blokta öğleyin yemeğe gidemeyen öğrencilerimize ucuz yemekler verildi. Maddi durumu iyi olmayan öğrencilerimiz ise ücretsiz olarak bu hizmetten faydalandılar.

İmam Hatip Lisesi'nin hızla büyümesinden dolayı devlet desteği yetersiz kalmaktadır. Bu yüzden derneğimiz, maaşını kendisinin verdiği birçok hizmetli ve memur çalıştırmaktadır. İhtiyaç olduğu anda okulumuzun A'dan Z'ye her yerine yardım elimizi uzatıyoruz. Ayrıca okulumuzda açılan yetiştirme kursları kapsamında Lise 1 ve 2. sınıftaki takdirlik ve teşekkürlük öğrencilerimize, onların üniversiteye daha iyi hazırlanmaları için üniversite hazırlık dersleri başlattık.

Burada İmam HatipLisesi ile kardeş kuruluş olan Anadolu İmam HatipLisesi için kurulan derneğin faaliyetlerinden bahsetmeden geçemeyeceğim. Bu dereğimiz 80 derslik olan ve gelecek okul sezonuna yetiştirilmesi amaçlanan bir okul yaptırmaktadır.

S: Çok kalabalık ve Konyalı'lar tarafından sevilen bir okulda faaliyet gösteriyorsunuz. Maddi yönden kaynaklarınız var mı? Bu yönde sıkıntılarınız oluyor mu?

C: Şu an için belirli bir yerden gelen kaynağımız yok. Fakat yardımsever halkımızdan gelen yardımlar ve öğrencilerimizden utana utana istediğimiz paralar Allah'a çok şükür bizi başka yerlere muhtaç etmiyor.

S: Görevde bulunduğunuz süre içinde çok hoşunuza giden veya sizi duygulandıran bir olay oldu mu?

Beni çok üzen olay, yer yokluğundan dolayı okul kapılarından geri dönen yavrularımızın ve annelerinin hüngür hüngür ağlamalarıdır.

Beni en çok sevindiren olay ise İmam HatipLisesi yeni açıldığında öğrencilerimizin çoğu köylerden gelmişlerdir. Bugün öğretmen, polis, doktor, mimar ve bilimum meslekten herkes çocuğunu rahatça gönderiyor. Garip bir ortamda başlayan, sonu belli olmayan, kapatılma korkusu olan okulumz kat kat büyümüştür ve dimdik durmaktadır. Eskiden okulumuzdanmezun olup da üniversiteye başvuranlar sadece İlahiyat Fakültesine alınıyorlardı. Şimdi ise Allah'a çok şükür üniversitenin bütün bölümleri önümüze açıldı.

S: Son olarak öğrenci ve velilerden istekleriniz var mı?

Yavrularımız herşeyden önce namazlarını tam kılsınlar. Vatana, millete hayırlı birer evlat olsunlar. Mezun olduktan sonra İmam Hatip Lisesi'ni bitirdiklerini unutmasınlar. İnsanlara faydalı olmaya çalışsınlar. Çünkü onlar hayatlarının her safhasında çevrelerindekilere örnekolmak zorundalar. Bunun için tabiri caizse attıkları her adımı düşünerek atmalıdırlar. Emri bil ma'ruf, nehyi anil münkeri tam olarak yerine getirmelidirler. Eskiden İmam Hatipli hor görülürdü Şimdi ise bir farklılığı vardır. İmam Hatipli olmak artık övünç kaynağı olmuştur. Bundan dolayı hepsini İMAM HATİP LİSESİ öğrencisi olduklarından dolayı tebrik ediyorum. Allah herbirinize zihin açıklığı versin. Esselamü aleyküm.

İmam Hatibim

Bir destan yazdın sen ki, çağlara!
Bir çığlık kopardın...
Uyuyan şu siyah şafaklara
Korktu bütün dünyalı senden.
Destanlar yazdın...
Yazdın İmam-Hatiplim!

Kandiller sönmüş,
Karanlıklar ortasında
Sineler sinmiş,
Bulanık sulara..
Yüzler durgun, yüzler asık.
Demet demet güller açtın
Açtın İmam-Hatipim.

Asırlar hep seni söylesin
Susmasın!
Şu cihanda büyüttüğün
İman fidanları kırılmasın
Gönüller sende fetholunsun,
Çağlar sende dirilsin.
Dirilsin İmam Hatiplim

Bilirsin!
Bir dava var omuzlarda
Karanlıklara, köhne dimağlara, asırlara
Taşıyacaksın onu! Canın pahasına da olsa...
Bilirim baş verirsin davan için.
Davan kutlu olsun İmam Hatibim.

Eğer bu alem ayakta ise...
Direği sen! Temeli sen!
Hangi imansız kurtulur, senin gibi bir selden.
Öyle bir selsin ki,
Rasul ırmağı kevsersin
Kevser sensin!
Sensin İmam Hatibim!

Gözler şimdi hep sende,
Kimileri ölmüş gibi bakar...
Kimi bakışlarda umutlar,
Umutlar sana ekilmiş
Her umutta sen!
Sen varsın, İmam Hatiplim.

Ah İmam Hatibim Ah!
Bu ne kutlu miraçtır!
Kandili sen, imantaşı sen!
Yürüyor yolunda insanlık,
Gerilemeden.
Sensin, bineği İsra'nın
Miracın,
Rasul miracı olsun İmam Hatibim.

Bir tutam ışıksın...
Şiu karanlık alemde.
artık bir sevda oldun.
Yüreğimin içinde,
Kimileri sevdana baş koymuş,
Kimileri yok etmek istiyor, seni hala!
Gönüllere taht kurmuşsun,
Tahtın şanla dolsun İmam Hatibim.

Asrı saadetin rüzgarı seninle esti
Bak!
Fatihler, Selimler, sende dirildi.
Amâlar ummanı seninle bildi.
Destanlar yazdın göklere
Yazdın İmam Hatibim
Destan sen! İman sen!
Umman Sen !
Sensin İmam Hatibim!

Türkiye İmam Hatipliler Vakfı Genel Başkanı
ADİL KÜÇÜK İLE SÖYLEŞİ

Soru: Bize kendinizi tanıtırmısınız?

Cevap: Efendim, sözlerime başlarken size ve tüm çalışanlarınıza kalbi teşekkürlerimi sunuyorum. Başarılı yayınlarınızın her geçen gün gelişerek büyümesini, temsil ettiğiniz camiaya ve milletimize hayırlı hizmetlerinizin devamını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Ben, 1945 Konya Karatay Göçü Köyü doğumluyum. İlkokulu, İmam Hatip Lisesini, Yüksek İslâm Enstitüsünü Konya'da okudum. Sırası ile Şarkikarağaç, Doğanhisar, Akşehir ve Konya merkezde vaiz olarak 8 yılı aşkın görev yaptım. Askerliğimi yd.Sb olarak Bursa-Gemlik'te tamamladım. Kıbrıs barış harekatı bitiminde 1 yıl Kıbrıs'ta Moral Hocası olarak görev yaptım. Konya'ya dönüşümde Ticaretle uğraştım. Bu arada Konya Hayrat Hizmet Vakfı'nda muhtelif kademelerde hizmet vermeğe çalıştım. 1977 yılında ötedenberi ilgi duyduğum siyasi çalışmalara aktif olarak katıldım. İl Genel Meclisi Üyesi oldum. İl Daimi Encümeninde görev yaptım. 1979 sonlarında S.Arabistan'a gittim. 2 yılı aşkın kaldım ve Arap Dili Bölümünde mastır çalışması yaptım. 1983'te tekrar siyasi faaliyetlerim oldu. 4 yıl Konya'da, 4 yıl da Ankara'da Milletvekili olarak çaışmalarım oldu. 1991 yılında günübirlik siyasi faaliyetlerime son verdim. Bildiğiniz gibi şu anda da Türkiye İmam Hatip'liler Vakfı Genel Başkanlığı'nı yürütüyorum. Sağlığım elverdiği müddetçe, yeni kurulan bu müessesenin gelişmesi ve temsil ettiğimiz camiamıza ve aziz milletimize hayırlı hizmetler yapmağa devam edeceğim inşaallah. Evliyim, 3 çocuk ve üç de torunum var. Dönüp arkama bakıyorum, Ya Rabbi, vakit ne de çabuk akıp gitmiş. Emekli olmuşum ve yaş 50'yi aşıvermiş.

Soru: Böye bir Vakfa neden ihtiyaç duyuldu?

Cevap: Efendim, 21'inci asra gireceğimiz şu günlerde Sivil Toplum Teşkilatlarının önemi her geçen gün artarak hissedilmektedir. Katılımcı Demokrasilerde bu kurumlar çok mühim görevler ifa etmektedir. Milli Kalkınma, maddi ve manevi refahın kazanılması ve yaygınlaştırılmasında da bu sivil teşkilatlara büyük görevler düşmektedir. Gelişmiş toplumlarda ve özellikle bizim tarihimizde bunun çok güzel örnekleri bulunmaktadır.

Bu ehemmiyeti kavrayan insanlar olarak büyükçe bir grup arkadaş bir yıl kadar önce, İmam Hatiplilerin dünü-bugünü ve geleceği noktasında istişareler yaptık. Sonunda genel merkezi de Konya'da olmak suretiyle Türkiye İmam Hatipliler Vakfı'nı kurmaya karar verdik.

Kurulan bu vakfımız, bu güne kadar kurulmuş ve İmam Hatip Liseleri ile direkt veya indirekt münasebeti olan hiç bir dernek veya vakfın alternatifi değildir. Bu manada bu güne kadar hizmet veren tüm kuruluşları kardeş müesseseler olarak görüyorum, onlara her hayırlı hizmette bir ve beraber olacağımızı ifade etmek istiyorum. Vakfımız, dün, bugün ve yarın, İmam Hatip Okulları'nın temsil ettiği misyona inanan herkesi kucaklayan bir kuruluştur. Aynı misyonu paylaştığımıza inandığımız kuruluşlara, yeni, sıhatli bir kardeş daha katılmıştır. Bu manada tüm kurum ve kurluşlara bu yeni kardeşlerini iyi-tanımalarını, sesine kulak vermelerini, O'nu sevmelerini, kardeşleri gibi korumalarını ve O'nun gelişmesi ve hayırlı hizmetler yapabilmesi için onu korumalarını ve kollamalarını bilhassa rica ediyorum.

Soru: Vakfın kurucuları kimlerdir?

Cevap: Vakfımızın kurucuları; İmam Hatip'ten mezun veya evladı orada okuyan muhtelif mesleklerde hayat ve hizmetlerini sürdüren 150 kardeşimizden oluşmaktadır. Kurucular Kurulu dışında vakfımız Türkiye'de en çok üyeye sahip bir kuruluş namzedidir. Talebesi mezunu bir milyonu aşmış bu camia Türkiye nüfusunun 1/60'sını temsil etmektedir. Bu cümleden olarak, biz ulaşamasak dahi bu misyona inanan herkesi nerede olursa olsun vakfımıza üye olmaya çağırıyorum.

Soru: Vakfın genel merkezi neresidir?

Cevap: Vakfımızın Genel Merkezi Konya'dadır. Genel Merkez binamız ise; Zafer Meydanı K.Karabekir Cad. Ferah İşhanı Kat 3/8'dir. P.K. 223, Telefon: 0.332 3530347 - 3500796 Selçuklu/Konya'dır.

Soru: Vakfın şubeleri var mıdır?

Cevap: Vakfımız, kuruluşu henüz 3 ayını doldurduğu için faaliyetlerini genel merkez olarak sürdürmektedir. Vakıflar Kanunu ve ilgili yönetmeliklerin amir hükmü gereği; şube çaışmalarına bir yılını tamamladıktan sonr abaşlayabilecektir. Bu vesile ile; İmam Hatip Liselerimizle ilgili tüm derneklerimizi

vakfımızla temasa geçmeğe, haberleşmeye ve Türkiye genelinde teşkilatlanarak tek yumruk, tek nefes ve tek ses haline gelmeye çağırıyorum. Unutulmasınki çağımız iletişim çağıdır. Lütfen bizi takip ediniz diyorum.

Soru: Vakfa nasıl ve kimler üye olabilir ?

Cevap: Vakfımıza öncelikle İmam Hatip Lisesi öğrencileri, mezunları ve İmam Hatip misoyunna inanan T.C. Vatandaşı herkes üye olabilir. Yasa gereği cüz'i ve ihtiyari aidat ödeyen bu hayırlı hizmete katılmış sayılır. Bu noktada tüm öğrencilerimizi öğretmenlerimizi, serbest meslek erbabı tüm kardeşlerimizi, evladı veya bir yakini İmam Hatip'te okuyan herkesi, tüm müftü, vaiz, müfettiş, İmam-Hatip, müezzin kardeşlerimizi üye olmaya çağırmayı şerefli bir görev telakki ediyorum. Sadece dualarınızla değil, maddi katkılarınızla da Türkiye'mizin ve İslam aleminin geleceği olan bu okullarımıza destek olmaya çağırıyorum.

Soru: Vakfın gelir kaynağı nedir ?

Cevap: Vakfımızın gelir kaynağı; Kurucu üyelerimizin kuruluştaki katkıları, her türlü bağışlar (menkul-gayri menkul) üye aidatları, zaman içerisinde üretilecek her türlü meşru projelerden elde edilecek gelirlerdir. Samimi yardımların bereketine inanıyorum. Damlalardan göllerin ve denizlerin oluştuğunu biliyoruz. Yeter ki, mensuplarımız bu taşın altına ellerini soksunlar. Kendi okudukları, okumakta oldukları, mezunu oldukları bu okulların, fiziki ve muhtevaya yönelik eksikliklerinin giderilmesi, daha iyi şartlarla daha mükemmel yetişme noktasında kendilerine düşen vazifeyi unutmuş olmasınlar.

Soru: Çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz ?

Cevap: Yukarda da belirttiğimiz gibi 3 ayını doldurmuş bir kuruluşuz. Bu zaman zarfında, adresini yukarıda arzettiğimiz camiamıza yaraşır bir daireyi kiraladık ve tefriş ettik. Ciddi ve titiz bir çalışma ile camiamızı temsil edeceğine inandığımız bir amblem tespit ettik.

Takdir edersiniz ki kuruluş çalışmaları yerel ve milli basında, görüntülü medyada kuruluşumuzu muhtelif vesilelerle sohbetlerle duyurmaya çalıştık. Bu vesile ile bize yakın ilgi gösteren bu kuruluşlarımıza sizler vasıtasıyla teşekkür etmeyi bir görev telakki ediyorum. Ayrıca Konya'dan başlayarak, tüm Türkiye geneline yaymayı planladığımız Köy ve Mahalle Camilerine kütüphane kampanyası açtık. Halen devam etmekte olan bu kampanyaya herkesi çağırıyorum. Gelin bu hayırlı hizmete katılın diyorum. Şu ana kadar katılanlara da teşekkür ediyorum.

Bu haberin ulaştığı herkesi çamsakızı çoban armağanı bu kampanyaya katılmaya çağırıyorum. Ayrıca; Kuruluşumuzdan bu yana 4 yemekli istişari toplantı yaptık. Çok güzel neticeler aldık. Bu toplantılarımız devam edecek ve bu toplantılarda alınan kararlar biinillah hayata geçirmeye çalışacağız.

Türkiye'de ilk defa İmam Hatiplileri temsilen Cumhurbaşkanımızı, M.Eğitim Bakanımızı, Milli Eğitim Müsteşarımızı, Din Öğrt. Gnl. Md.'lüğümüzü ziyaret ederek, kendimizi tanıttık, isteklerimizi bir dosya ile ilettik ve kendilerinden yakın ilgi gördük. Bu zayaretlerimiz devam edecek ve camiamızın istek ve arzuları iletilecek., problemlerimiz ve çözüm yolları üst mercilere iletilerek iletişim ve diyaloğumuz canlı tutulacaktır. Bu ziyaretlerde samimiyet ve ciddiyetle dinlenmemiz bize moral vermiş ve şevkimizi artırmıştır. Ayrıca bu zevata götürdüğümüz hediyeler, hem bizim göğsümüzü kabartmış ve hem bu zevat tarafından takdir ve teşekkürle kabul edilmiştir. Merakınızı gidermek için ifade edeyim, bu hediyeler; İmam Hatip mezunu, Eczacı, Tüccar ve en önemlisi HATTAT Dr. Hüseyin ÖKSÜZ'ün el yazma levhalarıdır.

Soru: Kültür Faaliyetleriniz nelerdir ?

Cevap: Şu anda kültürel faaliyet olarak bir panel düzenledik. Bedr'i günümüze taşımaya çalıştık. Diğerlerini planlıyoruz. Şunu ifade edebilirim ki bu tür faaliyetlerimiz Eğitim ağırlıklı olacak ve ehli tarafından işenecektir. Konferans, Panel, Sempozyum, Açık oturum, dergi, makale ve benzeri tüm faaliyetlerimizde talep sizden icra bizden diyoruz inşaallah.

Soru: Gelecekteki planlarınız nelerdir ?

Cevap: İlk planda hizmetlerimizi ifa edebileceğimiz, hizmet edenlerin haklarını ödeyebileceğimiz, kurumumuzu ayakta tutacak, plan ve projelerimizi hayata aktarabilmemiz için finansman meselemizi çözmeliyiz diye düşünüyorum.

Bunun için durumu müsaid olan herkesi, özellikle mezun Sanayici, Tüccar ve Serbest meslek erbabı kardeşlerimizi her ay belli bir aidatla bize destek olmaya çağırıyorum.

Yakın gelecekte; planlamaya çalıştığımız Eğitim ağırlıklı kültürel çalışmalarımız periyodik olarak başlayacaktır.

İmam Hatip Lisesi son sınıf öğrencilerine has Üniversite hazırlık kursları, muhtaç talebelirimize burslar, okul içi eğitim esnasında, Arapça, İngilizce, Tefsir, Hadis, Fıkıh Kursları açmak. Türkiye genelinde muhatap yardımlaşma sandıkları kurulması, kendi mülkümüz olan bir genel merkez binası edinmek, Arsasını Meram Belediyesi'nin temin edeceğiv e anlaştığımız, plan ve projesini yine iki İmam Hatipli Mümarın çizdiği (Hüseyin Kulu, Muammer Batı) 75 derslik Meram İmam Hatip Lisesi binasına bu yıl başlamak ve en kısa zamanda gerçekleştirmek. Talebe adedi 12.000'e dayanan Konya'da İmam Hatip Lisemizi 3'e bölerek İdari zorluğu gidermek, İnşaatları devam eden okullarıza gücümüz nisbetinde yardımcı olmak, yapmayı düşündüğümüz çalışmallardan bazıları. Proje bazında üzerinde çalıştığımız bir çok husus var ki, yeri ve zamanı geldikçe aziz milletimize duyuracağız.

Soru: Tüm İmam Hatip Liselerimizin genel durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz ?

Cevap: Türkiyemizde İmam Hatip Liseleri hamdolsun her geçen gün artarak büyümektedir. Bir takım engeller olsa da bu kervan yola koyulmuştur ve hedefine doğru ilerlemektedir. Programlarındaki eksikliklerin giderilmesi ve iyileştirilmesi babında çalışmalar vardır. 15'inci Eğitim şurasına bu konuda biz de ciddi bir çalışma ile katılacağımızı ümid ediyoruz. Ümidvarız ve ümidimizi hiçbir şekilde kaybetmeyeceğiz. Bir kısım bizi tanıyamayanların dışında bizim düşmanımız yok. Biz millete mal olmuş okullarız. Millet bizimle olduğu müddetçe bizim sırtımız Allah'ın izni ile yere gelmeyecektir. Yeter ki, olma ve milletimize ve insanlığa hizmet yolunda gayretli ve samimi olalım.

Mezunlarımıza gelince; Hayatın her kademesinde varız artık. Şükürler olsun diyoruz. Parlementoya bürokrasinin her kademesinde, Sanayide, Ticarette, Ziraatte, Eğitimde sağlıkta, irşadda, haklkla münasebette görev alan bizleri milletimiz görüyor ve bizi tanıdıkça bize destek veriyor. Buna layık olmak ise bize düşüyor. İyi hizmet vermek için, iyi yetişmemiz, çalışmamız, daha çok çalışmamız gerekiyor. Kaybolan, kaybettirilen medeniyetimzi yeniden kurmak için kaybettiğimiz yitiğimizi yeniden bulmak için bize çok mühim görevler düşüyor. Millet bu ümidini bizde görüyor. Onun için bize sahip çıkıyor. unutmayın bizler İmamız (önderiz) Hatibiz (Daima doğruyu ve güzeli söyleyeniz) Bu misyonumuzu hiç ama hiç unutmadan ölesiye çalışmalı, her türlü fedakarlığı göstermeliyiz. Yanlışı yok etmek doğruyu ikame etmek, onu hakim kılmak için gücümüzün üstünde çalışmak herkesten evvel bize düşmektedir. Allah yardımcımız olsun diyorum. Görevimiz zor ve ağır, ama o nisbette ecirli ve şerefli olacaktır.

Soru: Türkiye'de toplam kaç İmam Hatip Lisesi Var ?

Cevap: Şu anda 530 İmam Hatip isesi var. Türkiye'de 55 adet Anadolu İmam Hatip Lisesi 2 Süper Lise vardır. Tüm bu okullarda 500.000 (Beyşüz bin) öğrenci bulunmaktadır. ancak açılmasını beklediğimiz okularımız vardır. Ümit ediyorum yakın gleecekte bu programlarımızı da aşacağız.

Soru: Öğrenci,Öğretmen, Veli ve Mezunlarınızdan beklediklerininiz nelerdir ?

Cevap: Öğrenci, öğretmen, Veli ve Mezunlarımızdan bizi tanımalarını, bize inanmalarını bekliyoruz. Her türlü tenkide açık olduğumuzu söylüyoruz. Kendilerini ve yakın çevrelirini bize yardımcı olmayan, maddi ve manevi destek olmaya çağırıyoruz. Önce üye olsunlar, sonra teklif ve proje getirsinler, sonra da gelip bizimle omuz omuza çalışsınlar diyoruz. Bir takım zorluklarımız elbette vardır. Ama biz onlardan yılmayız. Yeter ki kendi işimizi kendimiz yapma gayretinde olalım. Önce canı, malı, varı, ortaya kendimizi koyalım, sonra dostları ve bizi sevenleri çağıralım diyorum.

Soru: Son sözünüz neler olabilir ?

Cevap: Sözümün sonunda şunları ilave etmek istiyorum.

Ey İmam Hatipli, Herşeyden önce içinde bulunduğun okulunu, öğretmenini, seni o okula gönderen aileni sev, sevgi olmazsa hiçbir şey olmaz.

Yaşadığın yaşın kadrini ve kıymetini bil, o giderse bir daha gelmez. Ne öğrenirsen temeldeki sağlamlıkla o yaşta öğrenirsin. Sonrakiler temel değil, duvar ve sıva ve de boya olur. Bunu aklından çıkar.

Taşıdığın misyonu gözünün önünden hiç eksik etme. Bu misyon gönlüne ışık olursa hayattan zevk alırsın. Hayatın yemek, içmek ve şehvetten ibaret olmadığını biliyorsun. Öyle ise dünyan ve ahiretin için azık hazırla. Bunun da bilgi olduğunu hiç aklından çıkarma.

Hedefin adam olmak olsun. Makamlar, mevkiler, şan ve şöhretler hep dünya süsüdür. Bu insanların mutlaka sen sahip olmalısın. Ama onların esiri olarak değil. Onları gaye ve misyonuna sen esir kılmalısın.

Gençler!

Sizin kuruluşunuz, sadece sizi temsil eden bir kuruluş olan (TİMAV) TÜRKİYE İMAM HATİPLİLER VAKFI'NA gelirseniz, uğrarsanız, bizimle iletişim ve diyaloğ içinde olursanız, size daha söyleyecek çok güzel şeylerimiz olacaktır.

Bizim acı tecrübelerimiz sizleri pek çok yanlıştan koruyabilir. Birçok yaşadığımız güzelikler ise size yepyeni ufuklar açabilir. O, ufku geniş gençliğe ne kadar ihtiyaç var bir bilseniz.

Bir bilseniz siz, sizde olan cevherin kıymetini, gece demez gündüz demez okurdunuz, öğrenirdiniz, yaşardız, yaşatmak için çırpınırdınız.

Gençler! Davanıza inanınız...

İnandığınızı yaşayınız...

Yaşadığınızı herkese göstererek anlatınız...

Yılmayınız, yorulmayınız,

Allah(c.c.) sabredenlerle beraberdir, unutmayınız. Bu vesileyle siz değerli kardeşlerime sevgilerimi iletiyorum. Hepinizin gözlerinden, yiğit alınlarından öpüyorum. Cenab-ı Hak sizi korusun ve kollasın diyorum.

Bu mülakat için zahmet eden emeği geçen kardeşlerime de ayrıca teşekkür ediyorum.

TİMAV YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

- Adil Küçük: Genel Başkan

- Diş Doktoru Suphi Soğancı: Genel Başkan Yardımcısı

- Adnan Özkafa: Genel Sekreter - Karatay Belediyesi Basın ve Halkla İlişkiler Müdürü.

- Avukat Süleyman Boyalı: Muhasip

Üyeler:

- Ahmet Ağırbaşlı: İttifak Holding Eğitim ve Personel Müdürü.

- Prof.Dr.M.Said Şimşek: S.Ü. İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

- M.Emin Parlaktürk: Konya İl Müftü Yardımcısı

- Memiş Acıyan: S.Ü. İlahiyat Fakültesi Öğrenci TV Programcısı

- Abdüssettar Yarar: Öğretmen

- Ahmet Kurhan: Emekli Öğretmen

- Yusuf Öksüz: Divantaş İslam Ansiklopedisi Bölge Müdürü

- Avukat Osman Feyzullah: Huder Başkanı - Kurucu Üye

- Dr. Raif Baran: Genel Cerrahi Uzmanı

- M.Emin Tekpınar: Mahalli İdareler Kontrolörü

- Abdullah Büyüksütçü: İttifak Holding Döviz Müdürü, Ekonomis Kurucu Üye

- M.Akif Yılmaz: Kurucu Üye - Vakıf Müdürü - S.Ü. Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğrencisi

❑ Mehmet Gürgen / Meslek Dersleri Öğretmeni

İSLÂM'IN İLK EMRİ: "OKU!"

"Bismillahir-Rahmani'r-Rahim

1- Yaratan Rabbinin adıyla oku.

2- O, insanı bir kan pıhtısından yarattı.

3- Oku. Rabbin nihayetsiz kerem sahibidir.

4- Ki O, Kalemle (yazı yazmayı) öğretendir.

5- İnsana bilmediğini o öğretti."

el-Alak Suresi: 1-5 ayetler.

Yukarıda mealini verdiğimiz beş ayeti kerime Kur'anın ilk inen ayetleridir. Elbette bunu her müslüman bilir. Bu ayetler neden ilk defa nazil olmuştur? Üzerinde düşünüp gereğini yerine getirdik mi? Bu emir ışığında kendimizi hesaba çekmek istiyoruz.

Kur'an'ın içinde ibadetle ilgili (namaz, oruç, hac, cihad gibi) pek çok emir varken, içki, kumar, zina, faiz gibi yasaklar dururken neden ilk görev okuma ile başlamıştır. Neden okumaya Allah'ın adıyla başlanması istenmiştir ?

Aklımıza ilk gelen cevap sanıyorum şudur: Helali ve haramı, dünya ve ahireti tanımanın, eğriyi doğruyu bilmenin yolu okumaktır da onun için bu emir verilmiştir. Öyle okuyacağız ki, insanı ve kainatı yaratanın adıyla okumaya başlayacağız. Bir damla sudan, pıhtılaşmış kan ve ondan mükemmel bir insanı yaratıp onu sonsuz keremi ile donatıp nihayetsiz nimetlere gark eden sahibimizin adıyla okuyacağız. İnsanlığa her türlü bilgiyi verenin o olduğunu idrak ederek, kalemle yazmanın, ilmi kaydetmenin onun tâlimi olduğunu düşünerek ve kulluğumuzun gereğini yerine getirdiğimizi hissederek okuyacağız. Öncelikle inananlara hidayet olduğunda şüphemizin olmadığı yüce kitabımızı okuyacağız. Oku emrinin tekrar edilmesinin gereği olarak tekrar tekrar okuyacağız. Anlamını kavrayarak, yaşayarak, gereğini hayatımıza uygulayarak okuyacağız. Efendimizin veda hutbesinde bize emanet olarak bıraktığını hatırlayarak okuyacağız.

Şimdi başımızı iki elimizin arasına alıp düşünelim, okumayı, yazmayı bildiğimiz halde, sayısız hikaye ve roman okuduğumuz halde, yaratıcımızın kitabını baştan sona anlamı ile kaç defa okuduk? Anlamı ile diyorum, çünkü anlamını bilmeden gereğini nasıl yaparız?

Bir hizmetçi düşünün efendisinin her buyruğuna dilini bilmeden boyun eğiyor, ama sözünü anlamıyor. Bu hizmetçi efendisine nasıl hizmet edebilir? Biz Allah'ın kitabını anlamadan ona nasıl kulluk yapabiliriz?

Çağımız insanının ve hele hele müslümanın kendi kitabını okumaması, anlamaması ne büyük gaflet ve ne kötü hastalıktır. İnanmayan insan, okumadan, içinde ne var ne yok onu bilmeden düşman kesiliyor. Müslüman da okumadan, anlamadan cahilce neye inandığını bilmeden yaşıyor.

Uzakta bulunan bir yakınımızdan mektup gelse onu hemen okur, maksadını anlarız, dilini bilmezsek bir bileni bulur yine ne olduğunu, ne istediğini öğreniriz. Kainatın sahibinden bir kitap geliyor. Diyor ki, Ey kulum bu kitabı oku, anla ve ona göre yaşa, senin imtihanın bu kitaba göre olacak, hesabını buna göre göreceğim. Ama bizler dünya ile o kadar meşgul oluyoruz ki, esas görevimizi unutuyoruz.

Dünya işlerimizde peygamberimizin "iki günü müsavi olan ziyandadır." buyruğunu delil olarak daire sayımızı, villamızı, yazlık kışlık köşkümüzü, bağımızı bahçemizi artırıyor, araba modellerimizi değiştiriyoruz. Ama Kur'an'a gelince nice 50-60 yıllık müslüman, hala çocuklukta öğrendiği üç beş sure ile namazını kılıyor. Neden bu konuda ilerleme yok? Allah'ın huzurunda nasıl cevap vereceğiz.! Demeyecek mi Allah, Ey kulum, benim talimatımı niye okumadın onun içindeki emir ve yasakları niye yerine getirmedin, eğer okuyup yaşasaydın delalete düşmez, bugün suçlular içinde olmazdın.

Tekrar ediyoruz ki, okumaktan kasdımız meali ile okumaktır. Yoksa dünyada en çok okunan kitap Kur'an'dır. Amaanlamadan, hatimlerle mevlidlerle ölülere dinletiriz. Ne okuyan bizler anlarız, ne de mezarlıkta yatan ölüler. Düşünelim dünyada ölüler için yazılmış bir kitap var mı? Ölülere çıkarılmış bir yasa bir kanun var mı? Ölü namaz emrini duyunca namaz kılar mı? Faiz yemekten, içki içmekten vaz mı geçecek? Hayır, hayır. Kur'an ölülerin kitabı değil, dirilerin, yaşayanların kitabıdır.

Rahmetli büyük şairimiz ne demişti, hatırlayalım.

"İnmemiştir hele Kur'an şunu hakkıyla bilin,

Ne mezarlıkta okumak, ne de fal bakmak için."

Bugünkü, huzursuzluğumuzun, dağınıklığımızın, ayrılığımızın, düşmanlığımızın, sömürülmemizin temelinde okumamak vardır. Kitabımız bir, peygamberimiz bir, kıblemiz bir, öyle ise neden ayrı ayrı düşünüyor, neden ayrı ayrı kamplarda bulunuyoruz. Tek sebep, Kur'an kaynağından beslenmiyoruz. Herkes kendi şeyhinin, kendi abisinin, kendi liderinin, kendi büyüğünün kitabını, yayınını okuyor. Bu bana yeter diyor, yeterli olduğunu zannediyor. Allah'ın kitabını okuyan cemaat yok gibi. Her alim Kur'andan bazı ayetleri almış, yorumlamıştır. Eğer o alimin kitabını o şeyhin yorumunu yeterli bulursak Allah'ın kitabındaki diğer ayetler yersiz ve fazlalık olarak görülür. Halbuki Allah'ın kitabında, ne bir ayet fazla, ne de bir ayet noksandır. 6666 ayetin her biri hayatımızın bir yönünü aydınlatır. Kur'an ne tamamen zikirdir, ne tamamen cihaddır ve ne de tamamen ahlaktır. Kur'an hayatın tamamını içine alan insanlığın kutluluş rehberidir.

Netice olarak, Ey milletimizin göz bebeği olan İmam Hatip gençliği! Yaratıcımızın kitabını okuyalım, okutalım, zamanımızı okuma salonlarında, kitaplıklarda geçirelim. Okuduğumuzu anlayıp, yaşayalım. Göreceğiz ki, fikirlerimiz, sözlerimiz, yollarımız Allah'ın kitabı ile aydınlanacak, birbirimizi sevip kardeş olduğumuzu hissedeceğiz. Birlik ve beraberlik içinde şerefli bir millet olarak huzur ve saadete kavuşacağız. Bir ayet meali ile konumuza son vermek istiyorum. Allahın selamı üzerinize olsun.

"Kur'an'ı düşünmezler mi, yoksa kalblerinde kilitler mi var."

Muhammed Suresi Ayet: 24

Yönetilen Değil, Yöneten; Yön Verilen Değil, Yönveren Nesil

İlim Allah'ın sıfatlarındandır. Allah (c.c.) Kur'an'da ilmi tavsiye etmiş ve "OKU" emriyle (1) başlayan Kur'an "Bilenlerle bilmeyenlerin bir olmadığını" (2) ilan etmiş ve "Bilinmeyen şeylerin ilim ve Hikmet ehlinden sorulmasını"(3) istemiştir. "Faydalı ilmi" tavsiye eden İslam (4) insanların inançlarına ve dünyalarına zararlı olan ilmi de "Faydasız ilimden sana sığınırım." hadisiyle (5) menetmiş, kalbi ve basireti açık olan gerçek ilim erbabını ise "Alimler Peygamberlerin Varisleridir." hadisiyle(6) övmüş ve yüceltmiştir.

Kur'an, Siyer, Hadis, Kelâm, Fıkıh, Arapça vesair dini ve mesleki ilimlerin yanında, Fizik, Kimya, Biyoloji, Felsefe, Matematik, Tarih, Coğrafya, İngilizce vs. gibi müsbet ilimleri de tahsil etmekte olan siz İmam-Hatip nesli, isterseniz milletimizin ve insanlığın ümit yıldızı olabilirsiniz. Zaten bu okulları tercih etmeniz de bu niyeti taşıdığınızı göstermektedir. Binlerce öğrenci girme şansını elde edemeyerek göz yaşlarıyla okulu terkederken, sizlerin burada tahsil imkânını yakalamanız Allah'ın size bir iltifatı, lütfu ve açık bir desteği değil midir? Bu halinizle ne kadar övünseniz ve şükretseniz yeridir.

Ancak bu nimetlerin sizlere yüklediği ve sizlerden beklenen sorumlulukların da farkında mısınız? Herşeyden evvel içinde bulunduğunuz nimetlerin hakkını, gece gündüz çalışarak, dişinizi tırnağınıza takıp her imkânı değerlendirerek, kendinizi istikbalin sizden beklediği bilgilerle donatarak, sınıflarınızı kalmadan geçmek suretiyle sizlerden hiçbir imkânı esirgemeyen ve üzerinizde titreyen bu necip milletin hizmetine sür'atle koşmanızla ödeyebilirsiniz. Yolu devamlı karartılan, ayağına sürekli çelme takılmaya ve fikri her fırsatta çelinmeye çalışılan bu millet, sizden sadece kendinizi kurtarmanızı değil, acilen İmam-Hatip dışında okuyan 13 milyon memleket evladına, daha sonra 60 milyonluk fedakâr halkımıza, ileri merhalede de insanlığa İslam'ın nurlu mesajını, asrın ambalajı içinde sunmanızı beklemektedir. Bu büyük yolun ancak üstün bir çalışma temposuyla katedilebileceğini düşünün ve size bel bağlayan halkımızı mahçup etmeyin.

Başında DİNDAR VALİ, DİNDAR YÖNETİCİ, DİNDAR DOKTOR, DİNDAR REKTÖR, DİNDAR HARİCİYECİ, DİNDAR MALİYECİ, DİNDAR SUBAY (ve benzeri) görmek isteyen milletimiz, mevcut ortaokul ve liselerdeki müfredatı yeterli bulmadığı için ısrarla İmam-Hatip demiş, bu okulları açtırmış ve bu arzusunu gerçekleştirmek için de yönetmeliğine **"Hem Mesleğe, Hem de Yüksek Öğretime Öğrenci Yetiştirmek"** hedefini koydurarak tavrını göstermiştir. Bu okulları sadece din hizmetlisi yetiştiren (ki İslam'da ruhbanlık yani din adamı sınıfı yoktur.) okul olarak görenler, adedlerini de fazla bulanlar tamamen yanılmaktadırlar. Bu okullar ekmek, su kadar milletimize ihtiyaçtır. Adedleri de son derece yetersizdir.

İMAM-HATİP NESLİNE DÜŞEN GÖREVLERDEN BAZILARI:

Milletimizin İmam-Hatip'lere bakış açısını ve beklentilerini dile getirdikten sonra dilerseniz herkesin katılabileceği sizlere düşen bazı görevleri belirtelim:

İslam deryasından hakikat incilerini çıkararak, asrın fen ve teknolojisiyle kaynaştırıp Milletimizin ve insanlığın hizmetine sunmakla görevli olan sizler bu hizmetleri sıradan bir çalışmayla ortaya koyamazsınız. Öncelikle gerek dini ve gerekse müsbet ilimlerde emsallerinizden kesinlikle mukayese kabul etmeyecek bir üstünlüğü yakalamak zorundasınız. Bunun için gece-gündüz çalışmalı, araştırmalı, okumalı, düşünmeli, ele geçen her imkân ve fırsat değerlendirilmelidir. İleri derecede bir yabancı dil ve mükemmel bir bilgisayar eğitiminden de uzak kalmamalıdır. Asrın ulumuyla kendisini mükemmel olarak yetiştiremeyenler "Kendisi muhtac-ı himmet dede, nerede kaldı gayrıya himmetede." misali başkalarını mükemmel yapamazlar.

İkinci okarak, camiamızdan hafız olanlar, sesi güzel olanlar ve meslekte iyi yetişmiş olanlar İlâhiyata gitmeli, diğerleri ise kabiliyetlerine ve bilgilerine uygun fakülteleri tercih etmeli ve istikbale kendilerini şimdiden

hazırlamalıdırlar. Süper kabiliyetli ve özel yeteneği olanlar da üst düzey yönetici yetiştiren fakülteleri tercih etmelidirler. Tüm mezunlar mutlaka yüksek tahsili hedeflemeli ve her birisi de bulunduğu yerde yönetime talip olmalıdır. Unutulmamalıdır ki, milletimizin "DİNDAR YÖNETİCİ"ye olan ihtiyacı diğer alanlara olan ihtiyacından daha fazladır. Diğer bir husus da İmam-Hatip'liler ve İmam-Hatip düşüncelilerin kendilerinden beklenen hizmetleri eksiksiz yerine getirebilmeleri için "YÖNETİLEN DEĞİL YÖNETEN" "ETKİLENEN DEĞİL ETKİLEYEN" "YÖNLENDİRİLEN DEĞİL, YÖNLENDİREN" olmak zorunda oldukları gerçeğidir. Bu açıdan günümüzde ülkelerin ve dünyanın gündemini bir anda değiştiren, hükümetleri bile ciddi ciddi etkileyen ve doğruları yanlış, iyiyi kötü göstermekteki ve milyarları aynı anda etkilemekteki rolü bilinen MEDYAYI + BASIN-YAYIN ve İLETİŞİM FAKÜLTELERİNİ davasını tebliğde sağlayacağı kolaylıklar sebebiyle İmam-Hatip nesli asla ihmal etmemelidir. İmkânı ve kabiliyeti olanlar için ihtisas asrı olan zamanımızda, fakültelerde ihtisas yapmalarının lüzumunu da izaha gerek yoktur.

Ayrıca "Beşikten mezara kadar ilim tahsili"nin lüzumuna inanmalı, tahsil okul hayatıyla sınırlı kalmamalıdır. Her gün yeni bilgilerle vazifeye ve işe gidilmelidir. Zira Allah bile her an ayrı bir iş ve tecellidedir (Rahman Suresi 55/29).

Masiva bir şey midir boş durmuyor balik bile
Bak tecelli eyliyor bin şe'ni güna gûn ile.

M.Akif Ersoy

Üçüncü olarak "TEMİZ ELLER" operasyonundan bahsedilen günümüzde milletimiz her alandaki kirlilikten bunalmıştır. Böyle bir ortamda UMUT YILDIZI olarak dimdik ayakta duran İmam-Hatip neslinin memlekete sağladığı hizmetler Basın-Yayın organlarında ve Kamuoyu önünde yüksek sesle dile getirilmelidir. Her alanda "TEMİZ BEYİN-TEMİZ EL" görmek isteyen milletimizin bu en masum talebine, esasen devletimiz de kayıtsız kalamaz. TEMİZ BEYİN - TEMİZ EL yetiştiren bu okulların kendilerinden beklenen hizmetleri ifa edebilmeleri için hem kaliteleri artırılmalı, hem de sayıları süratle ve kesinlikle çoğaltılmalıdır. Bu manada binaları halk tarafından yapılarak eğitim ve öğretime hazır hale getirilen 250 civarındaki İmam-Hatip binasını devletimiz acilen açmak suretiyle, milletimizin bu asil tavrına kendisinden beklenen jestle cevap vermelidir. Zira 456 İmam-Hatip Lisesi ve 55 Anadolu İmam-Hatip Lisesi'yle bu memleketin ve Türk dünyasının ihtiyaçlarına cevap vermek mümkün değildir. Vatanın huzuru ve selâmeti için Dindar insanların ve bu arada İmam-Hatip menşelilerin cemiyetteki etkinlikleri artırılmalıdır. Unutulmamalıdır ki, dindar insan yetiştirilmesine harcanan kuruşlar trilyonlar halinde devlete döner. Esasen şer güçleri ve faaliyetleri önlemenin yolu da bundan geçer. Zira "Allah'la arası iyi olmayan kimsenin insanlarla arasının iyi olması mümkün değildir. Aslında dinini öğrenmek ve öğretmek, yaşamak ve yaşatmak hakkı, sadece İmam-Hatip'lilerin değil, 15 milyon öğrencinin en tabii vazgeçilmez ve devredilemez insan haklarındandır. Bu sebeple devletimiz Kur'an, Arapça, Hadis, Fıkıh gibi dersleri diğer okullara da zevkle koymak suretiyle EĞİTİMDE BİRLİK ilkesini gerçekleştirmeli ve halkının sesine kulak veren gerçek bir DEMOKRATİK HİZMET DEVLETİ olduğunu göstermelidir. Bu husus gerçekleşinceye kadar konu her alanda ısrarla takip edilmelidir.

Dördüncü olarak 70 yıldır memleket evlâdına empoze edilen ve milli benliğimzden kopmamızdan başka bir netice vermeyen BATILILAŞMAK ve ÇAĞDAŞLAŞMAK saplantısından bu milletin beyni kurtarılmalıdır. Bize kendimizi inkâr ettiren, hiçbir şeyi yapamayacağımız, icad edemeyeceğimiz, İslam'dan kurtulmadıkça medeni olamayacağımız, kalkınıp yükselemeyeceğimiz, batılıları her alanda taklit etmek zorunda olduğumuz düşüncesini ülkeye yerleştiren, memleketimizi milletler ve medeniyetler yarışında geri bırakan şey esasen bu BATILILAŞMAK ve ÇAĞDAŞLAŞMAK düşüncesi ve akımı olmuştur. Bu düşünceye Ziya Paşa bile "İslâm imiş devlete pa-bend-i terakki. Evvel yok idi iş bu rivayet yeni çıktı." diyerek isyan etmek zorunda kalmıştır.

Batılılaşmak, batıyı taklit etmeyi gerektirir. Taklit eden daima taklit edilenin gerisinde kalır, onu asla geçemez. Bu, taklitçiliğin tabii sonucudur. Ayrıca taklitte milli ve öz benlikten kopuş söz konusudur. Eğer düşüncede, inançta, yaşayışta mesela bir İngiliz gibi olunacaksa o zaman Türkü İngiliz'den ayıran fark ne olacaktır? Yok eğer batılılaşmaktan maksat batının ilim, fen ve teknolojisiyse bu zaten İslam'ın emridir. "Hikmet Mü'min yitik malıdır, onu nerde bulursa alır." (7).

.... sırr-ı terakkînizi siz

Başka yerlerde taharriye heveslenmeyiniz

Onu kendinde bulur yükselecek bir millet

Çünkü her noktada taklit ile sökmez hareket

Alınız ilmini garbın, alınız san'atını

Veriniz hem de mesainize son sür'atini

....

Kafanın dış yüzü benzer, bu kolay efrence

İçini onlara benzetme hünerdir bence (8).

Çağdaşlaşmaya gelince, mahiyeti meçhul bir kavramdır. Kendisini bir çağa dizayn edenler o çağın geçmesiyle çağ dışı kalırlar. Halbuki müslümanlar bir çağa sığmaz. Bizim inancımız çağlar üstüdür. Zira İslam, kıyamete kadar ortaya çıkacak her türlü problemleri çözecek şifreleri ve işaretleri haizdir. Mü'minlere yakışan sadece zamanımıza ve çağımıza ait problemlere ışık tutacak bilgileri bulup çıkarmak değil, gelecek çağlara ait problemleri ve onların çözüm yollarına ait Kur'an ve sünnetteki şifreleri çözmek ve hal çarelerini ortaya koymaktır. Çağın içerisinde sıkışıp kalanlar onun noksanlıklarıyla malûldür. Hedefe varıldığında hamle ruhu ve ideal de biteceğinden ümitsizlik başlar. Çağın üstüne çıkılmadıkça milletlere ve insanlığa yön vermek ve daha mükemmele yöneltmek mümkün olmaz. Bu manada İslam müslümanları "SÜRÜKLENEN DEĞİL, SÜRÜKLEYEN" "YÖN VERİLEN DEĞİL, YÖN VEREN" konumunda görmek ister ve sürekli "HAMLE" ruhunu aşılar. "Habibim bir bir işi bitirince hemen diğerine giriş" (9) "İnsan için ancak çalıştığı vardır, çalışmasının meyvelerini de hemen görecektir." (10) "İki günü birbirine eşit olan zarardadır." (11) ve ayrıca "Anlamıyor musunuz.", "Tefekkür etmiyor musunuz?" gibi emirler sürekli düşünmeyi ve hamleyi emretmektedir. Mehmet Akif de çağların perdelerini aralamamızı ister, "Edvar-ı hayat perde perde/Alah bilir ne var ilerde" (12) "İbret al erbab-ı ikdamın bakıp asarına/Dağ dayanamaz erlerin dağlar söken ısrarına." (12).

Aziz gençlik, giriniz kütüphaneye, giriniz laboratuvara, geçiniz bilgisayarın karşısına. Unutmayın ki dinde, ilimde, fende, teknikte, ekonomide ve her alanda "VEREN EL ALAN EL'DEN DAİMA ÜSTÜNDÜR" (13) "İslam yücedir, hiçbirşey ondan yüce olamaz." (14).

Altıncı olarak herşeyi Allah için yapın. Peygamberimiz rehberiniz, Kur'an, düsturunuz, İslâm, yolunuz, Allah yolunda cihad en ulvi gayeniz, güzel ahlâk da prensibiniz olsun. Doğrulukta, insanları sevmekte, ahde vefada, cömertlikte, helâl ve haramı ayırt etmekte, fedakarlık ve hizmette, iyi düşünce, kibar söz ve iyi iş yapmakta, şahsiyetli ve çalışkan olmakta çevrenize örnek olun. İyileri teşvik ederken, kötü ve yanlış şeyleri usulünce ve tatlılıkla izale edilmesine çalışılmalıdır. Çevrenizde ümit ışığı olun. "Allah'ı insanlara sevdirin ki Allah da sizi sevsin." (15) "Dini ve Dünyevi her hususta kolaylaştırın, fakat asla zorlaştırmayın, müjdeleyin, fakat nefret ettirmeyin." (16) "Allah'tan ümit kesmeyin."

"Yeis öyle bataktır ki, düşersen boğulursun

Ümmî de sarıl sımsıkı seyret ne olursun!"(17)

prensipleri rehberiniz olsun. Bir savaştan dönerken yol kenarında bulunan bir köpek leşinden herkes kötü kokusu sebebiyle yüzüne çevirirken, ona dönerek "İnci gibi ne güzel dişleri varmış." diyerek ölmüş köpekte bile güzel olanı yakalayabilen yüce Peygamberimizin bu hareketi üzerinde çok düşünülmelidir. İnsanları yargılamak yerine ölünceye kadar TEVBE kapısının açık olduğu, Ahirette de büyük günahlar dahil "ŞEFAAT"(18) gerçeğindeki incelik düşünülmeli ve dinimizin insana verdiği değer keşfedilmeli ve insandaki müsbet ve güzel yönler değerlendirilmelidir. Unutulmamalıdır ki, malzememiz insandır ve çıkmayan her canda ümit vardır. İnsanlarla olan ülfet, muhabbet, hoşgörü ortamı, şefkatle ve yumuşaklıkla muamele, daima İslam'a fayda vermiş ve müslümanlara hayır getirmiştir. "Sulh hayırdır" "Yumuşak muamele daima hayır getirir."(19).

Başarının sırrı; neleri, kimlere, nerede, ne kadar ve nasıl söyleneceğini bilmekten geçer. Çoğu zaman hedefe varamayış, usûl bilmemekten kaynaklanır. Yani VUSÜLSÜZLÜK USULSÜZLÜKTENDİR.

KAYNAKLAR

1- Alak, 96/1-5.
2- Zümer, 39/9
3- Naht, 16/43.
4- Münavi, Künüzü 1-Hakaik
5- İbn-u mace, bab:23, No: 250; Elmalı, 1/102 (Azim Dağıtım)
6- Buhari, İlim, 10.
7- Münavi, a.g.e..
8- Safahat, s. 187, 535, Ankara, 1986, Anka Yayınları.
9- İnşirah, 94/7, Rahman, 55/29-33, Cuma, 10
10- Necm, 53/39
11- Deylemi
12- Safahat, s. 14-29-55, Ankara, 1986.
13- Tecrid-i Sarih, C:5, Hadis No: 706.
14- Buhari, Cenaiz: 79.
15- Münavi, a.g.e..
16- TEcrid-i Sarih, 1/77, 145.
17- Zümer, 39/53, Safahat, 67, 209.
18- Münavi, a.g.e., Ahmed b.Hanbel, Müsned.
19- Nisa, 4/128; Nesaî, Deylemî.

Ben de bir İmam Hatipli'yim

Gökkubbe bugün çok haşin ve heybetli,

Siyah siyah bulutlar çarpışıyor göğsünde,

Ve acı bir ses gönderiyor yeryüzüne

Ne oldu sana, gökkubbem, ne oldu?

Ne olur, az dayan, az daha gayret...

Sabret hele!

Gebe olduğun güneş, İslâm'ın güneşidir.

İşte işte gülüyor, deli yeşil dağlardan aydınlık.

Güneş doğuyor ufuktan, dağları yara yara...

Gökkubbe sevniç gözyaşları döküyor, damla damla...

İnci taneleri yeryüzünü süslüyor.

Yeryüzü pırıl pırıl, nurlu ve ışıklı

İşte bu sensin, sensin İmam Hatiplim...

Sen de güneş gibi doğdun, bir zaman önce yeryüzünde....

Nurlu ışıkların yayıldı, dört bir yana

Aydınlattın tüm alemi, sıcak sıcak bakışlarınla

Sanki nur fışkırdı alemde.

Parla! İmam Hatiplim parla! Azminle,

Ufuklarda güneşler gibi parla...

"Senin manan manaların en güzeli,

Senin nidan nidaların en güzeli."

Senin haykırışın yer ile gök arasında maziden

İstikbâle doğru kaynaşan, coşan, coşup coşup

Çarpışan dalgalar arasında, her dem, kendine...

İslam'a Çağırıp duran ebedi hayatın haykırışı

Ben de bir İmam-Hatipliyim!

Elhamdülillah o gruru, ben de hissediyorum.

Ben de yaşıyorum. Hem de vücudumun her bir zerresinde...

"Dinle vâkıf ol şu sözlerime..

Sen de sözleyeceksin zamanı gelince..."

Arzın ve dağların yüklenemediği ilim ve irfan emaneti, bizden sonra sizlere emaneti Allah-u Teala'nın...

Oku! Yaratan Rabbinin adıyla oku emrini diğer tüm emir ve yasakları ve Peygamber Efendimiz (S.A.V.)'in sözlerini kendine rehber edin Allah ve Rasulünün yolundan ayrılma....

İmam Hatiplim! Sen ki gün gelecek;

Kurumuş iman çiçeklerinin bahçıvanı olacaksın,

Gönüllerde yıkılmaz iman tahtları kuracaksın.

Yurdumda bir güneş gibi doğacak, her maskeli soysuzu sen boğacaksın,

İmam-Hatiplim senin mürekkebin, şehidlerin kanından daha kırmızı,

Tebliğ için geldiğin bu dünyaya gerekirse canını bile feda edecek, Allah'ın izni ile vazifende muzaffer olarak, beyaz Sarığınla, ebedi mekana göç edeceksin.

Sen ya alimsin, ya talebe. Bu nurlu dairenin dışına çıkmak sana yakışmaz hatibim...

Bilginle, görgünle, ilminle..

Beyinleri besleyecek, ruhları doyuracaksın.

Açın, düşkünün, fakirin halinden anlayacak, mazlumun ahını asla yerde koymayacaksın...

Senin mukaddes görevin, Kur'an'ı anlamak, an-

latmak, yaşamak ve yaşatmaktır.

Hatibim sana bir vasiyetim var. Sakın ola ki, amel etmediğin itebliğ etme, önce bildiğinle amel et sonra tebliğ...

İmam-Hatiplim sana ömrün boyunca, unutmamam gereken iki mısra söyleyeceğim. Bak ne diyor vatan şairi Mehmet Akif;

"Kuru dava ile olmaz bu fakat ilim ister.

Ben o kudrette adam görmüyorum sen göster."

İşte hakikat, işte gerçek budur, hatibim. Kendini her gün, her saat, her dakika yenilemek yine sana vasiyetimdir.

Aman sakın ha! Bir önceki gününle, bir sonraki günün aynı olmasın, mutlaka ileriye yürü, geriye değil! Yerinde sayma!

Hatibim ferasetl,i ahlaklı, sabırlı ol. Rasulullah'ın ahlakı sana en güzel rehberdir. Onun çizdiği yoldan sakın olaki ayrılma. Hatibim sen bir çınarsın, öyle ki köklerin, adeta toprakla kucaklaşmış, bir daha ayrılmazcasına kenetlenmiş, kuvvetli genç bir çınar. İşte sen busun. Daha güçlü, daima kuvvetli, daima bilgili olacaksın, sen madde değil mana olacaksın. Evet Sen! Görebiliyorum! Güçlü çınar dalların gök kubbeye sanki meydan okuyor, gövden gün geçtikçe büyüyor, dalların sanki yeryüzünü kaplıyor. Hatibim, güçlü çınarım, seyrinle insanların kalbini kazan, yıllardır açmayan gül bahçeleri senin sevginle açsın. Yıllardır diyarında susan bülbüller sevginle coşsun, Gönüller seninle mutlu olsun, vatan senden razı olsun, hatibim.

İmam-Hatiplim, ayrılık vakti geldi, çattı. Seninle dertleşmek, seninle gülmek, seninle ağlamak, gururunu göğsümün en ücra köşesinde bile hissetmek hasletlerin en güzeli.

Şu an secdeye kapanıp, hıçkıra hıçkıra ağlamak istiyorum, hatibim. İçime sıcak birşeyler akıyor, sen de hissediyor musun? Hissetmemek mümkün mü? Allah'a binlerce hamdolsun. Burnumun direği sızlıyor. Tüm müslüman gençleri birer İmam-Hatipli olarak hayalliyorum. Gözyaşlarımla bütünleşen kafamdaki türlü film şeritleri beni bu alemden alıp, başka alemlere sürüklüyor. Birkaç dakika sonra kendime geliyorum. Gerçekler karşıma dikiliyor, son sözlerimi söylüyorum, hatibim, son sözlerimi, beni iyi dinle... Ne olur, ne olur düşlerimi kabusa çevirme! Bu vatanın bu milletin şu küçük yavrunun sana ihtiyacı var. Ülkemiz şu haldeyken senin gibi bilmem, kaç çınara muhtaç... Allah'ım bu milletin sonunu hayır eylesin... Hatibim. Allah rızası için öz ve öz İmam Hatip kimliğinle şu vatana hizmet et. Atalarımızdan miras kalan şu topraklarda yine İslâm'ın kanının son damlasına kadar savun, haykır! Allah ve Rasul aşkına şu nesile sahip çık. İçinde parlayan iman koru sakın olaki, alevini bir an bile kaybetmesin.

Senin o heybetli kimliğine bürünmeyi Allah'ım tüm müslümanlara nasip eylesin. İlâhi nâme sana emanet hatibim, hakkını helal et!

YANLIŞ MI ?

Bugün nasibini yerleştirince kursağına
Yarın nedir ? onu bilmez, yatar dönüp sağına.
Yıkılsa devlet, tıkılsa kabre vatan,
Vazifesinde değil, çünkü hepsi Allah'tan !
Ne hükmü var ki esâsen yalancı dünyanın !
Ölürse yan gelecek cennet'inde Mevlâ'nın !
Fena kuruntu değil ... Ben derim sorulsa bana !
Kabul ederse cehennem, ne mutlu ona !

M.Akif ERSOY

Uçan Güvercin Misali...

-Bilebilir misin, hayatının birdenbire nasıl değişeceğini?

-Bilebilir misin bir saat sonra başına neler geleceğini?

- Bilebilir misin bazen acı bazen tatlı olan zamanın seni nerelere taşıyacağını?

- Bilebilir misin hayatının birdenbire nasıl değişeceğini.

....Bundan 3 sene önce tüm gerçeklerden habersiz yaşayan bir insandı o.

Hayatın sadece bir yüzünü biliyor ve çok seviyordu. Bulunduğu ortama göre gayet normal bir yaşantı sürdürüyordu. Fakat sonraları normal dediği bu hayat da onu sıkmıştı. Onu renklendirmek için eline bir fırça alıp çok cazip, çok güzel renklerle boyamıştı hayatını. Bu boyanın ana maddesi "Azerbaycan Devlet Çocuk Filarmonisi" idi.

Bu boyayla boyandıkça hayatı güzelleşiyor ve üzerinde ona güzel görünüm veren kabarmalar oluşuyordu. Amma bu kabarmaların altında derin, çok derin ve karanlık çukurların olduğundan habersizdi o. Yaşıyordu...

...Sahne ışıkları, solo çıkışları, alkışlar hep bir tılsım içine sokuyordu onu. Bu hayatı çok daha güzel ve hiçbir şeyle değişemeyecek derecede sevdiriyordu ona. Sahneden etrafına baktığında, yapılmış, dalgalanan siyah saçları, alkışlayan elleri görüyordu. Gurur duyuyordu. Ona verilen bir çiçeğin ise hiç solmayacağını düşünüyordu. Ama ne yazık ki yapılmış saçlar bir gün içinde bozuluyor, alkışlayan eller 2-3 dakika sonra susuyor, çiçekler ise en fazla 4-5 gün sonra güzelliğini kaybediyordu. İşte bunlar sıkıyordu onu. Ona verilen hiçbir şey uzun ömürlü olmuyordu. Ver herşey çok sahte görünüyordu ona. Kalbinde bir boşluk yüzünde sahte tebessüm etrafında da bol müzik.... Yaşıyordu....

İşte böylelerinin belki de, bundan daha acı ve sıkıntılı yaşam sürdürenlerin yaşamını değiştirdiği 11.11.1992'den başlayan "09.06.1995'e kadar devam eden 3 yıla yakın bir zaman.

Onun ve onun gibi 26 arkadaşının kaderinde, Konya İmam Hatip Lisesi'nde okumak varmış. İslâm'ı öğrenmek varmış, Kelime-i Şehadeti tam olarak bilmedikleri halde bu günler için de onun derinliklerine kadar inerek kavramak varmış. Namazın nasıl kılındığını (oturarak mı, gezerek mi, ayakta mı) bilmedikleri ve görmedikleri halde, şuurlu olarak namaza başlamak varmış. Alınlarını dakikalarca secdeden kaldırmamak varmış, Allah'ın rızası için anne babadan ayrılmak varmış.

Ve nihayet bir gün bu seviyeye gelmelerine vesile olan değerli öğretmenlerinden ve İslam ocağından ayrılmak varmış.

Evet, hayatlarını ve ahiretlerini onlara öğreten ve yaşatan bu kutlu camiadan ayrılmak varmış kaderlerinde. Ne kadar da ısınmışlardı buraya. Dünyaya kendi memleketlerinde göz açtılar. Gerçek hayata ise burada başladılar. Ve burası da onlar için aziz bir diyar oldu. Işığı ilk kez vatanlarında gördüler, gerçek hiç sönmeyecek ışığı ise burada. Bu İslâm ocağında.

Gerçekten de duygulandırıcı bir hatıra bu... Bu sene 27 tane güvercin uçuruyor Konya İmam Hatip Lisesi. Bu güvercinlerin yüzlerinde İslâm'ın nuru, kanatlarında İslâm'ın tohumu, beyinlerinde İslâm'ın düşüncesi, o acı ve son hatıra, üzerlerinde İslâm'ın elbisesi.

....Yeni bir nesil yetiştirmeye gidiyor onlar. İslâmi, temsil etmeye gidiyor onlar. İslâmı telkin etmeye gidiyor onlar.

Okudukları okulun manevi havasını orada yaşamaya ve yaşatmaya gidiyor onlar.

İMAM HATİPLİM

"Birlik beraberlik" diye inliyor, minberden gelen sesin.
Milletin bağrında yetişen bir gül, bir fidesin.
İlim senin, sen ilmin zirvesindesin.
Ne güzel ahlakın var, melek misin nesin?...
Arama kendine yer, milletin kalbindesin.

Sevginin sembolü, omuz omuza kıldığın namaz,
Sevgi yoksa, tebliğ de yok, yarar sağlamaz,
Hedefe varamaz ki, ne nasihat, ne vaaz,
Tatlı dile,en katı yürek dayanmaz.
Sendedir kula hizmet, insanlık için Hakk'a niyaz.

"Tarihe bir baksana, bu millet ne muhteşem.
Miletimin saadeti; benim keyfim, benim neş'em
Ay yıldızlı bayrakla, hürriyet benim iaşem.
Her sahada varım ben, her köşe benim köşem."
Diyorsun İmam Hatiplim, yok artık hiç endişem!...

Bize dost görünür de, sinsi düşmanlar,
Irk der, mezhep der, yalan da katar,
Zemini hazırlar, bir de kıvılcım atar,
Uyanık ol, böler parçalar, sonra da yutar,
Hem kendi sömürür, hem de dostuna satar.

İmam Hatiplim sen bu millete rahmetsin.
Yalnız Allah'a kul, Resulüne ümmetsin.
Sen gönül dostu, sen ehli muhabbetsin.
Vatan, millet aşkına şehadete namzetsin.
Bugün Sütçü İmam, yarın Fatih Sultan Mehmet'sin!...

Yedi Sınıf İnsan Vardır ki...

"Ebu Hureyre'den (R.Ah) Resulullah'ın (S.A.V.) şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

"Yedi sınıf insan vardır ki, başka hiçbir gölgenin bulanmayacağı bir günde, Allah onları (Arşının) gölgesinde gölgelendirecektir. (Bunlar şu kimselerdir): 1- Adaletli devlet başkanı, 2- Allah'a ibadet ederek yetişen genç, 3- Kalbi mescidlere tutkun kimse, 4- Allah için sevişen, bunun için bir araya gelip, bu sevgi ile ayrılan iki kişi, 5- Mevki sahibi güzel bir kadın tarafından zina teklif edildiğinde: "Ben Allah'tan korkarım." diyerek bu teklifi reddeden kimse, 6- Sağ elinin verdiğini sol eli duymayacak şekilde gizli sadaka veren kimse, 7- Kendi başına kaldığında Allah'ı anarak göz yaşı akıtan kimse." (Buhâri ve Müslim rivayet etmişlerdir.)

Yukarıdaki hadiste geçen bazı ıstılahların açıklanmasına gelince:

"Zıll" kelimesinin Allahu Teala'ya izafeti, izafet-i mülktür. Bu itibarla her gölge Allah'ın gölgesi olmuş olur.Selman-ı Farisi (R.A.)'den rivayet edilen hadiste, Allah'ın gölgesinden murâd Arş-ı İlahi'nin gölgesidir ki, bu gölgenin Allah'a izafeti izafet-i teşrif içindir. Nitekim bütün mescidler Allah'ın mülkü iken hassaten Ka'be-i Muazzama'ya Beytullah (Allah'ın Evi) deniliyor teşrif "şeref" izafe etmek için.

Kıyamet gününde Ehl-i mahşer Allah Teala'nın hitap ve itabına düçar olduğu zaman güneş herkesin tepesinde kaynayacak ve bu azab-ı hararetten dolayı herkes ecel terinden beter terler dökecek, işte tam bu sırada hadiste sayılan kimseler Allah'ın bir in'amı olarak Arş-ı Rahmanın gölgesinde nimetleneceklerdir.

1- İmam-ı Adil'den murat, Allah'ın emirlerine ve yasaklarına boyun eğen, ifrat ve tefritten uzak olarak her şeyi yerli yerince yapan ve hukuka riayet eden devlet başknıdır ki, Müslümanların işlerini çekip çevirmekle görevli olan valiler, hakimler hepsi, yani yöneticilerin tamamı buna dahildir. İmam-ı Adil'in Allah'ın gölgesine nail olanların ilki olarak sıralanmasında, işlerinin çok olması ve bütün insanları ilgilendirmesinden dolayıdır. İşte bu sebepten dolayı Adaletli devlet başkanı Enbiyalardan sonra Allah'a en yakın kullar olma şerefine layık olurlar.

2- Abid olan gencin bu mertebeye ulaşması, yaşı itibariyle şehvetin ve nefsü hevâsının galip gelmesi bakımından yaşlılara göre daha müsait olmasına rağmen, Hevay-ı nefsanisini yenmiş ve ibadete yönelmiştir. İbadete yönelmesi o gencin takvasını gösterir. İşte bu sebeple Allah'ın bu lütfuna mazhar oluyor.

3- Kalbinin mescidlere, camilere bağlı olması, böyle olan kimse bütün namaz vakitlerini hep camide kılıyor, vaktinin çoğunu camide geçiriyor, cemaati kaçırmıyor demektir. Mescidden çıksa bile yine dönmek niyetiyle sonraki vaktin gelmesini can-ı gönülden bekler. Mescid Beytullah'tır. Ziyaret olunan kimseden beklenen, ziyaretine gelene ikram olduğuna göre artık, sahip olan Allah'ü Zülcelal olduğunda; var sen gerisini kıyas et.

4- Buradaki muhabbetten maksat İslam kardeşliğinden doğan bir İslami sevgidir ve bu sevgi ölünceye kadar her ne sebep olursa olsun devam etmesidir. Bu sevişenler ister bir arada bulunsun, ister bulunmasın dünyevi bir menfaat için değil, sırf Allah için sevmeleridir. Bu imandandır. Yine aynı şekilde allah için buğuz etmek de imandandır. Yani Allah'ın sevmediği bir fiil ve halin meydana gelmesinden dolayı bozuşmak da imandandır.

5- Makamsahibi, güzel, soylu soplu, zengin bir kadının kendisini zina için davet ettiğinde sırf Allah korkusundan dolayı bu teklifi reddetmesi o kimsenin üstün bir takva ve çok büyük bir taat içinde olduğunu gösterir. Nitekim bu kişilere Kur'an'da Allah şöyle işaret buyurur: "Amma Rabbinin Huzur-u Celâli'nden korkup nefsini hevasından alıkoyan kimsenin şüphesiz me'vâsı ancak cennettir." (Naziât 40-41). "Rabbinin Huzur-i Celâlinden hevf (korkan) eden kimsenin ecri biri Allah'tan korkmasına, diğeri ma'siyeti terketmesine mukabil olmak üzere iki Cennettir." 'Rahman 46)

6- "Solundaki" tabirinden maksat sol eldir. Sadakanın gizli olarak verilmesinde ve bunun çok gizli yapmaya işaret için mecazen böyle denilmiştir. Sol taraftaki,

melek yahud sol tarafta duran kimse manasındadır diyenler de vardır. Hangi manaya gelirse gelsin sadaka da riya etmemenin faziletini açıklamaktadır. Şu ayet de bu hadisi teyid ediyor: "Sadakayı gizleyip fukaraya verirseniz sizin için daha hayırlı olur." (Bakara 271). Bu konuyla ilgili olarak Ahmed b. Hambel Enes'den şöyle bir hadis rivayet eder. Hadiste Melâike-i Kiram ile Rabbi Müteâl arasında şöyle bir mükâleme rivayet ediliyor.

- "Yâ Rab, yarattığın mahlukat içinde dağlardan kavî şedîd bir şey var mıdır?

- Evet, demir.

- Demirden daha şedidi var mıdır?

- Evet, ateş.

- Ateşten daha şedîdi var mıdır?

- Evet, su.

- Sudan daha şedîdi var mıdır?

- Evet, rüzgar.

- Rüzgardan şedîdi var mıdır?

- Evet, Âdemoğlu. Sağ eliyle tasadduk eder de sadakasını solundan gizler."

Nafile olarak yani sadaka-i tatavvuun gizli olması efdaldir. Çünkü bu ihlasa yakın ve riyadanuzak olur. Sadaka-i vacibiye, zekâta gelince onu açıktan vermek (herkesin vermesi için) daha evladır. Oruç'ta da aynı durum söz konusudur.

7- Yalnızken zikrullah ile meşgul olmak o kimsenin riyadan uzak olduğuna ve ihlasına delalet eder. Bu konuda Ebu Hureyre'den bir başka hadiste Peygamberimiz şöyle buyurmuşlar: "Haşyetullah'tan ağlayan kimse, süd memeye tekrar girmedikçe, nar-ı câhime girmez." Bu da gösteriyor ki, ihlaslı kimsenin muazzeb olması muhaldir, demek istenilmiştir.

Bir başka hadiste Enes'ten merfuan rivayette; "Her kim Allah'ı zikredip de yaşları haşyetullah'tan yere akacak derecede gözleri sulanırsa yevm-i kıyamette ta'zib (azab) olunmaz."

Kıyamet gününde Allah'ın gölgesinde gölgelenecek bu yedi kişiden başka kişiler de gölgelenecek. Mesela; eli dar borçludan alacaklı kimsenin alacağının vadesini uzatması, hatta alacağının bir miktarını bağışlaması, doğrulukla ticaret yapan, güzel ahlak sahipleri, gazi gaziye yardım eder. Bunlar da aynı mükafata nail olacaklardır.

MUHTACIZ YA RASÛL

Vücudlar ruhsuz yaşamaz Yâ Rasûl !
Sana muhtaçtır, bu cansız bedenler
Uhudlar komutansızdır Yâ Rasûl !
Seni beklerler, bu cihad edenler

Damarlar kansız olamaz Yâ Rasûl !
Sensiz hiçtir bu kan, can verenler
Mazlumlar yardımcısızdır Yâ Rasûl !
Sana sığınır bu göğüs gerenler

Topraklar susuz, kuraktır Yâ Rasûl !
Seninle yaşar, bu zehir içenler
Yolcular hep gölgesizdir Yâ Rasûl !
Seni ararlar bu gelip geçenler.

Camiler sessiz kalamaz Yâ Rasûl !
Seninle çıkar bu kısık ezanlar
Gönüller nursuz yanamaz Yâ Rasûl !
Seni anarlar, bu aşkla yananlar

Aşıklar mâşuksuz olamaz Yâ Rasûl !
Sana âşıktır bu seni sevenler
Şiirler sensiz tam olmaz Yâ Rasûl !
Sensiz eksiktir bu cemî dîvanlar

Fakir, cemâline âşık Yâ Rasûl
Sana hasrettir, o ve bütün canlar
Âhirette şefâat et Yâ Rasûl !
Sana muhtaçtır bütün müslümanlar.

Harun Bacak
4. Dönem 1443

RASÛL'Ü SEVMEK

Şüphesiz sevgi, bir kalp ve gönül işidir. İnsan ise, kendi dünyası ve yaşam biçimiyle uyuşan şeylere muhabbet besler. Hayatını Kur'an'ın evrensel ilkelerine göre şekilendiren bir mü'minin gönlündeki sevginin en büyüğü Allah'a ve O'nun Resûlüne olacaktır.

Resulullah'a sevginin farz olduğunu hiçbir mü'min görmezlikten gelemez ve O'na olan sevginin gerekliliğini inkar edemez. Ancak bu sevginin kalplerde yerleşebilmesi ve gönüllerde yeşerebilmesi için, Allah Resulü'nün hayatını, siretini mükemmel bir şekilde tanımlamakla mümkün olacaktır.

Bugün hala, müslümanların Resulullah'ı hayatıyla ilgili bilgileri çok sathi, kısır ve yüzeysel anlatımlardan ibarettir.

Resulullah'ı anlayabilmek tarihi bir şahsiyetin hayat hikayesini okumaktan çok çok farklı bir şeydir. Günün çeşitli saatlerinde sadece dillerin söylediği, fakat benliklerin idrak edemediği salavatlar Allah Resulü'nü anlatamaz. O'nun isimlerini çocuklarına isim olarak seçip, terbiyesinden, ahlakından, edebinden ve şefkatinden bîhaber kalanlar da O'nu ifade etmiş olamazlar.

Öyleyse vakit geçirmeden yeniden keşfedercesine Resulullah'ı tanımak zorundayız. Herşeyden önce O, bir insan olarak ne gibi ahlaki faziletleri üzerinde taşıyordu? Yaratanına karşı nasıl bir kulluk yapıyordu? Bir baba olarak sevgi ve şefkat kanatlarını nasıl açıyordu? Bir koca olarak hanımlarının kalbinde nasıl taht kurmuştu? O nasıl bir komutandı ki, tarihin herhangi bir döneminde dehasıyla temayüz etmiş bir komutanı O'nunla mukayese etmek kâbil olmuyor? Bu ve benzeri birçok soruyu derinliğe irdeleyerek, O'nu anlamak için evimizi, büromuzu, işyerimizi ve tüm çevremizi bir mektep haline getirerek, O'nun hayatını, hayatımızın her anının vazgeçilmez bir parçası haline getirdiğimizde ve nihayet Resulullah'ı bir yaşam biçimi olarak algıladığımızda, iç dinamiklerimiz harekete geçerek, O'na karşı beslediğimiz sevgi çağlayanlara dönüşecek, kafalarımızda oluşturduğumuz sahte liderler birbir sökülüp dökülecektir.

İşte o zaman Hz. Ebubekir (R.A.)'in mağarada O'nun için duyduğu endişeyi, Hz. Ömer (R.A.)'in benliğini aşan sevgisini, Zeyd bin Harise (R.A.)'ın kendi öz babasına karşı O'na koşuşunu, Taif yollarında taşlara kalkan oluşunun, Ümmü Umare'nin Uhud'da üstlendiği misyonu, Hubeyb b. Adiyy (R.A.)'in ölüm sehpası önündeki o muhteşem sözünü daha iyi kavrayacak ve daha iyi anlayacağız.

Bütün ahlaki erdemlerin en güzelini üzerinde taşıyan Allah Resulü "Neden yapmadıklarınızı söylüyorsunuz." diye haykırarak emrettiği tüm umdeleri bizzat hayatında yaşıyor, tavsiye ettiği edep ve ahlak kaidelerini önce kendi hayatında gerçekleştiriyordu.

Aile mahremiyeti sebebiyle Hz. Peygamber'in en yakınında bulunan insan Hz. Aişe validemizdi. Hz. Aişe, Allah Resulü'nün ahlakı hakkında sorulan bir soruya cevaben hiç tereddüt etmeden: "O'un ahlakı Kur'an'dan ibarettir." demişti.

Kur'an pekçok ayetiyle çerçeve olarak Resulullah (S.A.V.)'ın değişik yönlerini bize tanıtıyor. Bir ayette, Hz. Peygamber'in kendi ümmetini ne kadar çok sevdiğini, iyiliklerini ne kadar istediğini, onların acı ve üzüntülerni nasıl paylaştığını ve onlar için adeta bir rahmet ve iyilik meleği olduğunu söylüyor.

"Size kendinizden bir Peygamber geldi. Günah kazanmanız O'na ağır gelir. Sizin üzerinize çok dşü-

kündür. Mü'minlere karşı cidden esirgeyici ve merhamet sahibidir." (Tevbe 128).

Başka bir yerde: "Peygamber müminlere kendi nefislerinden daha ileridir..." (Ahzab, 6) Hz. Peygamberle Müslümanların, Müslümanların da Hz. Peygamber'le ilişkileri diğer insan ilişkilerinin çok ötesinde yüce bir özelliğe sahiptir.

Hz. Peygamber müminlere dostlarından, ailelerinden hatta kendi nefislerinden bile daha müşfik yumuşak ve merhametlidir. Dostları, aileleri ve çocukları onlara zarar verebilir, onları yanıltabilir, onların hata ve günah işlemeliren sebep olabilir ve onları cehenneme sürükleyebilirler. Fakat Peygamber (S.A.V.) farklıdır. O, sadece müminleri ebedi saadet ve huzura yöneltecek davranışlarda bulunur, Müminler ise kendi hataları sonucu felakete düşebilirler. Fakat Hz. Peygamber onlar için sadece iyi ve hayırlı olanı diler, onların üzerine rahmet kanatlarını gererek hidayete ulaşmaları için çalışır. Durum böyle olunca Hz. Peygamber (S.A.V.)'in müminler tarafından ailelerinden çocuklarından, hatta kendi nefislerinden bile önde tutulmaya hakkı vardır. Mü'minler O'na dünyadaki herkesten ve herşeyden daha çok sever ve hükmüne boyun eğerler.

Ayrıca Allah Teâlâ kendisine karşı beslenecek sevinin şartını, Resulüne olan sevgiden ve itaatten geçtiğini ifade etmektedir. "De ki, Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın..."(Al-i İmran 31).

Görüldüğü gibi sevgi boş sözden ibaret olunca ne kadar basit ve ucuzdur. Sevgi "Önder ve bağlayıcı" bir unsur olunca ne kadar kıymetli ve ne kadar önemlidir.

Nihayet Allah Teâlâ Peygamberini müminlere hayatlarının bütün yönlerinde önder ve örnek olarak taktim ediyor:

"Sizin için Allah Resulü'nde güzel bir numune vardır." (Ahzab, 21).

Ne mutlu, O büyük önderi sevenlere,

Ne mutlu O'na tabi olarak yaşayabilenlere...

Emin Selek/8 R.

SEVGİ

Sevgi ki, uğrunda canım feda;
Sevgi ki, ayrılığı silecektir dünyada.
Sevgi ki, insan ruhunda hoş bir sedâ;
Sevgi ki, bizden eksik etmesin Hudâ.

İnsanlar bir olsun sevsin birbirini,
Düşmanıyla anlaşsın yensin kibrini,
Niye sevmesin ki can kardeşini;
Allah belirtmiş insanın değerini.

Bir kişi düşmanını öldürmüş,
Kim onun gözünü döndürmüş?
Belli ki kötülük sevgisini almış götürmüş,
İçindeki sevgi ateşini söndürmüş.

Bak insanoğlu, ne güzel şu doğa,
Sev insanları, ne duruyorsun daha!
Özgürlüğünü ilân et ormana, dağa,
Koş işte orada sevgi, sanma ki vaha.

Eğer benim bildiğimi bilseydiniz, çok ağlar, az gülerdiniz.

Bu yazı, "Kutlu Doğum Haftası" münasebetiyle, Türkiye Diyanet Vakfı tarafından açılan "İnceleme-Araştırma Yazısı Yarışması"nda TÜRKİYE BİRİNCİSİ olmuştur.

RASULULLAH'IN İSLÂM'A DAVET METODU ve GÜNÜMÜZDE İSLÂM'A DAVET

1- Rasulullah'ın Davet Metodu'nun Ortaya Konmasının Önemi

Günümüz Müslümanı, İslam'dan çok uzakta yaşamak,a bütün bir beşeriyet içine düştüğü, ruh bunalımından kurtulmak için arayış içinde bulunmaktadır. İnsanlığın bu arayışının sıhhatli bir neticeyle son bulabilmesi için müslümanın yeryüzündeki misyonunu tam bir şekilde ifa etmesi gerekir. Bu misyon; yeryüzünde "Allah'ın halifesi" sıfatıyla onun hükümranlığını tesis etmektir (1). Ancak bunu yaparken bir metod takip etme zornluluğu olduğu aşikardır. Peki bu metod nasıl bir metod olmalıdır? İşte burada, 22 yıl gibi kısa bir zaman süreci içinde yüölçümü 3 milyon km2'ye yaklaşan Arabistan Yarımadası'nın tamamını İslamlaştıran, onları Allah'ın izniyle açlıktankurtarıp, korkudan sükuna erdiren (2) Hz. Peygamberin metodu önem kazanmaktadır. Eğer biz -bu halimizden sonra- yeniden bir "Asr-ı Saadet" yaşamak istiyorsak Peygamberin metoduna dönmekten başka çaremiz yoktur.

Peygamber (s.a.v.)'in İslam'a davet metodunu, onun sadece peygaberlikten sonraki hayatına bakarak açıklamaya çalışmak yanlış olacaktır. Çünkü onun peygamberlikten önceki hayatında da İslam davetçilerinin dikkat etmeleri gereken önemli noktalar vardır. Binaenaleyh, Allah, ilerde, üzerinde "ağır birsöz"(3) indireceği peygamberinin, risalet öncesi hayatını da murakebe altında bulundurmuş, onun menfi yönler taşımamasına özen göstermiştir.

2- Risalet Öncesi Hayatında Daveti Açısından Önemli Noktalar

Kur'an ifadelerinden çıkardığımız sonuçlara göre tüm rasüller, kendilerine risalet verilmeden önce kavimleri içinde saygın ve güvenilir kişilerdi (4). Hayatlarının her safhası çok iyi biliniyordu. Bundan dolayı peygamber olmalarından sonra hemenhepsi "sen daha önce aramızda ümit beslenen, güvenilir biriydin." (5) gibi sözlere muhatap olmuşlardır. Tüm rasuller gibi Hz. Muhammed (s.a.v.) de kavmi içinde güvenilir, emin birisi olarak tanınıyordu.

İnsanlar, genellikle, yeni bir düşünce ve sistem getiren insanların sözleriyle davranışlarının birbirini nakzetmemesine önem verirler. Bunun için, içinde bulundukları şirk sistemlerini yıkmak için gelen peygamberlerin risalet öncesi vesonrası hayatları tamamen uyum halindedir. Kur'an'da anladığımız kadarıyla hiçbir peygamber "Sen de daha önce bizim gibi şirk içindeydin, sana ne oluyor ki, şimdi bizi bundan vazgeçirmeye çalışıyorsun." gibi sözlerle muhatap olmamış, ancak "fitne çıkarmak, insanların arasını açmak" gibi suçlamalara maruz kalmışlardır. Bu bütün peygamberlerin hayatında söz konusu olduğu gibi Hz. Peygamber'in hayatında da önemli bir noktadır.

Hz. Peygamber'in hayatında diğer önemli bir nokta, onun cahilî unsurlar taşıması mümkün olan beşeri eğitim kurumlarından geçmemiş olmasıdır ki, bunlar anne-baba ve çevredir. O doğmadan kaybetmesiyle baba, 6 yaşında iken kaybetmesiyle anne ve süt anneye verilmesiyle de çevre etkisinden korunmuş oldu. Ümmi

oluşunda "Mualakat-ı Seb'a" -Yedi Askı- gibi zamanın müşrik sanatının bozuk etkisinden kendisini korumuş oldu.

O (s.a.v.); Mekkeliler tarafından sevilir ve kendisine güvenilirdi. Doğruluğu ile ün yaptığı için herkes emanetlerini kendsine verirdi. Ahdini yerine getirir, açları doyurur, isteyene verirdi. Tek kelimeyle "Muhammed-ül Emin" idi.

Ardından gelen ayetlerle peygamber (s.a.v.)'e "Kalk ve korkut" (7) hem de en yakınlarından başlamak üzere (8) diye emrediliyordu.

Peygamberlerin -tabii İslam davetçilerinin de- görevi "korkutmak ve müjdelemek"tir. İnananları altlarından ırmaklar akan cennetlerle inkârcıları ise elim bir azapla... (9).

Hz.Peygamber de, tüm rasuller gibi insanlara dünya refahı vadetmiyor, onlara cenneti müjdeliyordu (10).

Davete en yakınlardan başlamak emredildiği için (11) Hz. Peygamber önce eşi Hz. Hatice, Yeğeni Ali (r.a.) ve güvendiği kimseleri İslâma çağırdı. Bunlar da ilk kabul edenler oldular.

Gizli davet 3 yıl kadar sürdü. Bu safhada müşriklerin tepkisi alay olmuştu.

Gizli davet esnasında metod açısından şu noktalar göze çarpmaktadır:

a) Davet öncesinde ruhi ve ilmi hazırlık,

b) En yakınlardan ve güvenilir kimselerdenbaşlama,

c) İnsanları dünya menfaatına değil, cennete davet,

d) Davet öncesinde kafa, kalp ve elbisesini tüm cahili duygu ve düşüncelerle birlikte maddikirlerden de temizlenme(12).

4- Davetin Açığa Vurulması, Tepkiler ve Kullanılan Metodlar

İlk davet -Allah'ın emri üzere- rasulün en yakınlarına yapılmıştı. Kimi kabul, kimi ise reddetmişti. Halbuki Allah dinini sadece peygamberin soyuna ya da Araplar'a göndermemişti. O tüm insanlar için seçtiği ve razı olduğu bir dindi (13) Öyleyse o dinin tüm insanlara ulaştırılması gerekiyordu. Nihayet "sen indirileni apaçık bildir" (14) ayetinin gelmesiyle davet açığa vuruldu.

İslamı ilk kabul edenler -birkaç istisna dışında- çoğunlukla zayıflar ve köleler oluyordu. Çünkü İslam onlara özgürlük ve şeref vadediyordu. Soylu ve zenginler ise ya makam ve mevkilerinin gitmesi, ya da ticaretlerinin kesada uğraması korkusuyla buna şiddetle karşı çıkıyorlardı.

Mekke'li müşrikler işin ciddiyetini kavramaya başlamışlardı. İşte burada hakaret ve işkence safhası da başlıyordu. Ama Rasul'ün (s.a.v.) ve müslümanların enbüyük silahı sabırdı. Allah sıkça "onların dediklerine aldırma, bırak, oyalanadursunlar, sabret, Allaha tevekkül et." (15) mealindeki ayetlerle peygamberini güçlendiriyordu.

Peygamber (s.a.v.) davetinin hareket noktasını "Allah'ın rızası" olarak seçmişti. O hiçbir zaman insanların milliyetçi duygularını, renklerini, ezilmişliklerini hareket noktası olarakseçmemişti (16). Çünkü Hakk bir dava, batıl metotlarla gerçekleştirilemezdi.

Mekke'de savaş emredilmemişti. Çünkü müslümanlar, ne müşriklerle başa çıkabilecek sayı ve güve ne de olgunluğa ulaşmamışlardı.Böyle birşeye kalkışmak intihar etmek olacaktı (17). Halbuki Allah bu insanlar vasıtasıyla nurunu tamamlamak istiyordu.

Mekke'de işkence iyice şiddetlenmişti. Müslümanlar Şib'i Ebi Talip'te muhasara altında tutuluyor,kendilerine yiyecek, içecek verilmiyordu. Ancak müslümanlar buradan da sabır vasıtasıyla galip olarak çıkmışlardı.

Peygamber (s.a.v.) Mekke dışında bir üs bulma amacıyla Taife bir sefere çıktı. Ancak oradan aradığını bulamadı.Müslümanlar can emniyetini temin için Habeşiktan'a hicrete izin verdi.

Bu şartlar altında İslam'ın Mekke'de güçlenmesi mümkün değildi. Bu gayeyle Medine'ye hicret edildi ki, İslam orada bir devlet olsun ve müslümanlar dinlerini daha rahat yaşayıp, tebliğ etsinler.

5- Hicret'in Anlamı Ve Islamî Davette Bir

Metod Olarak Önemi

Hicretin İslam Tarihi içinde gerek siyasi gerek tarihi büyük bir önemi vardır.Fakat bundan daha önemlisi O, İslamın insanlara ulaşması yolunda da büyük bir önemi haizdir. Hicret hiçbir zaman basit bir "göç" ya da "kaçış" değildir. Bilakis o "içerden değiştirme imkanlarının kalmadığı zamanlar dışardandeğiştirmeye" yol almaktır. islamı daharahat yaşamak ve yaymak için"tebdil-i mekan" etmektir. Nitekim -bu öneminden dolayı- hemen hemen bütün peygamberlerin hayatında -değişik biçimlerde de olsa- hicret sözkonusudur (18).

6- Hz. Peygamber (s.a.v.)'in Davet Metodunda Diğer Bazı Önemli Noktalar

a) İnsanları her fırsatta İslama çağrı: Ticaret için Mekke'ye gelen kafilelerle olan münasebetler bu nevidendir. Nitekim önce Akabe Biatları, sonra da Medine'ye hicret bu metod neticesinde gerçekleşmiştir.

b) Tekrar: Hz. Peygamber bırakıp usanmadan insanlara İslamı tebliğ ederdi.

c) Eğitim: Yeni müslüman olanların itikatlarını sıhhate kavuşturmak için onların esaslı bir eğitimden geçmesi gerekiyordu. Darül Erkam ve sonra Suffe mektebi bu işin okuluydu.

d) Sabır: Her türlü işkence ve zorluğa sabır. Ama bu asla boyun eğiş olmamalıdır.

e) Taviz vermemek: Hz. Peygambere insanı cezbeden herşey (kadın, makam, mal, vs.) herşey teklif edildi. Ama o asla davasından taviz vermedi.

f) Güzel ve yumuşak söz ve davranış: Allah Kur'an'da "Eğer sen kaba ve katı yürekli olsaydın, etrafından dağılır giderlerdi." (19) buyuruyor.

g) Elçi ve mektuplarla davet.

h) Evlik yoluyla insanları İslam'a çekme gayreti. (20).

7- Günümüzde İslam'a Davet

Aslında Peygamber (s.a.v.)'in davet metodunun ortaya konmasından sonra günümüzde nasıl davet yapılacağı hususunda fazla söze gerek kalmayacaktır. Çünkü inkar eden insanların gerekçeleri yine aynı. Fakat vasıtalar biraz değişmiş görünmektedir. Bu açıdan müslümanların teknolojik vasıtaları da kullanarak peygamberin metodunu takip etmeleri gerekir.

Günümüz davetçilerinin dikkat etmeleri gereken diğer bir hsus İslamı soyut bir teori olmaktan çıkarıp "yaşayan bir hayat" haline getirmeleridir.

Diğer bir husus, İslam'ı camilere çekmektir. Yani Hz. Peygamber devrinde Cami hangi fonksiyonu icra ediyorduysa şimdi de o statüye getirmektir.

Dipnotlar:

1- Bakara, 30-38.
2- Kureyş, 4.
3- Müzemmil, 5.
4- Hud, 60-87.
5- Hud, 60.
6- Alak, 1.
7- Müzemmil, 5.
8- Şuara, 214.
9- Bakara, 24-25.
10- Al-i İmran, 15.
11- Şuara, 214.
12- Müddesir, 5.
13- Al-i İmran, 19, 35; Maide, 3.
14- Hicr, 94.
15- Araf, 199; İbrahim, 17; Nahl, 127; Hicr 94.
16- Yoldaki İşaretler, Seyyid Kutup, Pınar Yay. sh. 26,..
17- Mekke Rasullerin Yolu, Ali Ünal, Pınar Yay. sh. 129-131.
18- Mekke Rasullerin Yolu, Ali Ünal, Pınar Yay. sh. 224
19- Al-i İmran, 159.
20- Rasullullah'ın İslama Davet Metodu, Ahmet Önkal, Esra Yay., sh. 227-253.

KAYNAKLAR:

1) Rasullullah'ın İslam'a Davet Metodu, Ahmet Önkal, Esra Yay., 1990.
2) Tarih Boyunca Tevhid Mücadelesi ve Hz. Peygamber'in Hayatı, Mevdudi.
3) Mekke Resulleri'n Yolu, Ali Tunal, Pınar Yay., 1981.
4) Nebevi Hareket Metodu, Münir Muhammed Gabban Nehriya, 1992.
5) Hz. Muhammed'in Hayatı, Martin Lings, İz Yay., 1992.
6) İslam Peygamberleri, M. Hamidullah, İrfan Yay., 1986.

Din ve Musiki Etkileşimi

İnsanoğlu varlığının başlangıcını ve sonunu düşünürken akılla kesin biçimde çözemediği evrensel sorunlarda dini değerlere yönelmiştir. Dinin en önemli ilkelerinden olan inançlar, kainata ve hayata anlam vermekte, insanları derin biçimde etkilenmiştir. Kutsal değerler, toplumun çeşitli kültür unsurlarını yönlendirmiştir. Din ve ahlak, insanların duygu, düşünce ve özlemlerini de etkilemiştir. Durum böyle olunca kültür ve sanat unsurlarında dinin etkisi kendini göstermiştir (Çubukçu, 1990).

Din geniş ölçüde insan ile Allah arasında bağlılıktır. Dinlerin ayinleri de böyle değil mi? İnsanların Allah'la münasebetlerindeki dualar terennüm edilmez mi? Müezzin Minareden terennüm ederek halkı ibadete çağırmaz mı? (Tarcan, 1945).

Büyük J.S. Bach müstesna olmak üzere mesut yaşamış diyebileceğimiz tek bir besteci yoktur, o da saadeti Allah'a hizmette edebiyette aramış ve orada bulmuştur. Goethe "Kutsal ve profan unsurları birbirine karıştıran bir musiki, Allahsız, zayıf ve zavallı duyguları ifade etmeye çalışan bir musiki de tatsızdır, zevk vermez, çünkü bu karakterdeki musiki eserleri kutsal sayılabilmek için gereken ciddiyetten mahrum oldukları gibi zevk verecek unsurlardan, huzur ve neşeden de mahrumdurlar." (Gorolman, 1965).

Din, düşünce ve davranışı etkilediğinden inancı kültür faaliyetlerine dolaylı ya da dolaysız tesiri söz konusudur. Din toplumda barış, sevgi, dostluk ve kardeşlik dygularının güçlenmesinden yanadır. Barış ve huzur içinde olan bir toplumda ise kültür zenginlikleri daha olumlu gelişir. İslamiyet'in özünde, ilerlemeyi tekniği ve medeniyeti teşvik vardır.

17. yüzyılda bazı devletler, devlet işlerinin bozukluğunu şeriatten sapılmasına bağlamışlardır. Resim ve müzik gibi bir takım sanat faaliyetlerinin yasaklanmasını istemişlerdir. Avrupa ise 15. ve 16. yüzyılda bilim ve sanatta yeni girişimleri gerçekleştirmiş, ticaretini güçlendirmiş ve teknik açıdan ileri adımlar atmıştır. 18. yüzyıl ise Batı'da aydınlanma çağı olarak bilinir. Kültürde metafiziğin etkisi devam etmekle birlikte akli değerler, üstün değerde öne geçer (Çubukçu 1990).

Musikinin, dini hükmünü belirlemek için asırlar boyunca yüzlerce eser yazılmıştır. Bu eserlerin içinde musiki ilmini bir şekilde inceleyip müsbet bir neticeye bağlayanların bulunduğu gibi onu ibadetleştiren veya şiddetle yerenleri de mevcut bulunmaktadır. Din hissi gibi güzellik hissi de insanın yaradılışında ve fıtratında mevcuttur.

İlkel dinlerin mensupları musikinin ibadet olduğuna kendilerini tanrılarına yaklaştırdığına, teganninin ilahi bir armağan olduğuna ve Allah tarafından kendilerine hediye edildiğine inanmakta idiler. İlkel cemiyetlerdeki musikinin rengi tamamiyle dini ve ilahi idi. Hukuk, ilim ve felsefe gibi musiki de dinden doğmuştur. Eski Hint ve Çin medeniyetlerinde musikinin dini ayin ve merasimlerle birlikte icra edildiği musikinin dinin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edildiği, bu sanata ilahi ve dini bir müessese nazariyle bakıldığı, yapılan araştırmalardan anlaşılmaktadır. İsrail oğullarına gönderilen peygamberler bizzat musiki ile meşgul olmuşlardır. (Uludağ, 1976).

Din toplumu doğru ve vicdani yola sokmak için kurulmuş kuralların bütünüdür, sanat ise toplumun bedîî zevklerinin ifade vasıtasıdır; her ikisi de, toplumsal oluşumlar oldukları için, birbirlerini geniş çapta etkilemişlerdir, hatta birbirleri için başlangıç noktası ve en değerli birer yardımcı olmuşlardır (Yiğitbaş, 1968). "Musiki Allah'ın insanlara, ruhlarını güzelleştirmek için birer lütfudur." Alfred De Musset bir sevinç ifadesiyle "Musiki bende Allah'a inanışı meydana getirdi." diyor (Yekta, 1986).

Hz. Mevlânâ ise şöyle diyor: "Musiki Allah aşıklarının ruhlarının gıdasıdır. Zira musikide Allah'a

ulaşma ümidi vardır..." Yüce Peygamberimiz bir Hadis-i Şeriflerinde ise şöyle buyurmuşlardır: "Zeyyin'ül Kur'an bir esvâteküm..." Yani Kur'an okunuşunu musiki ile ziynetlendiriniz, süsleyiniz..." Bu Hadis-i Şerif muallâk da osa aklîdir, mantıkîdir ve ilmîdir. Zira musikisiz hiç bir den de görülmemiştir (Üngör, Tarihsiz).

Müzik insanın oluşumu ile birlikte vardır ve insanı ruhunun derinliklerinden etkiler. İnsan ruhunu derinden etkileyen bu sanata karşı kayıtsız kalamayız.

"Şüphesiz ki Allah güzeldir, güzeli sever..." (Hz.Muhammed S.A.V.)

Sevgi ve barış dolu bir dünya dileklerimle...

KAYNAKLAR

Çubukçu A., 1990, Kültürümüzde Din Unsuru, Milli Kültür Unsurları Üzerine Genel Görüşler, S. 46, s. 390.

Grolman, A.V., 1965, Musiki ve İnsan Ruhu, Yükselen Matbaası, İstanbul, s. 62.

Samayloviç, A., 1911, Usta Mehter Koç; Niyazi Mehteroğlu Risalesi, "Türkistan Sanatkârları Loncası'nın Risalesi", Çev: Abdulkadir.

Tarcan, S.S., 1945, Müziğin Dili, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, s. 60.

Uludağ, S., 1976, İslam Açısından Musiki ve Semâ, İrfan Yayınevi, İstanbu., s. 408.

Üngör, E.R., Dini Musiki Felsefesi ve Dünya İslam Musikisinde Gelişmelerle Bilinmeyen Hususlar Üzerine Düşünceler, Konferans Metni, s. 7.

Yekta, R., 1986, Türk Musikisi, O.Nasuhi, Pan Yayıncılık, İstanbul, s. 141.

Yiğitbaş, M.S., 1968, Dil, Din ve Musiki, İstanbul Matbaası Sanat Enstitüsü, İstanbul, s. 240.

❑ **Mahmut Sami Aldur** / 8 R

ÇANAKKALE DESTANI

Çanakkale, altın harflerle tarihe yazılmış destan.
Uyandı o gün "hasta adam" denilen arslan.
Çanakkale, milletime ışık oldu, düşmana keder.
Çık git dedik zalime, artık bu zulüm yeter.

Çeyrek milyon şehidin ruhları şad olsun.
Bu cennet vatana, milyonlar feda olsun.
"Allah yolunda ölenler diridirler." diyor yüce Kur'an,
Bu inançta olanlara, olamaz karşı duran.

Koyduk çeyrek tonluk gülleyi topa.
Gerek yok silaha, yeter bize bel, sopa.
Kusuyorlar kafirler, bütün nefret ve kinlerini,
Bilmiyorlar ki hazırlıyorlar kendi sonlarını.

O gün inliyordu yer gök: "Allah Allah" nidasıyla,
Bir zafer kazanıldı, binlerce can fedasıyla,
Kenetlenmiştik birbirimize, yoktu ayrımız gayrımız,
Yeni nesil olarak, bundan ders almalıyız.

Aile ve Mektep Hayatımız

Muhterem muslümanlar;

Bir evde erkek ile kadın geçinemezse ana baba ile çocuklar anlaşamazsa, Din iman unutulur, Kur'an rafa, seccade dolaba atılır, Allah, Peygamber ve ibadet düşüncesi kafa ve kapı dışarı edilirse, içeriye içki kumar oyun eğelence doldurulursa haya perdeleri yırtılır. Aile terbiyesi sönerse buna aile veya yuva denir mi? Buradan sağlam millet yetişir mi, Vatana hayır beklenir mi? Bir okulda hoca saygısı ve bilgi sevgisi olmazsa, politika ve ahlaksızlık ön planda olursa, ahlak ve hele dinden bahseden koğulursa vatan ve milletin beklediği nesil yetişir mi? Bir köyde imam ile öğretmen el ele verip iş birliği yapmazsa o köy kalkınabilir mi? Bir insanda iki el aynı işi yapmazsa, iki göz bir yere bakmazsa, iki kulak bir şeyi dinlemezse iyi bir görüş, iyi bir anlayış olur mu? Artık bu gerçeği anlayalım da bir yuvada kadın-erkek birliğini, bir köyde imam-öğretmen beraberliğini, bir cemiyette cami mektep işbirliğini birinci plana alalım, mektepte cami sevgisi, camide mektep sevgisi aşılansın. Ruhu bedenden ayrılınca insan nasıl yaşayamazsa, camiyi mektepten ayırınca vatan yaşayamaz. İmanı milletten çıkarınca, Allah ve Peygamber sevgisi insandan soğutulunca ne ahlak kalır, ne fazilet, ne haya kalır, ne iffet, ne hayır kalır, ne ilim, ne saygı kalır, ne emniyet. İşte son yıllarda cami ile mektebin arasını açan ülkelerin acı ve feci hali gözlerimizin önündedir. Geçmiş ecdadımız nereye bir cami yapmışsa oraya bir mektep, nereye bir mektep yapmışsa oraya bir cami dikmiştir. Bizim de her mektep ve caminin yanına bir üçüncüsünü dikmemiz gerekir. O fabrika bacasıdır. Geçmişten ibret almalıyız, çünkü geçmişten ibret almayan geleceğe ümitle, güvenle bakamaz. Bunun için derhal vazifemizin başına geçelim, büyüğe, hocaya saygı; küçüğe sevgi, kadına şefkat, talebeye gerçek mesuliyet duygusu aşılayan *metotlar* bulalım.

Muhterem müslümanlar, bilhassa İslamiyetin bu konudaki emir ve tavsiyeleri her aklı selime rahatlık verecek durumdadır.

Meselâ Cenab-ı Hak her müslüman için okumayı emrederken Allah'ın adıyla okumayı emrediyor. Okumaktan gaye imanlı bilgidir. Yine her müslümana (sakın cahillerden olmayın, cahil kalmayın) emrini veriyor.Burada çok önemli bir incelik vardır. Cahil kalmayın, fakat asla imansız da kalmayın, bilgi öğrenin, fakat sakın Allah'ı unutmayın manalarını taşıyan bu incelik yukarda saydığımız bütün şikayetleri ortadan kaldırmaya kafidir. Gerçekten hocasına ve büyüklerine, alimlere ve ana babasına saygılı olmayan bilgi ve ahlaktan iman ve vicdandan mahrum olan bir millet hiç bir zaman yükselemez. Dert ve ızdıraptan kurtulamaz. Bilginin imanla, imanın insanla, bağlılığını en güzel şekilde belirten bir Hadis-i Şerifle hutbeme son vermek istiyorum.

«Bilgi İslam'ın hayatı, imanın direğidir. Kim bilir bilgi öğrenirse Allah ona ecrinin karşılığını verir. Kim bildiğini öğretir ve bildiğini öğretirse ve bildiği ile amel ederse Allah da ona bilmediğini öğretir.»

Değerli öğrencilerim,

Duyduğum, sevdiğim ve sizin de seveceğinize inandığımsözleri dile getiriyorum.

Düşününüz ve yorumlayınız. Başarılarınızı sökecek olan nice şafaklarda bekliyorum. Sevgilerimle.

MATEMATİĞİN DİLİ

Üç dikme'nin altında,
Çarpıldım, kafam şişti.
İç tersim, dış ters oldu.
Paralelim kesişti.

Hocamın yan tarafında
İzdüşümümü gördüm.
Korkumdan sıcaklığım
Eksi sonsuza düştü.
Eşitlik mi? Eşlenik mi?
Çakmadım.
Küp köküne girdimde
Paydama hiç bakmadım.
Mutlak Değerim sıfır,
Cebir Notum sanal'mış.
Yine de kayıp etmedim.
Parantezde sakladım.

İsmail İşçi
Matematik Öğretmeni

80. YILDÖNÜMÜNDE ÇANAKKALE ZAFERİ

Vatan uğruna verilen şehitler için sorgu sual olmadığı gibi Türk Milleti için bu sayının haddi hesabı da yoktur. İnsan için sığınılacak yer "Dünyada mekan, ahirette iman; millet için ise, uğruna canımızı, kanımızı feda ettiğimiz sınırları belirli toprak parçasıdır. Mithat Cemal Kuntay'ın dediği gibi:

"Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır,

Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır."

jeopolitik bakımdan çağlar boyu dünyanın dikkatini üzerine çekmiş olan Anadolu'muzun kilit noktası durumundaki Boğazlarımız, kıtalarla denizlerin birbirine yaklaştığı, Doğu ile Batı'nın birbiriyle kucaklaştığı bir noktada bulunmaktadır.

Bu güzelim Anadolu, tarih boyunca bulamadığımız huzura Türk Milleti'nin teşerrüfüyle kavuşmuştur. Fakat ecdadımız, yurdu uğruna az diyek ödememiş, Malazgirt'ten itibaren Batı ile başı dertten kurtulmamıştır. Anadolu'ya ayak bastığı tarihten itibaren, çeyrek asır bile geçmeden maruz kaldığı Haçlı saldırıları, asırlar boyu devam etmiş ve halen de sürmektedir. İşte bunlardan birsi de 18 Mart 1915'te Çanakkale Deniz Muharebesidir.

80. yıldönümünü idrak ettiğimiz Çanakkale savaşlarında müttefiki Rusya'ya yardım ulaştırmak isteyen İngiliz ve Fransızlar şayet Boğaz'ı geçerlerse aynı zamanda İstanbul'u da ele geçirerek 1. Dünya Harbi'ni iki yılda bitireceklerini ve Türk varlığı ile birlikte Almanya'yı yere sereceklerini umuyorlardı. Ama ne yazık ki düşman kuvvetleri, 18 Mart günü Nusret Mayın Gemisi'nin torpillerine, Gelibolu'nun sert yamaçlarına ve Mehmetçik'in iman dolu göğsüne çarparak yenik düşmekten kurtulamamışlardır.

İngilizler'in hakir gördüğü Türk askerinin insaniyeti karşısında Çanakkale'de İngiliz generali olan Hamilton bakınız ne demektedir:

"Türkleri tanımakta çok geç kaldığım için utanç duyuyorum."

Çanakkale Savaşları'nda Mehmetçik'in şahadete ulaşmak için adeta yarışması M.Kemal'in deyimiyle "Dünya savaşlarında eşi bulunmayan Türk şeref ve namus anlayışının tezahüründen başka birşey değildir." (1)

Çanakkale Zaferi'ni atalarımız hangi şartlarda kazanmıştır biliyor musunuz? Düşmandan ganimet kalan kum torbalarıyla elbiselerini yamayarak (2).

Öyleyse kolay elde edemediğimiz ülkemizi bölücülerin arzuları uğruna kolayca terketmeyeceğimiz iyi bilinmelidir.

18 Mart 1915'teki düşman karşımızdaydı ve görülebiliyordu. Ama bugün ise içimizde ve kendini gizlemektedir. Milli birlik ve beraberliğe her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyduğumuz bu günlerde Büyük önder Atatürk'ün şu sözünü unutmayalım:

"Diyarbakırlı, Vanlı, Erzurumlu, Trabzonlu, İstanbullu, Trakyalı ve Makedonyalı hep bir ırkın evlatları, hep aynı cevherin damarlarıdır." (3).

Çanakkale'de cephe açılması fikrini ilk defa ortaya atan, o zaman bahriye nazırı olan Winston Churchille (4) olmuştur. İtilaf Devletleri Çanakkale engelini geçtikleri taktirde şu amaçları gerçekleştireceklerdir:

Rusya ile temas kurularak O'na yardım sağlanacak. Böylece Müttefikler hem önemli bir ortağından mahrum kalmayacak hem de O'nun buğdayından faydalanacaklardır (5).

İki Boğaz'ı ile birlikte başkenti alınmış Osmanlı Devleti kolayca bertaraf edilecek, savaş iki yıl gibi kısa bir sürede kazanmak mümkün olacaktır (6). Öyle ki İstanbul'u almak Kudüs'ü almak kadar (7) önem taşımaktadır.

Savaşa girmekte kararsız olan devletleri İngiltere kendi yanına çekmeyi planlıyordu. Bunlar: Bulgaristan, Romanya, Yunanistan gibi devletlerdir. Nitekim Bulgaristan dışındakiler İtilaf Devletleri yanında yer alacaklardır (8).

İlgilizler, Türkler'in Kanal Harekatı'ndan çekiniyorlardı. İngiltere'nin Reval Konferansı ile başlayan korkulu rüyası Çanakkale'de sağlayacağı üstünlük sayesinde sona erecekti (9).

Akdeniz'deki donanması ile önemli bir unsur olan İtalya, kendiliğinden İngiltere'nin yanında yer alacaktır (10).

I. Dünya Savaşı'nda Türk askeri gücünün dikkatini Kafkas Cephesi'nden Çanakkale'ye çekerek, Balkan Sa-

vaşları'nda olduğu gibi Türk mukavemetini kolayca imha etmek mümkün olacaktır (11).

Batı Cephesi'nde İtilaf Devletleri üzerindeki Alman baskısı azalacaktır (12).

Churchille'in şu sözleri de aynı mahiyettedir: "Cihan tarihini değiştirmek. Türk İmparatorluğu'nu ikiye bölmek, payitahtını felce uğratmak, düşmnlarına karşı Balkan Devletleri'ni birleştirmek, Sırbistan'ı kurtarmak, Büyük Dük'e savaş hareketlerinde yardım etmek ve savaşın müddetini kısaltmak. Alınacak sonuç uğranılacak kayıpları göze aldırtacak kadar önemlidir (13).

Lord Kitchener de Çanakkale Müttefik Ortusu Başkumandanlığı'na tayin ettiği General Hamilton ile vedalaşırken O'na şöyle diyordu: "Eğer donanma geçerse

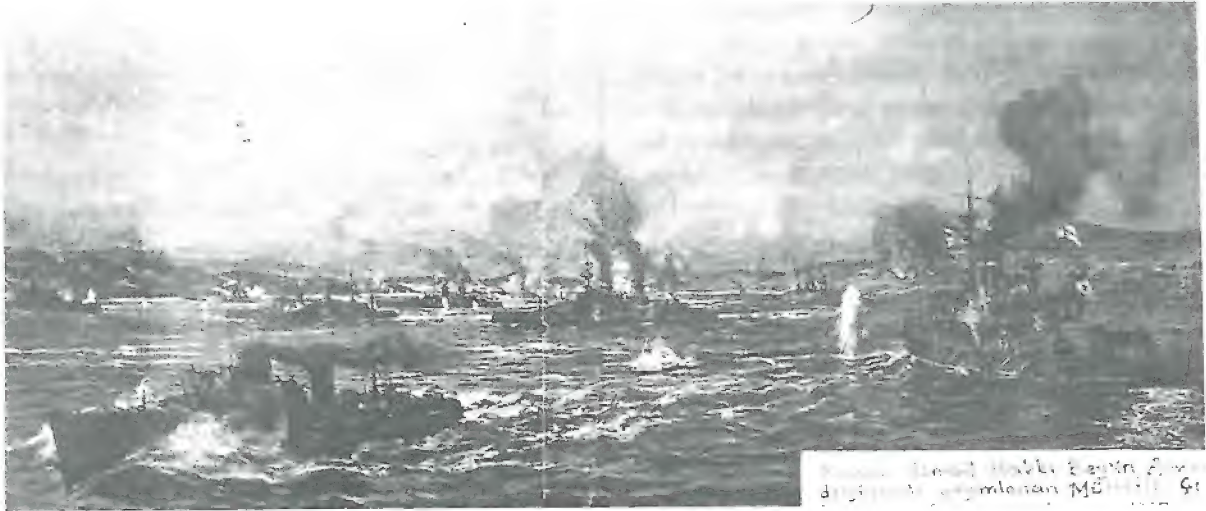
Sufren 10 isabet aldı ağır yaralandı.

Gaulois de yaralanarak baş tarafı suya girdi.

İnflexible ağır yaralı olarak yan yatıyordu.

Bouvet, dehşet içinde seyredenlerin bakışları arasında, 13.58'de mayına çarptı ve 600 kişi ile birlikte battı. İrresistible saat 16.05'te serseri bir mayınla karşılaştı ve ağır ağır battı. Ocean'a sıra 17.00'de geldi. Mayına çarparak battı(18).

Düşman, donanmasını nusret'in mayınlarına kurban etmiş görkemli zırhlılarıyla birlikte zafer umutlarını da Boğaz'ın derinliklerine terk etmek zorunda kalmıştır. Mücadeleyi sonuna kadar götürmek için 1915 Nisan sonlarında 70.000 kişilik bir müttefik kuvvetil ile Gelibolu Yarımadası güneyine asker çıkarmışlardır. Düşman,

İstanbul kendiliğinden düşer ve biz sadece muharebeyi değil harbi kazanmış oluruz."(14).

Donanmamız uzun zamandır İhmal edimiş, hasımlarımızın deniz ve kara kuvvetleri ile sayısız denecek derecede fazla idi(15).

Çanakkale Boğazı'nı geçmek için İngiliz ve Fransızlar'dan oluşan ortak donanma (16), 19 Şubat'tan itibaren dış denizden Boğaz'ın iki yanındaki tabyaları dövmeye başlamıştır. Türk donanmasına Barbaros, Turgut Reis, Muini Zafer zırhlıları ile diğer torpidoları da katılmış, hatta bunlardan 90 tonluk küçük bir torpudo olan Demirhisar, düşman donanmasının ikmal yollarını zorlamış, Boğaz'dan dışarı çıkmayı başarmıştır (17).

Bombardımanlar 18 Mart'a kadar devam etmiştir. 18 Mart 1915'te gün ağarırken başlayan harekat neticesinde düşman donanmasının akibeti şöyle bir tablo çiziyordu:

yarımadadan atılamamış ama iki buçuk ayda ancak üç kilometre ilerleyebilmiş(20) ve Orada da karşısında Albay Mustafa Kemal'i ve kahraman Mehmetçik'i bulmuştur (21).

Üç dört saatlik su yolunu geçebilmek için 8,5 ay uğraşan Müttefikler Londra'da toplanan Savaş Konseyi'nin aldığı karara göre Çanakkale'nin bütün cephelerinden çekilmişlerdir(22).

Zaferin gerçek değeri neticesi ile doğru orantılıdır. Bir zaferin kolay ve çabuk kazanılmış olması ondan duyulacak gurur ve sevinci azaltmaz.

Çanakkale Zaferi'nin ortaya çıkartığı sonuçlar Türk ve Dünya tarihi içerisinde önemli yer tutar. Çanakkale geçilemeyince Müttefikleriyle temas sağlayamayan Rusya'nın Boğazlar'a hakim olma ideali iflas etmiştir(22).

Müttefiklerinden yardım alamayan Çarlık Rusya'sı

Bolşevik İhtilali ile yıkılarak savaştan çekilmek zorunda kalmıştır. I. Dünya Savaşı dört yıla uzadığı gibi öbür cephelerdeki kuvvetlerin önemli kısmının bu cephede toplanmasına sebep olmuştur(24).

Rusya I. Dünya Savaşı'nın bütün cephelerinden ve Osmanlı Devleti ile çarpıştığı Kafkas Cephesi'nden de çekilerek O'nunla Brest-Litowsk Anlaşması'nı imzalamıştır. Bu anlaşmaya göre Çarlık Üç Sancak'ı bize geri vermiştir. Böylece 1915 Çanakkale Zaferi, aynı yıldaki Kafkas Cephesi bozgununu bir ölçüde hafifletmiş oluyordu.

Bulgaristan, Çanakkale Zaferi üzerine İttifak Devletleri safında yer almakla, Berlin-İstanbul karayolu güvence altına alınmıştır(25).

İngiliz ve Fransızlar Gelibolu Yarımadası'na çıkardıkları 550.000 kişilik kuvvetin yarıya yakınını bu topraklarda bırakmışlardır. Savaş, Türk şehitleriyle birlikte yaklaşık yarım milyon insana mal olmuştur(26). Çarpışmaların sonucu belli omadan Osmanlı Toprakları gizli gizli paylaşılarak(27) Türk Milleti'nin direnişi hiç hesaba katılmamıştır. Ne var ki yanlış hesap Bağdat'tan dönmüştür. Zira Türk Milleti bu savaşı kaybetmek veya kazanmak için değil; ölmek ya da ölmemek için yapmıştır. Osmanlı Devleti, sadece düşmanla değil çağın modern imkanları ile donatılmış kuvvetlerle mücadele etmiştir. "Hasta Adam" en güçsüz zamanında bile vatan, millet ve istiklâl uğruna neler feda edebileceğini göstermiş, ordusundaki emir komuta uyumunun nadir örneklerinden birini daha vermiştir(28).

Çanakkale'de 10.000'den fazla yüksek öğrenim görmüş subayımız, 70.000 civarında da ortaokul mezunu askerimiz şehit olmuştur(29).

Türk Milleti Çanakkale'de kaybettiği eğitimci, idareci ve bilhassa asker gibi yetişmiş eleman eksikliğini Cumhuriyet Dönemi'nde bile kapatamamıştır. Çanakkale'de gazi olmak şerefini hak etmiş olarak kışlasına dönen askerlerimizin, ihtisas için yurt dışına gönderilen doktorlarımızın, yarım kalmış tahsiline devam eden öğrencilerimizin, hatta parlementosuna dönen milletvekillerimizin sayısı az değildir(30).

Mustafa Kemal Çanakkale Savaşları'nda gösterdiği olağanüstü başarıları ile ismini duyurmuştur. Gösterdiği başarılar ve hak ettiği şöhret O'nu daha savaş bitmeden, albay rütbesine yükseltmekle kalmamış; "1919'da Samsun'dan başlayarak, ölümüne kadar bütün milleti kendi peşinden sürüklemiş; İstiklal Harbi'nin ve O'nu takip eden inkılapların temeli olmuştur(31).

Çanakkale'de abideleşen ruh Milli Mücadele Ruhu'nun menbaı olmuştur(32).

KAYNAKLAR

1- Mustafa Kemal, **Arıburnu Muhabereleri Raporu**, (Yay, Uluğ, İğdemir), Türk tarih Kurumu Basımev, Anmara, 1986, s. 107-108

2- Besim Darkot, "Çanakkale" mad., İslâm Ansiklopedisi (İ.K.), İstanbul, 1988, Cilt 111 s. 351.

3- Atatürkçülük, (Hazırlayan: Gen.Kur.Bşk.), İstanbul, 1948, C.1., s.74

4- V.F.Aspinal Oglander, Çanakkale Gelibolu Harekâtı, Türkçeye ter.Tahir Tünay), İstanbul, 1939, C.1,s.9.

5- Fahir Armaoğlu, Siyasi tarih (1789-1960), Ankara, 1975,s.425

6- Mehmet saray, "İştirak Edenlerin Hatıralarına Göre Çanakkale Muharebeleri", Çanakkale Muharebelerinin75. Yıl Armağanı, Ankara, 1990, s.8; G.H.Casser, Canakkale ve Fransızlar, Milliyet Yay.), İstanbul, 1974 s.348, 349

7- İan Hamilton, Gelibolu Günlüğü, (Çev.Osman Öndeş), İstanbul, 1972, s.60

8- Cemenden Arslanoğlu -İsmail Kayabalı, Çanakkale Zaferi 1915, Ankara, 1975, s.40.

9- B.Darkot, a.g. mad. s.347.

10- Mete Tunçoku, "Çanakkale Muharebelerinde Bir rus Kruvazörü Askold", Belgelerle Türk Tarihi Dergisi (B.T.T.D.), İstanbul 1985, s.2,s.54; F.Armaoğlu, a.eg.e., s.451; Hamza Eroğlu, Türk İnkilâp Tarihi, İstanbul, 1992, s.84

11- B.Darkot, a.g.mad.,s.348

12- Abdurrahman Çaycı, "Türk Ordusu'nun Çanakkale Zaferi ve Siyasi Neticeleri", Türk Kültürü Dergisi (T.K.D.) Ankara, 1967 s.58, s.723

13- Yusuf Hikmet Bayur, Türk İnkilâbı Tarihi, C.111, Kısım II, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1983, s.55

14- İ.Hamilton, a.g.e., s.9.

15- Celal Erikan, "18 mart'ın Getirdikleri", Kemalizm dergisi (K.D.İstanbul, 1983, s.248, s.5

16- Bkz. A.Moorehead, Çanakkale Geçilmez, (Türkçe ter.Günay Salman), Milliyet Yay., İstanbul, 1972, s.69; Ergünöz Akçora, "Çanakkale Deniz Savaşı'nda En Uzun Gün 18 mart 1915", Türk Dünyası Tarih Dergisi (T.D.T.D.), İstanbul, 1988, s.15, s.14-27

17- Midhat Sertoğlu, "Çanakkale Geçilmez", K.D., S.248, s.11.

18- Fethi Zabsız, "Çanakkale Dramı", K.D., S.248, s.11.

19- B.Darkot, a.g.mad., s.348

20- Y.H.Bayur, a.g.e., s. 53

21- Bkz. (kurul), "Atatürk" mad., İ.A., C.1, s.722-725; Uluğ İğdemir, Atatürk'ün Yaşamı 1881-1918, Ankara, 1980, s. 35-78; Necati Ökse, Çanakkale Muharebeleri ve Bu Muharebelerde Atatark'ün Oynadığı Rol, (Atatürk Haftası Armağanı), Gen.Kur.Basımevi, Ankara, 1986; Demir Uğur, Mustafa Kemal Arıburnu'nda, Ankara, 1973; Rauf Atakan, Çanakkale Muharebeleri'nde 5. Ordu, Ankra, 1985; E.Akçora, "Çanakkale Muharebeleri ve Gazi Mustafa Kemal", Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi (T.D.A.D.), S.10, s. 62.

22. C.F.A.Oglander, Military Operations Gallipoli, C.11, s. 418.

23. M.Saray, Rusya'nın Türk İllerine Yayılması, İstanbul, 1976.

24. Y.H.Bayur, a.g.e., s. 53.

25. (Kurul), Başlangıcından Bugüne Dünya Tarihi, İstanbul, 1975, c.111, s. 830.

26. Fikret Günesen, Çanakkale Savaşları, İstanbul, 1986, s. 257.

27. Bkz. Y.H. Bayur, Dünya Savaşı Sırasında Osmanlı Devleti'nin Paylaşılması Hakkında Yapılan Anlaşmalar", Cumhuriyet'in 50. Yıldönümü Semineri, Ankara, 1975, s. 31-47.

28. H.Fahri Çeliker, "Çanakkale ve Mustafa Kemal", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Ankara, 1987, c. 111, S. 9, s. 635-648.

29. Fikret Günesen, Çanakkale Savaşları, İstanbul, 1986, s. 357; A.Moorehead, a.g.e., s. 475.

30. H.Veli Selçuk, "Çanakkale Nedir? Çanakkale Zaferi'nin Sonuçları", B.T.T.D., İstanbul, 1970, S.30, s. 35-40.

31. "Atatürk" mad., İ.A., C.1, s. 725.

32. A. Çayırcı, a.g.m., s. 727.

"TÜRK'ÜN ÇANAKKALE'DE DİRİLİŞİ"

Geçmişini bilip, ibret almayanların, istikbalden, idealist bir nesilden söz etmeleri, yeni doğan bir çocuktan olgun insan gibi davranmasını istemek gibidir.

Yeni doğan çocuk önceden birşey bilmediği için herşeyi annesinden bekler. Çünkü bir bilgi birikimi yok, nasıl yenir, nasıl içilir, bilmiyor. Bunun için her şeyi etrafından bekliyor. Tarihini bilmeyen bir millet etrafında kendine yol gösterici arayacak, onun kültürüyle yaşayacak, onun benliğini kazanacak, böyle olunca da tarih sahnesinden silinip gidecek.

İşte buradan hareketle 80 yıl önce Vatan adını verdiği kutsal toprakları gelecekte meyvesini almak için, kanıyla sulayan Mehmetçik adlı namsız yiğitlerin, bize son dönemin en güzel örneği olacağı kanaatindeyim.

Yıl 1915, dünyanın bütün süper güçleri bir araya gelmiş, hasta adam ilan ettikleri Osmanlı'nın can damarı, Çanakkale'ye dayanmışlar. Gurur ve kibirleri silahlarından bin kat daha üstün olan İngiliz ve Fransızlar bir sahil gezintisi yapar gibi Çanakkale'yi geçeceklerini sanmışlar. Hatta İngilizler üç gün sonrası için Amerika'nın İstanbul büyükelçisine randevu bile vermişlerdir.

Onlar, esarettense ölmeyi yeğliyen, Allah'tan başka hiç bir güç ve kuvvet tanımayan, çelikten imanlı Anadolu evladının, sırtına geçirilen kefeni yırtıp *"Beni çiğnemeden Çanakkale'yi geçemezsin!"* diyeceğini hiç hesaba katmamışlardı. O günleri Abdülhak Hamit şöyle kaleme almıştır:

"Bildin mi bugün haddini ey düşman-ı mağrur.
Ey düyşman-ı hayretzade ey düşman-ı makhûr
Gördün mü ki Türk ordusu isterse edermiş
Alçakları bir kat dha alçaltmaya mecbur."

Bir yanda büyük zırhlı araçlar, torpidolar, korvetler ve denizaltılarından oluşan bir güç. Diğer yanda imandan, etten örülmüş bir kale, bir insan yığını. Çanakkale düşmemeliydi, düşemezdi. Eğer düşerse, Anadolu elden gider, ardından İslam ülkeleri teker teker

tarumar olurdu. Allah'ın adını yeryüzünde anacak topluluk kalmazdı, Ezan-ı Muhammediye okunamazdı. Varlık yokluk savaşıydı Çanakkale. Bir anlamda Bedir'di sanki. Mehmetçik bunun bilincindeydi. Arslanlar gibi kükredi, kükredikçe yeleleri kabardı, kabardıkça ölüme koştu. Şairin dediği gibi "Bedrin arslanlarına denk"ti o gün Mehmetçik. Makinalar ölüm yağdırıyor, o ise sırtına zırh yerine kefenini almış "Ya Rabbi! Bana şehadet yok mu?" diye kendini ateş çemberinin içine atıyordu. Çünkü o şehitliğin değerini biliyordu.

Allah o azmi o imanı görecek ve günde en az kırk defa "Ya Rabbi sadece sana ibadet eder, sadece senden yardım isteriz." diyen kullarını yalnız bırakmayacaktı elbette. Allah Türk ordusuna dünyada hiçbir orduya nasip olmayan bir zaferi hediye etti, bir milletin dünyaya galip geldiği savaş, Çanakkale savaşıdır.

Bu zafer kimindi? Neyin zaferiydi?

Bu zafer imanın, esaret kabul etmeme düsturunun, inancı her şeyin üstünde tutmanın bir sonucuydu. Şairin dediği gibi:

"İleri atılıp sellercesine,
Göğsünden vurulup tam ercesine
Bir gül bahçesine girercesine
Şu kara toprağa girenlerindir." bu zafer.

Mehmetçik yine destanı yazdırmıştı tarihe, hem de altın ahrflerle.

Bir destan yazıldı Çanakkale'de,
Mürekkebi kan, kalemi iman,
Bir destan yazıldı Çanakkale'de,
Hakkı tutup kaldıran, zulmeti boğan.

Çanakkalenin mimarı, türkülerin ilhamı, kahramanlığın sembolu Mehmetçik kimdir?

Peygamberimizin adı, Anadolunun saf delikanlısı, barışın güvencini savaşın kartalı, isimsiz kahraman Mehmetçik. Eline kına yakıp "Vatanına, milletine ve mukaddesatına feda olsun." deyip ardından "bak haa, arkadan vurulursan sana hakkımı helal etmem oğul" demeyi de ihmal etmeyen, anaların vatana kurbanıdır Mehmetçik. Şairin:

"Tarihin dilinden düşmez bu destan,
Nehirler gazidir, dağlar kahraman.
Her taşı bir yakut olan bu vatan.
Can verme sırrına erenlerindir." dediği gibi, bu vatanın gerçek sahibidir. Mehmetçik.

O'nun nasıl bir cihad aşkı taşıdığını daha iyi anlayabilmek için, ben birini anlatayım, siz binini anlayın.

Mehmet Çavuş, düşman'dan gelen el bombalarını pike yapıp tekrar geri gönderen bir eroğlu er. Bu bombalardan biri Çavuş'un elinde patlıyor ve sağ bileğini koparıyor.

Daha bir kolu varken cepheden geri kalmak onun vicdanını rahatsız ediyor. Hz. Mus'ab gibi bir kolu gidince öbürü ile savaşmak, o da giderse başını uzatmak istiyor Mehmet Çavuş ve komutanına şöyle yazıyor:

"Komutanım, sağ kolumu kaybettim, zararı yok, sol kolum var. Onunla da pekala iş görebilirim. Beni müteessir eden ve yine kıtama iltihakla düşmana çarpışmama mani olan şey yaramın henüz kapanmamış olmasıdır. Hastaneden kurtularak halen harbe iştirak edemediğim için beni mazur görünüz, affediniz, muhterem kumandanım." diyecek kadar hasbîlik ruhu, cihad ruhu taşır Mehmetçik.

Evet, bizlerin kâfir çizmesi altında ezilmemesi için canını veren Mehmet Çavuşların, üsteğmen Zahit'lerin, yedek subay namzedi Ethem'lerin ve daha nice isimsiz kahramanların, başlarını kaldırıp düştüğümüz hale, hele hele vefasızlığımıza bakıp gözyaşları içinde; "Sizi gidi miras yediler, biz kanlarımızı, köklerinize ve değerlerinize sırt çeviresiniz, Hakkı bırakıp batıla dalasınız diye mi akıttık." demelerinden korkuyor ürperiyorum. Korktuğum da başıma geldi. İstiklal Savaşı'nın bir gazisi "Vallahi bugünler için savaştığımı bilseydim, düşmana bir kurşun bile sıkmazdım." diyerek onların niçin savaştığını, bizim nasıl olduğumuzun en güzel biçimde anlatıyor. Ben, bu satırları okuyan herkesi dedelerimizin ruhuna fatiha okumaya davet edip, içimden geçenleri Eniş Behiç'in şu dörtlüğüne bırakıyorum.

"Ne alçak görünür şu fani hayat,
Baktıkça sammi uzletinize,
Bir anda coşarak ağlarım, heyhat...
Günahkar gözyaşım layık mı size?..."

Mehmetçik'in imanını, azmini, vatan, millet ve din aşkını örnek almamız, kendimizi bulmamız dileğiyle...

ÇANAKKALE'DE EDREMİTLİ SEYİT ÇAVUŞ

Saat 5.30 sıralarında müttefik filosundan bazı gemiler, kendilerini taciz eden Türk bataryasını susturabilmek için Rumeli Mecidiye'sini yeniden çok şiddetli bir ateş altına almışlardı. Yakınlarına mermiler düşmeye başladığı vakit, numara erleri, takım subayı Fehmi Bey'in emriyle sığınağa koştular. Ancak geride kalanların bir kaçı, tam istihkâmın içinde patlayan bir mermi cephaneliği uçurduğu vakit meydana gelen müthiş sarsıntıdan yerlere yuvarlandılar. Bir kısmı şehid olan bu erler arasında, Erdemit'in Çamlık Köyü'nden Mehmet oğlu Seyit de vardı. Ancak Seyit ölmemiş, hatta yaralanmamış, sadece kendinden geçmişti. Aklı başına geldiği sırada karşısında takım arkadaşı Ali'yi gördü. Başka kimse yoktu etrafta.

"Nerede arkadaşlar ?" diye sordu. Arkadaşı Ali cevap verdi:

"Arkadaşlar mertebelerini buldular, 14 şehid, 24 yaralımız var. Ayakta bir senle ben kaldık.

Seyit kalkıp denize doğru baktı; düşman gemileri karaya iyice sokulmuş, taretlerinden alev ve duman yükseltiyorlardı. Tabyanın içinde ise öncü toptan gayrisi toprağa gömülmüştü.Seyit önce gemilere, sonra da topa baktı. Kendi deyimiyle ona, "Beni namluya sür!" diyordu.

Arkadaşına; "Gel, Ali yardım et de şu gülleyi sırtıma alayım." Ali önce topun eğilip yan yatmış metaforasına, sonra şaşkın şaşkın arkadaşının yüzüne baktı: "Kaldıramazsın" Seyit, "Bir deneyelim hele."

Gres yağına bulanmış mermi önce ellerinden kaydı, parmaklarını toprağa bulayıp bir daha tarttılar.Koca Seyit, 250 kiloluk mermiyi sırtına vurdu ve sendeleyerek topa doğru yürüdü. Merdiven basamaklarına ayağını attı, güç halle mermiyi namluya sürüp kamasını kapadılar. Her ikisi de numara eri oldukları için nişangâh ve yön tayininde pek usta değillerdi. Namluyu gemilere doğru çevirip mesafeyi bildiği kadar ayarlayan Seyit, bir besmele çektikten sonra topu ateşledi.

İlk mermi uzun düştü. Bir tane daha getirip namluya sürdü. Bu seferki de kısaydı. Fakat üçüncü mermi en öndeki geminin kıç tarafında ve su kesiminde patladı. Ocean'dı bu gemi. Dümen tertibatı bozulduğu için derhal orasını harmanlamağa başlamıştı. Etrafındaki gemiler kaçtılar. Ocean boğazın derin sularına gömüldü.

Seyit dördüncü mermiyi almaya giderken, etraf sakinleştiği için sığınaktan çıkan Batarya kumandanı Hilmi Bey, yanında iki Alman subayı ile oraya gelmişti:

"Sen miydin Seyit? Gemiyi vurdun!" dedi.

Dördüncü mermi boşa gitti. Aşağıda bir tek mermi daha kalmıştı. Seyit onu da sırtında getirdi. Almanlar, onun kos koca mermiyi sırtında taşıyışını ve topa sürüşünü hayretle seyrediyorlardı.

Gerçekten de beşeri ölçülerle anlaşılması ve izahı zor olan bir hadise gerçekleştirmişti. Bu günkü ölçülerle 250-270 kilo gelen mermileri Edremitli koca Seyit'in sırtına vurup topa sürüşü herkesi hayretlere düşürmüştü.

Muharebe bittikten sonra teftişe gelen kumandanların yanında Cevad Bey aynı mermiyi kaldırmasını istemiş, fakat bütün zorlamasına rağmen Koca Seyit aynı mermileri yerinden kaldıramamıştır. O hatırayı tesbit edebilmek için o mermilerin maketi yapılarak Seyit'e taşıttırılırken fotoğraf çekilmiştir.

Mehmet Akf'in dediği gibi:

"Ne çelik tabyalar ister, ne siner hasmından,
Alınır kal'a mı göğsündeki kat kat imân.

Hangi kuvvet onu, hâsâ edecek kahrına râm
Çünkü Te'sîs-î İlâhî, o metin istihkâm."

Yakın Tarih Ans. c, 2, s. 50-52.

"BİR HİLAL UĞRUNA YA RAB!"

Toplum olarak daha 80 sene önce yaşamış Çanakkale Savaşı'nın bile yeteri kadar tahlilini yapabilmiş değiliz. Bir çok eser vermiş tarihçilerimiz içinde Çanakkale'den hiç söz etmeyenler var. Tarihi Çanakkale Zaferimiz senelerden beri hamaset duyguları ve tören nutukları içinde geçiriliyor. Halbuki bir ölüm kalım destanı olan Çanakkale Zaferinin her boyutu ile tahlil ve analizi yapılması gerekmez mi?

Akif'imiz:

"Bir hilal uğruna Yar Rab! Ne güneşler batıyor" derken neyi anlatmak istiyordu?

"Hilal", İslam'ın sembolüdür. "Güneş" ise mecaz olarak "İlmi" ifad eder. Şairler edebiyatımızda "İlmin Sembolü" olarak kullanırlar. "Güneş'i" Evet. Çanakkale'de bir tepe üzerinde 253.000 şehit veriliyor. "Güneş"ler batıyor. 253.000 şehit 1915'te 10 milyon nüfuslu ülkemizin kırkta biri. O öyle bir kırkta bir ki, ülkemizin en genç en dinamik ilim adamı vasfını taşıyan kırkta biri.

Acaba toplumumuzun o yıllarda bir kargaşa batma dağılma ve çöküş dönemine girmesinin sebeplerinden biri de bu kadar şehit vermemiz mi? İşte, geleceğin tarihçisinin cevap araması gereken sorular!...

Mehmetçik Çanakkale'de tarihi imtihanını yüz akıyla verdi. Düşmanlar Çanakkale'yi geçemedi. Selahaddin Eyyübi ve Kılıçarslan misali kahramanlığa bütün dünya hayran oldu. Cephede, savaşı takip eden Şakir Ahmed NEDİM, mehmetçiğin kahramanlığı anlatmak için şu sözlerle şiirleştirdi.

"Allah Allah! Bu ne yüksek bir imandır.
Yarabbi!
Bir müslüman ne büyük bir kahramandır.
Yarabbi!
"Ey medeni (!) İngilizler! Daha varsa getirin
İnsanları küme küme öldürecek şeyleri.
Getirin de şu cenneti cehenneme çevirin.
Bak onlar da korkutur mu bir müslman neferi
Bunu hala anlamıyor ne Hamilton, ne Grey,
Müslümanı korkutamaz Allah'tan başka şey.

Çanakkale Savaşları bize dost ve düşmanlarımızı bir kere daha tanıttı. Dünya emperyalizmi niyetini bir kez daha ortaya koydu. Tek idealleri kendi dışındaki insanları sömürmek olan batılının yaptıkları bize tam bir ders olmalı değil mi? Bugün tarihi bilgilerimiz ışığında Gümrük Birliği, Avrupa Birliği gibi konuları yeniden gözden geçirmeliyiz. Afganistan'da, Azarbeycan'da, Bağdat'ta, Filistin'de, Bosna'da ve Çeçenistan'da ve daha doünyanın yirmibeş ayrı yerinde ilan edilmemiş bir savaş yaşanır ve oluk oluk müslüman kanı akarken batının sessiz ve seyirci kalması karşısında daha ne zamana kadar batının tuzaklarına düşmeye devam edeceğiz? Yetmedi mi yediğimiz tokatlar... Mehmet Akif'in övdüğü ve sembolize ettiği "Asım'ın nesli"ne layık olmalıyız.

"Asım'ın Nesli... Diyordum ya.. Nesilmiş gerçek.
İşte çiğnetmedi namusunu, çiğnetmeyecek."

"Ezan sesi susmasın, mübarek vatan toprağında baykuş sesleri ötmesin, ırz ve namusumuz payi mal olmasın" diye hayatlarını baharında canlarını sebil eden şehitlerimize karşı büyük nimet ve şükran borcumuz var. Ruhları şâd olsun ve Allah bizi de şefaatlerine mazhar kılsın.

"Ey şehit oğlu şehit, isteme benden makber,
Sana aguşunu açmış duruyor PEYGAMBER."

MEVLÂNÂ

(İnsanlığa yol gösteren sevgi, tevazû ve hoşgörü ışığı)

"Ölüm günü tabutum mezara giderken zanetme ki bu dünyadan ayrıldığıma müteessirim. Benim cenazemi gördüğün zaman "AYRILIK, AYRILIK!" diye ağlama, ben asıl o zaman sevgilime kavuşurum. Beni mezara koyduğun zaman "ELVEDA!" diye inleme. Zira mezar bir perdedir ki, arkasında cennetlerin huzuru vardır. Battığını gördüğün bir şeyin doğmasını bekle. Gurup güneş ve aya bir ziyan verir mi? Hangi dane toprağa gömüldü de tekrar çıkmadı..?"

Mevlâ, efendi; Mevlânâ, efendimiz demektir. O'nun asıl adı MUHAMMED'dir. "Rûmî" ise mekanını, vatınını bildirir. Anadolu o asırlarda diyâr-ı Rûm diye anılırdı. O'nun sanat, iman, vecd ve düşünce hayatı bu topraklarda geçmiş ve ebedileşmiştir.

Mevlânâ, içerisinde her türlü madeni eritebilen ve eritebilecek olan bu güçlü ateş, bu büyük coşku kaynağı merkezi KONYA olmak üzere SEVGİ, HOŞGÖRÜ, TEVAZU konusunda önce Ortadoğu, daha sonra doğu ve batıda derin akisler uyandırmıştır.

Diyorlar ki;

"Anlamıyorum Türkler niçin Batı'ya yönelmek gereğini duydular. MEVLANA GİBİ BÜTÜN İNSANLIĞA YOL GÖSTEREN BİR IŞIK VARKEN. (Prof.Annamerie SCHIMMEL)

Molla Cami:"Peygamber değil ama kitabı var." demiş

Konya'ya O'nu ziyarete gelen milyonlarca insandan sadece bir grup. Ellerinde Mesnevi'nin İngilizce çevirisi, İsveçli'ler Grup başkanı "İNSAN MESNEVİ'Yİ ANLADIKÇA HRİSTİYAN OLDUĞUNU UNUTUYOR." diyor.

Bir Alman şairi Hans Meinke: "KARANLIK GÜNLERİMİZİN TEK UMUDU." demiş.

Doğu bilimleri ustası, bir müşteşrik, Hristiyan Niccolson, ömrünün onbeş yılını Mevlânâ'yı incelemeye ve Mesnevi tercümesine ayırmış, sonuçta: '"HALA ŞAŞKINLIK VE BEĞENİMİN TAM NEDENİNE İNEMEDİM." diyor.

Üç değişik dinden üç kişi yanında Haham Moreno Sigura Efendi: "BİZ MUSA'YI O'NUN KADAR ANLAYAMMIŞIZ."

Biz Mevlânâ'yı anlayabildik mi acaba? Ondaki sevginin, hoşgörünün, sabrın, tevazûnun bir damlasına sahip miyiz ..?

Mevlânâ Celaleddin-i Rûmî bundan 788 yıl önce bir sonbahar gününde büyük Türk mutasavvıfların membağı olan Horasan diyarında, BELH'te doğmuş. Babası büyük bir mutasavvıf ve âlim Bahaü'd-dîn Veled; anası, Harzemşahlar soyundan Mümine Hatun.

Bahaü'd-din Veled büyük insan, sultanü'l-ulemâ, sûfîliğin yüceliklerine ermiş Vahdet-i vücudu işleyen bir de eseri var: Maarif. Ama ülkede mezhep farkı ve rekabet yüzünden kıskanılmaya başlanmış. Ayrıca kan ve ateş denizi halinde Moğol tehlikesi de yaklaşmakta. Baba, iki oğlu bir karısından oluşan ailesini alarak Belh'ten ayrılır.

Önce Hicaz'a gider aile, oradan Şam'a dönülür ve eski adı Lârende olan Karaman'a yerleşilir. Burada yedi yıl kalınır. Sonunda Anadolu Selçuklu Sultanı Alaaddin Keykûbat'ın ısrarlı davetleri üzerine aile Konya'ya yerleşir.

Mevlânâ, 12 Ocak 1231'de babası vefat ettiğinde yüksek bir bilgi seviyesine ulaşmıştı ama dokuz yıl babasının talebelerinden Seyyit Burhane'd-din Tirmizi'den dersler almaya devam eder. Maarif'ten de tasavvufun sırlarını hissetmeye başlar.

1244 yılı Mevlânâ'da bir dönüm noktasıdır. Üstün bir telkin gücüne sahip, rind, coşku dolu, bambaşka bir dervişle karşılaşır; Tebrizli Şemseddin. O, Mevlânâ'nın yönünü zahiri bilgilerden duygu, düşünce ve his dünyasının

esrar dolu geniş ufuklarına döndürür. Onların Konya sokaklarında her buluşmaları, gören gözler için, iki büyük denizin kavuşmasındaki coşku gibidir.

Tebrizli Şemseddin, zamanının din ilimlerini bilmekle beraber Mevlânâ'yı kitaplarla tanınmayacak bir dünyaya çekmiş O'na semânın, neyin, sözün, sazın, musikinin lezzetini duyurmuştur. Dostluk öylesine ilerlemiştir ki, Mevlânâ varlığını Şems'in varlığında toplamış, heyecanla şiir söylemeye başlamış ve insanlık Mevlânâ'yı kazanmıştır.

Dostluğun güçlü olduğu yerde kıskançlık, kıskançlığın olduğu yerde de düşmanlık vardır. Rind derviş ansızın Konya'yı terkeder. Mevlânâ'da görülmemiş hüzün, Şam'a Sultan Veled aracılığıyla elem, acı, ayrılık kokan mektuplar..

"Ben kemik değilim ki, kemikte iliğim.

İlik değilim ki damarda kanım.

Kan değilim ki, bedende canım.

Can değilim ki, pek çok şeyim.

Yok yok, pek azıcık bir zamanım.

Dilime bak dost, dilime bak,

Ne doğudan, ne batıdanım.

Gözüme bak bey gözüme bak.

Küçüklere, büyüklere... bitkilere bayramım.

Kaf dağından zalimleri taşlayan devim.

Zayıfım, deliyim, sıfırım, insanım."

Şems yeniden Konya'da. Üçüncü buluşma. Ama üçüncü ayrılık büyük ayrılık getirdi. Şems sır oldu. Mevlânâ, Dîvân'ının en acı, en dokunaklı gazellerini bu devrede oluşturdu.

Bir gün Şems'teki halleri Kuyumcu Selahattin'de gördü. O'nu kendine musahip seçti. O'na da kıskançlar kötülük edeceklerdi. O'nu korudu. 1258'de Selahadddin de bekâ alemine göçünce müritlerinden Hüsameddin Çelebi'yi kendisine musahip seçip halife yaptı.

Çelebi Hüsameddin'in şüphesiz en önemli yanı MESNEVÎ'nin oluşmasındaki çaba ve gayredidir.

Çelebi'nin Mevlânâ ile sohbeti onbeş yıl sürdü. Bu mana aleminin büyük insanı ansızın yakalandığı bir karaciğer rahatsızlığından 17 Aralık 1273'te gayp alemine göçerek sevgilisine kavuştu.

(...)

"Ey yağmur mevsimimiz, sevgilimizin ayrılığıyla ağlayan gamlı aşıklarımız gibi dostlarımıza yağdır yağmurunu. Ey bulutun gözleri, şu gözyaşlarını tulumlardan boşaltırcasına dök. Çünkü, sen bizim ayyüzlülerimizi kıskanmadasın. Şu bulutun ağlayışına bak, şu bahçenin gülüşünü seyret. Şu bol bol yağmur yağdıran bulut, dudakları kurumuş susuz dostlarımıza lütfedilen Tanrı vergisine benziyor. Düzenbaş güzellerimiz yüzünden azıksız kalan yer yüzüyle yazıyı, bu azıksızlıktan kurtarmak için gökyüzü inciler saçıyor. Bir katresi ince olur, bir katresi nergis, böylecede......"

Mevlânâ sanatı ibadetten sayar. O'nun için hayatının her anı, her davranış; şiir, semâ, bütün güzel sanatlarla uğraşmaktan oluşur. Allah'a ulaşmanın tek yolu insandaki hayvanı, nefsi, yenmek, üstün insan olmaktan geçer. O Hak aşkının insanı temizlediğine ve yücelttiğine inanır. O'ndan kopan ruhun O'nun aşkıyla kanatlanarak adem denilen ihtiras, madde engelini aşıp tekrar O'na varacağına inanır.

"Ölüm, Allah'a kavuşmaktır. Benim öldüğüm gece, bir gelin gecesi, en büyük sevgiliye kavuşma anlamında bir vuslat gecesi olacaktır."

Mevlânâ; zayıf, sarı yüzlü ve ince vücutluymuş. En etkili yeri gözleriymiş. O'nun gözleri çok cazibeli, yani çekici, keskin ve coşku doluymuş. Gözlerine bakanlar oradaki parlaklıktan, ışıktan, nurdan derhal etkilenir, çekinir ve yere bakarlarmış.

Elbisesi önce alimlere özgü, sarıklı ve bol cübbeliyken 1244'ten sonra gök ferâce, yani dervişlerin giydiği bir tür bol hırka giyer, başına da duman rengi bir sarık sararmış.

O'nun hayatında, davranışlarında, düşüncelerinde tek bir düşünce sistemi vardır: Tasavvufun esası, İslami düşünüş sisteminin temeli olan Varlığın birliği -Vahdet-i Vücût- ilkesi. O, bu sebepten dolayı "Cümle yaradılmışa bir göz ile bakmış.", iyi kötü ne yaradılmışsa hepsini kendinden bir parça kabul etmiştir. Bu düşünce O'na; sabır, yumuşaklık, dayanma gücü, mülayimlik, iyi ahlak gibi yüce erdemler kazandırmıştır, O'nu insan-ı kâmil yapmıştır.

(...)

"Ey bağ, sen mi dana hoşsun, yoksa sendeki gül bahçesi mi, gül mü, yahut gül bitiren, yüzlerce nergis meydana getiren mi?

Ey akıl, sen mi daha iyisin, bilgide, görüşte sen mi daha üstünsün, yoksa her an yüzlerce akıl, yüzlerce görüş belirten mi?"

(...)

"Madem ki insansın, madem ki duyuyor, düşünüyor ve seziyorsun, büyük hakikati bulmak için gönlünü ve iradeni yoracaksın. Duyduklarını ve bulduklarını söyleyeceksin. Sen söyleyemezsen ruhunun

ulaştığı sırları, sazlara, semâlara söyleteceksin. Bütün bunlarla dahi söylenemeyecek ölçüde büyük sırlara erdiğin zamandır ki, yalnız o zaman susacaksın."

(...)

Tasavvufa göre bütün mevcudatın yaradılış sebebi aşktır. Mevlânâ da bir mutasavvıf olduğu için düşünce sisteminin odak noktasını SEVGİ oluşturur. O her dinden, her milletten insana "GEL!" der. "NE OLURSAN OL" yine de "GEL!" der. Bu insanları, bütün varlığı, büyük yaratıcıdan bir nur taşıdıkları için sever. "Yaradan'dan dolayı yaradılanı sever." Yunus'un ifadesiyle.

"Ey kardeş! Sen yalnız duyuş ve düşünüşten ibaretsin! Geri kalanın ise sadece et ve kemiktir."

İnsan düşünmelidir. O'nun nasihatlerinin kaynağı da Kur'an-ı Kerim ve Hadislerdir.

"Ben sağ olduğum müddetçe Kur'an'ın kölesi, bendesiyim. Ben Muhammed Mustafa Aleyhisselam'ın yolunun tozuyum."

(...)

"Adem oğlunun eğer edepten nasibi yoksa insan değildir."

Adem oğlu ile hayvan arasındaki fark edeptir."

Büyüklerin dediği ne kadar doğru. "Edepsizliğin başladığı yerde edebiyat biter." Edebiyatımızın bu büyük ustası, bu büyük edep güneşi Farsça, Arapça, halk Rumcası ve eski Yunanca'yı bilirdi. Çağının büyük din ve sosyal bilimlerini, felsefesini şiirlerinde yansıtmıştır.

Mevlânâ yaşadığı yüzyıldan Türkçe'nin ileri bir şiir dili olarak gelişemediğine üzülmüştür: O'nun "Her ne kadar Farsça söylüyorsam da Aslım Türk'tür." mısrası meşhurdur. Belh'de doğması, simasının Tatarlara benzemesi sebebiyle kendisine "Moğol" diyenlere bir rubaisinde şöyle seslenmektedir: "Beni yabancı tutmayın, ben bu ildenim. Düşman yüzlü isem de düşman değilim. Farsça söylesem de aslım Türk'tür." Bu büyük şair bir başka şiirinde Türk'ü şöyle tarif eder: "Türk o kimseye derler ki, bir köyde oturunca onun korkusu yüzünden haraççılar gelmesin ve köy haraçtan emin olsun."

Mevlânâ'yı anlamak, tanımak, bilmek tüm insanlığı tanımaktır.

Büyük Alman şairi Goethe, Mevlânâ'ya hayranlığı yüzünden Farsça öğrenmiş ve bir de Divan yazmıştır. Ünlü ressam Rambrant, Mevlânâ ve müritlerinin bir resmini yapmış; Fransız şair Maurice Barros: "Mevlânâ ışığından bir kez nurlanan başka ışık istemez." demiş. Batıda ve doğuda yüzlerce şaire, sanatçıya, milyonlarca insana feyz kaynağı olmuş Mevlânâ.

...

Mevlânâ, şiirde biçimin "üzüm bağının çitten duvarı" olduğunu söyler. O'nun değer verdiği biçim değil; duyuş, düşünüş, hayal, mecazla yüklü olan özdür.

O'nun eserlerinin başında Mesnevi gelir. Bu eser, İslam aleminin Kur'an ve hadisten sonra en çok önem verdiği bir üründür. Altı ciltten oluşan eser, şiir şeklinde, aruz ölçüsüyle yazılmıştır. 25.700 beyitten oluşan bu dev eserde hikmetler, manzum hikayeler, kıssalar, ayetler, fesefi tartışmalar Mevlânâ'nın şiir gücü ile ortaya konulmuştur.

O'nun diğer büyük eseri Dîvân-ı Kebîr'idir. Bu eserde Farsça, Arapça, Rumca 1771 rubai, 2073 gazel yer alır.

Fihi Mâ Fih; Mevlânâ'nın sözleriyle birlikte hayatını, yaşadığı zamanı anlatan mensur bir eserdir. Bu eserde yetmişten fazla sohbet vardır. Mevlânâ gene bu eserinde devrinin çeşitli sosyal ve tarihi problemlerini ele alıp, kendisine sorulan sorulara inandırıcı ve kuvvetli cevaplar vermiştir.

Mevlânâ'nın mektupları "Mektubat" adı altında ölümünden sonra bir araya getirilmiştir. Mektup sayısı 147'dir.

Mecâlis-i Seb'â'da yedi adet vaazı, öğütleri mevcuttur.

...

O'nun adı, imanı, düşünceleri, eserleri Türkiye'den başlayarak İran, Pakistan, Hindistan ve diğer doğu ülkelerinde yeni simâlar, yeni eserler vücuda getirmiştir.

O'nun iman ve Allah anlayışı muzdariplere teselli kaynağı, nice karanlıkta kalmışlara ışık olmuş, Allah'sız kalmış nice insan O'nun etkisiyle imana gelmiş, Rumlardan, Ermenilerden de mevleviler yetişmiştir. Başta İngilizler, Almanlar ve Hollandalılar olmak üzere Mevlânâ ve O'nun düşünce sistemi olan Mevlevilik, batılı aydınlar arasında derin akisler uyandırmış, gönüllerde ve kafalarda izler bırakmıştır.

Mevlânâ'nın sağlığında, ölümünden sonra da O'nun düşünce sistemi olan Mevlevilik etrafında, Sultanlardan halkın en alt tabakasına kadar; Yahudisinden Hristiyanına, Putperestinden Zerdüştüne kadar her çeşit insan toplanıp, yüzlerce tekke açılmış, geniş teşkilatlı bir müessese halinde Mısır, Suriye, Irak, Azarbeycan ve Macaristan içlerine kadar yayılmış, "GEL!" sesleri içinde, bu tekkelerde yanan iman ateşi içinde bu değişik madenler eriyerek BİRLİK potasına dökülmüş, insanlığa huzur dağıtan SEVGİ ve HOŞGÖRÜ'nün merkezi haline gelmişlerdir.

Mevlevilik Türk, İran ve Hind edebiyatları üzerinde büyük etki yapmış, eski yeni bir çok şair eserlerinde dini, fikri, estetik coşkuyu hissettirmişlerdir. Mevlânâ halk arasında da büyük saygı görmüş, O'na büyük bir evliya rütbesi verilmiş, Mevlânâ ziyareti halk arasında "yarım hacılık" sayılmıştır.

...

Dünyanın ızdırabı her dönemde kahraman yokluğu çekmesindendir. Toplumlar şuur altlarında, destanlarda, benzemek istedikleri kahraman tiplerini oluştururlar. Toplumlar ne kadar maddi yönden kalkınmış olurlarsa olsunlar yaşamlarında kahramanları, faziletli inançları kaybolursa buhrana sürüklenirler.

Mevlânâ artık sadece bizim malımız, kaptanımız değil, o bütün insanlığın kaptanı, yol göstericisi, saadet ve mutluluk kaynağıdır.

İnsanda et ve kemik, duygu ve düşünceden, idrakten ağır basmaya başlayınca sonuçta; kendine, toplumuna, insanlığa düşman; sevgiyi, hoşgörüyü, tevazûyu unutup, imandan yoksun, egoizme teslim olmuş bir gürûh meydana gelir.

İnsanda, mutlaka prangaya vurulması gereken; kin, nefret, intikam, düşmanlık, riya, kıskançlık, yalan,.... gibi ögeler vardır. Bu duygular köledir. İyilik, güzellik, sevgi, hoşgörü, sabır, alçak gönüllülük.... gibi güzel duygular efendidir. Köle efendinin yerine geçmemeli, geçerse insan hayvanlaşır.

Mevlânâ, insana insanı öğretmiş; içindeki canavarı öldürmenin yollarını öğretmiş. Bugün cemiyetimiz bir çözülüş halindedir. Tarihi tekerrür ettirmek isteyenler hep olmuştur, bu gün de vardır. Birlik ve bütünlüğümüzü bozmak isteyenler vardır. Geçmişte olmuştu, bugün var yarın da olacaktır. Çare Mevlânâların, Yunusların, Akiflerin etrafında, yüzlerce, binlerce Türk büyüğünün irfan, sevgi, hikmet, olgunluk, fikir ve düşünce dümyalarına sığınmaktır. O kaleler yıkılmaz. Çünkü insnlık oraya sığınmaya başlamıştır.

"Hak'tan alırız, halka saçarız, hiçbir şeyi kendimize maletmeyiz. Görünüşte var olan, araçlık eden bir görüntüden başka birşey değiliz. Seviyoruz, hayatımızın iyiliği o yüzden."

Sevgi, ölüme çare. Sevgi, ölümsüzlüğün başlangıç noktası.

Sevgi kaynağı, sevgi odağı, sevgi membağı olan Mevlânâ'nın düşüncelerinin etrafında milletçe bir sevgi yumağı olmak dileğiyle ölümsüzlüğünün 788. yılında büyük mutasavvıfı rahmetle anar, saygılar sunarım.

KAYNAKÇA

1. Resimli Türk Edebiyat Tarihi, N.Sami Banarlı, M.E.B. Yayınevi, Fs. 4.
2. Abide Şahsiyetler, Semiha Ayverdi, Kültür Bakanlığı, 1976, İst.
3. Mevlânâ Celaleddin, Prof.B.Füruzanfer, M.E.B. Basımevi, 1963, İst.
4. T.Edebiyatı Tarihi, S.K.Karaalioğlu, İnkılap ve Aka Kitabevi, 1980, İst., Cilt 1.
5. Fihi Mâ Fih.

UFUK ÇİZGİSİ

Sen,
içinde bir can,
bir hayat
bir dünya saklı çekirdek;
Sen,
yağmura,
güneşe,
rüzgara hasret buğday tanesi:
Sen,
Toprağa;
kan gibi
can gibi toprağa saçtığım tohum;
çatla!...
Artık çatla!...
Bak;
Ufuk çizgisi nasıl ateş rengi,
umut rengi,
hayat rengi,
can rengi!..
...
Buğday tanesi;
çık, yüzeye çık!...
Toprağı,
kara toprağı,
katı toprağı delercesine çık!...
Filiz ver bize,
Bereket ver,
Umut ver buğday tanesi!

Lütfi Gürbüz

SAVAŞA DEĞİL, BARIŞA TALİBİZ!

Bir sevgi, kardeşlik, bir aşk örneği kızılkanlı bir savaştan sıyrılıp güller, karanfiller bahçesine hicrettir Mevlâna.

Çeçenistan'da o Ruslar'ın vahşetine inat bir muhabbet bir gülücüktür Mevlana.

Böyle "belhüm adal" bir tavırla kendini medeni görenlerin ocağında böyle bir illet. Ama yakmaya yeter aşkı, Mevlana'nın belki de kavurur Sırpları.

Evet insanlar aşkı, kardeşliği hoş görüyü Mevlana'da bulmuşlardır. "Gel ne olursan yine gel." diyen Mevlana, insanımızın gönlüne yerleşmiş ona, sevmeyi örğten aşıklar sultanı marifet nurunun aynası olmuştur.

.....Ayeti celilenin aydınlığı doğrultusunda Mevlanâ'nınsevgisi de Allah (c.c.) rızası için kardeş sevgisi, dost sevisi olup bütün hayatını kıuşatmıştır. Ondaki yüze Rahman ve Yaratığı hoş gör, Yaratandan ötürü." hoşgörü ve sevgisi beraberinde bir sevgi silsilesini getirmiş ve bu istikamette katılmış kalpleri billurlaştırarak aşk halini almıştır.

İnsanlık sevgisi ve kardeşliğin Asrı Saadette en büyük timsalini görmüştür. Muhacirler ve Ensar. Dostluğun, huzur ve mutlluğun paylaşıldığı bir örnek. Onlar aralarındaki hisleri paylaşarak duyguları katmerlenerek yayıldı.

Sevgi ve kardeşliği paylaşmak herkes tarafından hem fikir olunan ve suistimal edenlerin cezalandırılmayıp bu konuda en ttizler cezadan paylarına düşeni almaktadır. Lâkin inancımız gereği şu da vardır ki, "Hakk silsilesinin sedası yoktur. Hele vurdumu devası yoktur."

Günümüzde "hak, batılın değil, güçlünündür" prensibi, beşer arasındaki dostulğu ve kardeşliği bir kenara sıyırmıştır. Herkes dişini geçirebildiğini altetme peşinde koşmaktadır.

Görünüyor ki, insanlığın en müşkil zamanlarında vuku bulmuş o veliler bugün huyu mu değiştirdiler ki, adeta beşerden kaçıyorlar?

İnsanlık teknolojinin had safhaya ulaştığı günmüzde sevgi ve kardeşlik mevzunda, maalesef kaderiyle başbaşadır.

Fakat bilgili insan karanlığa küfreden değil, bir mum dahi olsa yakarak çevresini aydınlatandır.

Bunun için kan, düşmanlık ve savaş zehrine karşı, sevgi, dostluk ve kardeşlik panzehrini kullanarak yok etmeliyiz. Bu mücadelede en büyük pay dinî meslek değil, mesleği din edinenlerdir. Çünkü buldukları "SDB Aşısı" yani "Sevgi, Dostluk ve Barış Aşısı" insanlığın kurtuluş kaynağıdır.

Eğer biz Sevgi, Dostluk ve Barış aşısını yaptırırsak, yeni bir doğuş, bir taze fidan gibi tarihteki şanlı yerimize ulaşabiliriz.

Bizler savaşa değil, barışa talibiz.

EY BOSNA KAN AĞLIYORSUN

Ey Bosna her gün kan ağlıyorsun.
Binlerce insan ölüyor
Senin toprağının üzerinde
Ey Bosna hergün kan ağlıyorsun.

Nice şehit nice gazi var vatanında
Ne zindan ne işkence sizi yıldıramaz.
Boğazlarınız kesiliyor her zaman
Ey Bosna her gün kan ağlıyorsun.

Kaf dağından gül dersem
Onu şehit ve gazilerime versem
Taksa yakalarına ahirette gülüyor görsem
Ey Bosna her gün kan ağlıyorsun.

Bosnalıma dokunanın ahirette verilsin belası
Tüm kardeşlerime "of" deyiveren sersem.
Ancak sever hak beni ben Bosnalımı seversem
Ey Bosna hergün kan ağlıyorsun.

Nibat Güneş
6A2 14307

HOŞGÖRÜ ÜZERİNE...

Hoşgörü,

Beraber yaşamak zorunda olan beşeriyetin, tarihin her döneminde muhtaç olduğu bir kavram. Fert ve toplumun birbirine bağladığı bilinen, bu yönüyle çok hasretini çektiğimiz bir erdem. Toplumda onun hayat bulma ve hissedilme oranı arttıkça insanlar birbirine güven duyar, dinamik bir toplum oluşturur ve nihayet sevgi çiçeklerinin tomurcukları açmaya başlar.

Tersini düşünmek ise;

Toplumun geleceğinin karanlık, umutsuzluk olacağı anlamına gelir ki, galiba bunu kimse düşünmek bile istemez. Ancak, bünyemizde hoşgörünün eksikliği de bir gerçek. Bu bilinen ve fakat bilindiği oranda da terkedilen, yaşanmayan -veya yaşanamayan- bir türlü önce nefsimize, sonra da yaşadığımız topluma hakim unsurlardan kılamadığımız bir güzel duygudur hoşgörü.

Hoşgörü bekliyoruz ve istiyoruz.

Ama bu nasıl olacak?

Şunu bilmek ve belirtmek lazım. Şüphesiz bizim dinimiz İslam, hem insana değer verir ve hem de insan ilişkilerine. Beşeriyeti, içine düştüğü çeşitli bataklıklardan kurtarmayı gaye edinen herkesin, insanlarla belli sınırlar içinde, inanca saygılı bir hoşgörü anlayışına dayalı ilişki ve diyaloglar kurmaları gerekir. Bu, kimsenin gözardı edemeyeceği, üzerinde çok yönlü durulması ve düşünülmesi gereken bir durumdur. Bu hoşgörü yanlış anlaşılmamalıdır. Çünkü bu anlayış; ne taviz vermeyi gerektirir ne de birisine başkalarının inancını hakir görme yetkisini tanır. Yani diyalog kurulurken, hoşgörü beklenirken, prensiplerimiz gözden uzak tutulmamalı ve muhatabımızın da bir insan olduğu unutulmamalıdır. Hoşgörümüzün temelinde bir ümit ve bir iyi niyet vardır. Rabbimizin Ta-ha suresi 43. ve 44. ayetlerinde Hz. Musa (A.S.) ve Hz. Harun (A.S.)'a hitaben: "Fir'avn'a gidin. Doğrusu o azmıştır. Ona yumuşak söz söyleyin. Belki öğüt dinler veya korkar." buyurması, Fir'avn'ın da bir insan olması ve kurtulabileceği ümidinden değil midir? Bu anlayış bize bir rehber olmalıdır.

Zira; Nebevi daveti kabul ederek huzura eren ve böylece kurtulan insanlar, hem Peygamber (S.A.V.)'in ve hem de onun güzide, ashabının rahmetle yaklaştıkları, goşgörüye dayalı diyaloglarını kesmedikleri insanlardır.

Toplumda bu zemin üzerine oturtulan bir hoşgörü anlayışı beraberinde birlik ve beraberliği de getirir. Özellikle İmam Hatip nesli olarak bizler Hakk'ı tebliğ ederken; muhatabımıza karşı ona değer veren, onun kurtuluşuna vesile olmayı gaye edinmiş, hoşgörüye dayalı yumuşak bir tavır ortaya koymamız gerekir. Bu bizim başarımızı kolaylaştıracak, gayeye erme süresini kısaltacak ve nihayet bize vazifemizi yerine getirmenin gönül huzurunu tattıracaktır. Bu anlamda hoşgörü insanlığı kucaklayan bir kavramdır.

Ancak; bizim hoşgörümüz muhatabımızın, hoşgörü anlayışını suistimal ettiğini anladığımız zamana kadardır. Bunun dışında sürekli müsamahâr tavır, ancak safdillik olur.

Hoşgörü; insanın diyalog ve ilişkilerinde ortaya çıkmasını istediğimiz bir sevgi ve muhabbet demektir. O halde bunu nefsimizde yaşarsak başkalarından da beklemeye hakkımız olur. Bu da nefsin terbiyesi ve eğitimi ile gerçekleşir. İşte burada hoşgörü takvadan kaynaklanmalıdır.

Nefsini terbiye eden muttakilerin, topluma karşı daha müsamahakâr olmalarının sebebi de, bu olsa gerek. Bununla ilgili olarak şöyle cümleler okuduğumu hatırlıyorum: "Vahiy gerçeği şunu ortaya koyar: İnsanlar nefislerine karşı muttaki, başkalarına karşı ise müsamahakâr olmalıdırlar. Halbuki günümüz insanları nefislerine karşı müsamahakâr, etraftakilere karşı müttaki konumundadır. İşte bu ikinci anlayıştır ki; insanlarla düzenli ilişkiyi kurdurtmuyor ve hatta en yakınlarımızla olan ilişkilerimizi bile bozuyor veya koparıyor."

Galiba burada ısrarla vurgulanmak istenen gerçek şu: İnsan elbette muttaki olacaktır. Zira bu Rabbimizin üstümüzde görmek istediği bir elbisedir ve en hayırlı bir durumdur. Ancak düzenli ilişkiler için karşılıklı hoşgörünün de gerektiği unutulmamalıdır. Kısaca; seviyeli ve prensiplere dayalı bir hoşgörü anlayışı, bizim ufkumuzu genişletecek ve yaşadığımız toplumda yukarıdaki satırlarda anlatılanlar doğrultusunda birlik ve beraberlik ruhunu geliştirecektir. O zaman istikbalden daha da ümitli olacağız.

İşte bu hal özlemini duyduğumuz hayatın ilk merhalesidir.

Şüphesiz, karşılıklı olmak şartıyla hoşgörü anlayışı, bir toplum için ab-ı hayattır. Ben böyle düşünüyorum. Ne dersiniz?

Birlikte Dirlik Var

Kâinat ve insan. İç içe yaratılmış girift yaratıklar.Her tarafı muamma. Çözüldükçe alem keşfediliyor. Problem çözülüyor. Derken yeni problemler.. Ve sürüp giden hayat.

Çağ uzay çağı. Milyarlarca İnsan. Toplu ve toplum içerisinde yaşayan fert. Aceleci ve nisyanı seçen kişi. Hakkı ve sabrı tavsiye etmeyip ziyan ve hüsrana düçar olan zavallı.

Sen ve ben. Toplumun nesi olacağız? Temeli, harcı, direği mi? Yoksa kubbeyi indiren nem mi? Öyle bir nem ki, fırtınalar küçük kalır, tufanlar aciz olur.

Ya bizdeki kin, nifak, ihtilaf. Gövdeyi kemiren kurt. Ferdi yıkan hastalık, taşları ayıran nem, çaresiz kalmışken, ilahi sada terennüm ediyor: "İHTİLAFA DÜŞMEYİN, SONRA CESARETİNİZ KIRILIR, KUVVETİNİT DE ELDEN GİDER." (Enfal 46) Evet. Güç, kuvvet, ihtilafa dü;şmemek ve VARLIK. Aksi halde zillet ve hiçlik. Kim ister ki?

Bak yağmur tanelerine. Teker teker toprağa iner. Fakat yutulur. Birleşir sel olur. Celil celil der çağlar. Deryaya ulaşır, derya olur. Damla, dere ve derya...

O deryada sana çamur atacaklar. Çirkin hareket yapacaklar. Seviyesine mi düşeceksin?

Asla...

Neden?

Rabbin: "Boş sözlerle, çirkin davranışlarla karşılaştıkları zaman, izzet ve şereflerini muhafaza ederek, oradan geçip giderler." (Furkan, 72) dediği için. Zira ite taş atan gürültüyü çoğaltır. diğerlerine de davetiye çıkarır. Ahenk ise bozulur. Yani anarşi. Hiddetli acıyarak bakışlar sesi keser ve onu yerine oturtur.

Velhasıl, biz aciz olup yolumuzdan mı dönecğiz? Yoksa; Allah'ımız bir, Kitabımız bir, Peygamberimiz bir, ırmaklar kadar bir deryalar kadar pir deyip devam mı edeceğiz?

ŞEHİT ANASI

Mehmedim küçüğüm
Mehmedimin anası genceciğim
Bir köşeye oturmuş ağlarsın
Gamla sararmış nur yüzün.
Uzaklardan hayalini görürüm.

Dağlar denizler olsun orada
Dövüşüyoruz vatan uğruna burada
Katlanılır mıydı bu zulüm, işkenceye,
Zalim süngüsünü saplarda.

Bakamıyorum çocukların yüzüne
Göğsümde hıçkırıklar düğümlenmiş
Analara, babalara, eşlere
Bakamıyorum.
Kararıyor gönlüm tıkanıyorum.

Bir duman kaplamış, kapkara bir duman
Yağsın istiyorum, evet yağsın Ümidim
Bir deli, bir çılgın, bir acı yağmur
Yıkasın tüm kirlerini insanların
Yıkasın içimizi diyorum
Yıkasın da görünsün kaderimiz.

Üzülme anam kederlenme artık.
Dalından koparılmış günca güller misali
Düşüyoruz biz de bazen taze bir fidan gibi
Dövüşüyoruz devlerden de üstün artık.
Duyulmamış destanlar doğyor kavgamızda
Yeryüzü selam duracak yüzyıllarca arkamızda

Ümit Kalkan
Kredi2 / 7487

DÜŞÜNME ve BAŞARI

İnsan yeryüzündeki varlıkların en önemlisidir. Mükemmel bir varlık olmak insana bazı sorumluluklar yüklemektedir. İnsanın sorumluluğu akla ve zekaya sahip olmasından gelmektedir.

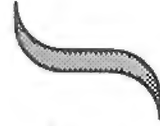
Akıl nimetiyle yaratılan insanın sorumlulukları çoktur. İnsan hayatını, yönünü, geleceğini düşünerek yönlendirir. Kendini düşündüğü gibi, evini, çocuklarını, yurdunu, dünayı iyi gelecekler hazırlamak ve sorumluluk bilincini yerine getirmek için düşünülmelidir.

Başarının yollarından birisi de düşünmektedir. Düşünmekle sorunlar ortaya çıkarılır ve çareler için çalışılır. Düşünmemek ise başarısızlığın en önemli sebebidir. Atalarımız: "İki düşün bir söyle" derken düşünmenin hayatımızdaki önemini ortaya koymuşlardır. Karar verirken, konuşurken düşünmek gerekir.

Günümüz toplumunda insanları tembelleştiren en önemli hastalık düşünmeme hastalığıdır. Adeta toplum olarak düşünmek istemiyoruz. Her şey hazır olsun, iş hazır olsun, para hazır olsun istiyoruz. Bir öğrenci sorular uzun diye soruyu düşünmekten kaçınıyor. Bu hal de insanları tembelliğe sürüklemektedir.

Bir batılı düşünür: "Düşünüyorum, öyleyse varım." diyor. İnsan hayatı düşünmeyle önem kazanıyor. Kur'an-ı Kerim'de bir çok ayet uyarıcı amaçla "hala düşünmez misiniz?" ifadesi ile bitmektedir. Yaratan düşünmeye teşvik ve davet etmektedir. Bundan dolayıdır ki İslam Dini düşünmeye "tefekküre" çok önem verir. Örneğin, ibret almak için ölümü düşünmek, yaradanı düşünmek ibadet gibi değerli sayılmıştır.

Düşünmenin başarıya etkisi bilinen bir gerçektir. Geleceğimizi iyi planlamak için düşünmenin önemini unutmamak gerekir. Düşünmekle yeni ufuklar bulacak hayatımız daha da kolaylaşacaktır.

İnsan Bu

Her canlı gibi,
Geldi bu dünya aleme,
Bir kuş sanki,
Kondu güllü, dikenli bahçeye.

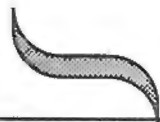
Her kuşun bir vatanı vardır ya,
Misafirdir bu elde,
Uçtu, gezdi, yuva yaptı,
Çoğaldı bu bahçede.

Sanki bir göçmen kuş;
Uça uça yorulmuştu yaz, kış.
Yavruları büyümüştü, ayrılmıştı ondan,
Yalnız kalamazdı, boynu bükük, önü kış,

Dönecekti yurduna,
Bekliyordu çağrı için,
Bir gün dön emri gelecekti ona,
O mesrur, ama kalanlar matemli için, için.

Kıymetli bir zinet gibi sararlar, sarmalarlar,
Koyarlar bir çeyiz sandığına yolcu diye,
Törenle götürüp emaneti asıl yerine,
Teslim ederler Rabbine.

Yusuf Aker

İLİM ve TOPLUMDAKİ YERİ

İlim, bir toplumun sahip olduğu en büyük değerdir. İlimsiz bir toplum düşünülemez. Geçmişten günümüze kadar toplumlar hep ilimle meşgul olmuşlardır.

Biz de faydalı olan her ilmi öğrenmeliyiz. Ama önce dini ilimler, bunun yanında matematik, fen gibi ilimleri de öğrenmemiz gerekir.

Kur'an-ı Kerim'de buyurulduğu üzere Rabbimizin ilk emri "oku"dur. Fakat Rabbimiz oku dedikten hemen sonra "Yaratan Rabbının adıyla oku" buyuruyor. Yani ilk önce Rabbimizin adıyla okuyabileceğimiz şeyleri okumalıyız. Günümüze baktığımız zaman adam açıyor önüne moda dergisini, kadınlar için özel dergiler,erkekler için özel dergileri, "Bismillahirrahmanirrahim" diyor, başlıyor okumaya. Böyle yaparsak olmaz. Bu besmelenin manasını kavrayamamış, fikirsiz, şuursuz kişilerin yaptığı iştir.

Öyleyse bizim ilk önce Allah'ın adını anarak okuyabileceğimiz kitapları okumamız lazım. Bir Kur'an tefsiri, bir hadis kitabı gibi.

Hepimizin bildiği üzere ilimle uğraşan kişiye, ilim erbabına alim denir.Alim yaptığı her işte Allah'ın rızasını gözeterek, Rasulullah'ın sünneti seniyyesini uygulayarak, yani Kur'an ve Sünnet çerçevesinde yapması gerekir.

Yaptığı işlerle, uğraştığı ilimlerle öğünmemesi, gururlanmaması gerekir. İmam-ı Azam bir mezhep imamı olduğu halde "Eğer bilmediklerimi ayağımın altına koysam, başım göğe değerdi." diyor.

O halde biz okuduğumuz birkaç kitapla kendimizi bir şey sanmamalıyız. Şahsiyetimizi kaybetmemeliyiz. Yunus Emre bir şiirinde;

İlim, ilim bilmektir.

İlim kendin bilmektir.

Sen kendini bilmezsen,

Bu nice okumaktır.

diyor. Yani ilim okurken kendimizi bilmeliyiz. Kendimizi bilmek adımızı, soyadımızı, nereli olduğumuzu bilmekle olmaz. Gerçek bir müslüman gibi, mütevazi, vakarlı, edepli, hayalı ve hepsinden de önemli daha önce de zikrettiğimiz gibi Allah'ın emir ve yasaklarını uygulayan birisi olmalıyız. Edep haya olmadı mı ilim olmaz. Edepsiz ilim boştur. Edebi olmayanın ilmi faydasızdır.

Oturdum ilim meclisine eyledim ilmi talep, ilim en gerideymiş illâ edep, illa edep, dememişler mi?

İlim talep etmek herkesin üzerine düşen bir görevdir. Farzı ayn'dır. Efendimiz (s.a.v.) "İlim talep etme her müslüman erkek ve kadının üzerine farzdır." buyurmaktadır. Peygamberimiz (s.a.v.) Efendimiz böyle buyurduğu halde günümüzde ilimle uğraşan pek kimse yok. Olsa dahi ilmi maddiyat için öğreniyorlar.

Halbuki Peygamber Efendimiz "İlim Mü'minin yitik malıdır. Onu nerede blursa alır." diyor. Başka bir hadisi şerifte "İlmi Allah'ın rızasından gayri işler için talep ederse, Cehennemdeki yerini hazırlasın." buyuruyor.

İlmi öğrenmek için her türlü zahmete, külfete katlanmamız lazım. Çünkü külfet olmadan nimet olmaz. Soğukta olsa, kar da olsa, yağmur da olsa, güneş tam tepemizden de vursa bunları düşünmeden her türlü zorlua katlanmalıyız. Buhari hadis ilmini toplamak için diyar diyar, belde belde gezip sağlam kaynaklardan hadis toplamaya çalışıyordu. Resulullah'ın "İlim Çin'de de olsa alınız." hadisine binaen bizim de böylece çalışmamız lazımdır.

HİKAYE

Kuşa pek meraklı bir adam varmış,
Yavru yetiştirir, sonra satarmış
Bir gün oğlu ona demiş ki: Baba
Yavrular evvela niçin acaba
Hiç de ötmüyorlar gelip de aşka
Bir şey demiyorlar cik cikten başka.

Babası demiş ki: Adet böyledir.
İbtida dinlenir, sonra söylenir.
Dinlemekle hasıl olur öğrenmek
Bilmek isteyene dinlemek gerek.

Bu sözleri dinle iyice belle
Sen de cır cır ötme hocanı dinle.

Mesnevi Şerhi Cilt:3, Sayfa 825.

Hazırlayan: ***Yunus Aker***
EdebiyatÖğretmeni

Okumak... Okumak... Yine Okumak

Her devirde, her çağda ve her asırda olduğundan daha ziyade okuma ihtiyacı, kendini hissettirmektedir. Onun için okumak, çeşitli bilgiler elde etmek çok önemli bir ihtiyaçtır.

Zamanımız insanlarının büyük bir bölümü bu ihtiyacı için gidermek ve okumakla arasındaki açıklığı kapatmak için gerekli girişimde bulunmamaktır. Bilhassa Türkiye ve emsali ülke insanlarının okuma ile arasında çok önemli bir soğukluk mevcuttur. Onun için her zaman aklımıza: "Niçin az okuyan veya okumaya karşı meraklı olmayan bir milletiz?" diye bir soru gelmektedir. Maddede ve manada ilerlemenin, dini ve dünyevi bilgilerle yeterince mücehhez olmanın, geçici ve ebedi alem için lüzumlu olan bigiyi edinmenin yolu, faydalı eserleri okumaktan geçer. Bilgi toplamanın, yeni yeni şeyler öğrenmenin, insanı yükseklere ulaştırmanın çizgisi, yine okumak ve yine yararlı kitaparla dostluk kurmak, arkadaşlık peydah etmekle elde edilir.

İçinde yaşadğımız bu zamanda her türlü dini ve ilmi kaynak eserler mevcuttur. Bir zamanlar, bugün kütüphaneleri dolduran, manevi ışığıyla nurlandıran eserleri bulmak zor, hatta mümkün değildi. Şimdi ise telif ve tercüme, her çeşit bilgiyi veren, kitaplar vardır. Sizlere ancak onları okumak kalıyor. Kitap merakı, inanmış her insanda bir aşk derecesinde olmalıdır. İşte bu aşk, bu merak yavaş yavaş evinin mütevazi bir köşesinde küçük çaplı bir kitaplık meydana getirmeye sebep olur.

Kitap okuma hussunda bazı mazeretler öne sürülebilir. Bunlarınbaşında maddi imkansızlık ve kitapların çok pahalı olduğu gelmektedir. Bu gerçek bir mazeret kabul edilebilir amma; kitaplar her ne kadar pahalı da olsa, malî durum ne kadar zayıf da olsa, her halde kitaba ve okumaya karşı merakı olan her insan ayda bir iki kitap alabilir.Sigara tiryakileri her Allahın günü 20-30 bin lirayı o zararlıya, o zehire verirken, çay tiryakisi bir bardak çay için 4-5 bin lirayı gözden çıkarırken maddi sıkıntısı olmuyor da ayda 80-100 bin lirayı kitaba ayırmak mı külfet veya imkansızlık olacaktır? Kaldı ki, şehirlerin pek çoğunda açık kütüphaneler vardır. İnsanın merakı her türlü imkanı oluşturabilir. Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" sorusunu yöneltiyor. Müslümanlar olarak bilgiden yana ve bilenlerin yanında yer almamız gerekir. Bilenler her vesileyle övülür. Bilgiden mahrum kalmış olan cahiller ise sürekli olarak yerilir. Buradaki yerilme insanları bilgiye ve ilme teşvik içindir.

Her canlının hayatını sürdürebilmesi için havaya, suya, gıdaya ve güneş ışığına ihtiyacı vardır. İnsan için bu ihtiyaçlara bilgiyi de eklemek gerekir. Bilgiden mahrum kalmış olan insan, diğer canlılardan farksız olur. İnsanı mahlukatın en mükerremi yapan, ona verilmiş olan akıl cevheridir. Bu cevheri yerli yerinde kullanabilmek için bilgiye, görgüye ve duyguya ihtiyaç vardır. Bunların pek çoğu okumak sayesinde elde edilir.

ÖMÜR

Bir su gibi aktı gitti ÖMÜR...
Geride kalan, sağda ince bir DEFTER,
Solda ise kucaklar dolusu ÇİLTLER,
Elinde kızgın maşalara zebaniler daha kabre girmedim,
Sanıyorum, dört gözle beni BEKLER

Dostlar, kardeşler, dinleyin ne olursunuz,
İmam Hatibin Sözünü,
Ahirette görmeyin maşâlarla bekleyen zebanilerin yüzünü.
Harama uzandın mı denildiğinde, hayır der, haykırır belki dilin,
Bu den cephe alır o çok sevdiğin elin
Gelin bulun zamanı iken, kardeşliği, sevgiyi ve hak yolu,
Uyun Farza sünnete, olun Allah'ın sevgili kulu,
Allah'tan başka yoktur, rızık verecek bilmiyorum, başka ulu.

Mehmet Fırat
6269

EBU'L-FİDÂ İBN KESİR'İN HAYATI

Tam adı ve nisbesi Ebu'l-Fidâ Imâdüddin İsmail b.Şeyh Ebu Hafs Şihabuddin Ömer b. Kesir Dav' b. Kesir ed-Dımeşkî el-Kureyşi'dir. Şam yakınlarındaki Basra'ya bağlı Micdel (veya Mecdel) köyünde dünyaya geldi(1)

İbn Kesir'in doğum tarihinde değişik görüşler vardır; Zehebi ile İbnu'l-İmad h. 700 (2), Dâvudi ile Ahmed Muhammed Şakir h. 701(3), Ömer Nasûhi Bilmen h. 703(4), Zerkâni ve Bağdatlı İsmail Paşa h. 705(5), yılında doğduğunu ileri sürmektedirler. Fakat bu görüşlerin hepsi birbirine yakındır. Daha sonra yazılan eserlerde 701/1301 yılı daha çok itibar görmüştür. Bunda da -sanıyoruz- İbn Kesir'in bir hadis usulü eseri olan İhtisaru Ulumu'l Hadis'ine değerli bir şerh yazan Ahmed Muhammed Şakir'in etkisi büyük olmuştur.

Babasını dört yaşında kaybedip küçük yaşta yetim kalan İbn Kesir'in yetişmesinde ağabeyi Abdulvehhâb'ın etkisi büyük olmuştur. İlk dini bilgilerini ailesinden almıştır (6). Daha sonra ağabeyi ile birlikte Şam'a gidip orada yerleşmişlerdir.

İlk tahsilini aile yuvasında aldıktan sonra bir çok hocadan ders almıştır: Kasım bin Asâkir (723/1327), İshak bin Amidi (725/1324), İbn Teymiye (728/1327), Burhaneddin el-Fenâri (729/1328), Ahmed bin Ebi Talib (730/1329) vb. gibi devrinin büyük alimlerinin derslerine devam etmiş ve onlardan fıkıh, hadis, tefsir ve tarih öğrenmiştir.Daha sonra "Tehzibu'l-Kemal" sahibi Hafiz el-Mizzi (742/1341)'nin derslerine devam etmiş ve kızıyla evlenmiştir (7).

Bir ara, Ebu Musa el-Karafi, el-Huseyni, Ebu'l-Feth ed-Debbûsi, Ali bin Ömer el-Vâni, Yusuf el-Hıtenî ve daha birçok kimseden icazet almıştır (8).

Uzun yıllar Şam'ın ünlü medreselerinde dersler vermiş, Zehebi (748/1347)'nin vefatından sonra Ümmü Salih meşihâtı, ünlü "Tabakat" müellifi Subkî'nin vefatından sonra da Eşrefiyye Daru'l-Hadisi hocalığına geçmiştir (9).

Yetiştirdiği sayısız öğrencileri arasında, İbni Hacer gibi büyük hadis bilginleri, Şihâbüddin el-Hıccî, Hafız Ebu'l-Mehasin el-Huseynî gibi o devrin meşhur alimleri de bulunmaktadır (10).

İlme vakfedilmiş bir hayat yaşamış olan İbn Kesir, sadece bir sahada değil, birçok sahada eserler vermiştir. Bu kısa bereketli ömrüne bu kadar ilmi sığdırdığından olacak ki ömrünün sonlarına doğru gözlerini kaybetmiştir (11).

ibn Kesir birçok konuda hocası İbn Teymiye'nin görüşlerini benimsemiştir. Hatta "talak" konusunda hocasının görüşünü benimsediği için töhmet altında kalmıştır (12).

Hicri 774/1372'de Şaban ayında vefat eden ibn Kesir, Hocası Teymiye (728/1327)'nin yanına sofilerin kabristanına defnedilmiştir (13).

Ve İbn Kesir'in ölümü üzerine öğrencileri şöyle ağıt yakarlar:

"İlim talebeleri seni kaybettikleri için üzüldüler de,

Devamlı gözyaşı döktüler.

Şayet göz yaşını kanla karıştırsalar dahi,

Ey İbn Kesir yine bu senin için azdır." (14)

İLİM KUDRETİ VE ŞAHSİYETİ

Hafiz Şemseddin ez-Zehebi (748/1348) "Mucemu'l-muhtas" isimli eserinde, İbn Kesir hakkında: "imam, müfti, muhaddis, fakih, mâhir, müfessir ve nakilcidir. O'nun faydalı birçok kitabı da vardır." (15) demektedir.

İbn Hacer (852/1449) "ed-Dürru'l-Kamine"de ise; İbn Kesir, hadislerin ricali ve metni ile uğraştı. Kendisi hazır cevap ve nükteli bir kimse idi. Daha hayatında iken kitapları değişik bölgelere yayıldı, ölümünden sonra da insanlar eserlerinden faydalandılar. Âli ve nâzil isnad gibi konularda muhaddislerin yolunu takip etmedi. Çünkü İbn Kesir fakihlerin muhaddislerindendir." (16) diye bahsetmektedir.

İbn Hacer'e cevap mahiyetinde Suyuti (911/1505) şöyle demektedir: "İbn Kesir, hadislerin sahihini, sakîmini, illetlerini, geliş şekillerini, ravilerin cerh–ta'dil açısından durumunu bilen ve hadis ilminde kaynak bir kimse idi. Âli ve nâzil gibi konulara gelince bunlarda hadis iliminin asli konularından değildir." (17).

"el-Menhelu's-sâfi ve'l-Mustevfâ ba'de'l-vâfi" adlı eserinde İbn Tağriberdi el-Hanefi diye meşhur Ebu'l-Mehâsin Cemaleddin Yusuf bin Seyfeddin (784/1382), İbn Kesir'den şöyle bahsetmektedir: "Ebu'l-Fidâ Imadüddin devamlı ilimle meşgul oldu ve fıkıhta, tefsirde, hadiste ilerledi. Hayatı ders vermek, kitap yazmak ve fetva vermekle geçti." (18).

Öğrencilerinden ibn Hıcci'de İbn Kesir'den şöyle bahsetmektedir: "Ulaştığı hadis metinlerini ezberler ve hadislerin sahihini, sakîmini ve rical ilmini en iyi bilendi. O'nun bu durumunu akranları da bilirlerdi. Kendisi hakkında birçok tereddütlerim olmasına rağmen onunla bir araya geldiğimiz hiçbir anı hatırlamıyorum ki ondan istifade etiş olmayayım." (19).

İbn Habib ise; "O hayatı boyunca ilimle meşgul olup, hadis okuttu, anlattı ve fetva verdi. Fetvalarıyla insanların dikkatini üzerine çekti. Ve verdiği fetvalar ülkenin her yanına yayıldı." (20) demektedir.

Şüphesiz onun şairlik yönü de vardır. Çünkü tefsir, hadis, fıkıh, tarih, Arapça gibi değişik konularda eser vermiş bir kim-

senin şairlik yönü yoktur demek doğru değildir.

İbn Kesir'in şairliğini İbnu'l-Imad kabul ediyor ve şöyle diyor: "İbn Kesir, 'Tenbih'i ezberledi ve onu onsekiz yaşında sundu. Ayrıca İbn Hacib'in 'Muhtasar'ını da ezberlemiştir. O, hazır cevap, unutkanlığı az, anlayışı iyi, Arapçaya vakıf, şairliği olan bir kimse idi." (21).

O, bir şiirinde zamandan ve ihtiyarlıktan yakınmaktadır:

"Günler peşpeşe geçip gidiyor,

Biz de göz göre göre ecele doğru sürükleniyoruz.

Bu kaçırdığımız gençlik geri dönmüyor,

Bu sıkıntılı, sıkıcı ihtiyarlık da geçmek bilmiyor." (22).

ESERLERİ

1- Tefsiru'l-Kur'an-ı Azîm (23)

2- el-Bidâye ve'n-Nihaye (24).

3- et-Tekmil fi Ma'rifeti's-sikat ve'd-Duafâ ve'l-Mecâhil (25).

4- el-Hedyu ve's-Sünen fi Ahâdisi'l-Mesânid ve's-Sünen (26).

5- Tabakatu'ş-Şafiiyye (27).

6- Edilletu't-Tenbîh fi Fıkhı'ş-Şafiiyye (28).

7- Muhtasar'u İbn Hacib (29).

8- Şerhu'l-Buhari (30).

9- el-Ahkam âlâ Ebvâbi't-Tenbih (31).

10- İhtisâru Ulumu'l-Hadis (32).

11- Müsnedu'ş-Şeyhân (33).

12- Sîretu'n-Nebeviyye (34).

13- Mukaddimât (35).

14- Risâletu'n-fi'l-cihad (36).

15- Ehâdis et-Tevhid ve'r-Red ale'ş-Şirk (37).

16- Fedailu'l Kur'an (38).

İbn Kesir'in yaklaşık onaltı eserini tesbit edebildik. Ulaşamadığımız daha eserleri olduğuna inanıyorum. Bazı eserleri de basılmış değildir. Eserlerinden sadece "Tefsiru'lKur'an-ı Azîm" Bedreddin Çetiner ve Bekir Karlığa tarafından "Hadislerle Kur'an-ı Kerim Tefsiri" adıyla tercüme edilmiştir.

Bu çalışma yüzeysel bir çalışmadır. Böyle çalışmaların daha derinliğe yapılması gerekir. Çünkü bizler geçmişten ilham alarak âtiye bakmamız gerekir. Geçmişini unutmuş bir toplum geleceğe güvenle bakamaz.

KAYNAKLAR

1- Şakir, Ahmed Muhammed, el-Bâisu'l-hasis şerhu ihtisaru ulumu'l-hadis, s. 11.

2- Zehebi, et-Tefsir ve'l-müfessirûn, I, s. 242; İbnu'l-Imad, Şerezâtu'z-zeheb, VI, s. 231.

3- Davudî, Tabakatu'l-Müfessirin, I, s. 110; Şakir, Ahmed Muhammed, a.g.e., s. 11.

4- Bilmen, Ömer Nasuhi, Tefsir Tarihi, II, s. 392.

5- Zerkâni, Menâhi'l-el-irfan fi ulumu'l-Kur'an, I, s. 498; Bağdatlı İsmail Paşa, Hediyyetu'l-Arifin, I, s. 215.

6- İbn Tağriberdi, Menhelu's-safî, II, s. 415; Şakir, Ahmed Muhammed, a.g.e., s. 11.

7- İbn Hacer, Dürretu'l-Kâmine, I, s. 374; İbnu'l-Imad, a.g.e., VI. s. 231; İbn Tağriberdi, a.g.e., II, s. 415; Şakir. A.M., a.g.e., s. 11.

8- İbn Hacer, a.g.e., I, s. 374; İbn Tağriberdi, a.g.e., II, s. 415; Şakir, a.g.e., s. 12.

9- Davudî I, s. 111.

10- Çetiner, Bedreddin-Karlığa, Bekir, Hadislerle Kur'an Tefsiri, II, s. 11.

11- Zehebi, a.g.e., I, s. 22.

12- İbnu'l-Imad, a.g.e., VI, s. 231; Davudî, a.g.e., I, s. 111.

13- Zehebi, a.g.e., I, s. 242; İbnu'l-İmâd, a.g.e., VI, s. 231.

14- İbn Tağriberdi, a.g.e., II, s. 415.

15- Zehebi, el-Tefsir ve'l-Müfessirûn, I, s. 242.

16- İbn Hacer, a.g.e., I, s. 374.

17- Şakir, a.g.e., s. 12.

18- İbn Tağriberdi, a.g.e., II, s. 415.

19- Zehebi, a.g.e., I, s. 243; İbnu'l-Imad, a.g.e., III, s. 230-231; Davudî, a.g.e., I, s. 111.

20- Zehebî, a.g.e., I, s. 243; İbnu'l-Imad, a.g.e., VI, s. 231; Şakir, a.g.e., s. 13.

21- İbnu'l-Imad, a.g.e., VI, s. 230.

22- İbnu'l-Imad, a.g.e., VI, s. 231; Davudî, a.g.e., I, s. 112; Şakir, a.g.e., s. 12.

23- Bu eser B.Çetiner ve B. Karlığa tarafından, Hadislerle Kur'an-ı Kerim Tefsiri, diye Tükçeye tercüme edilmiştir.

24- Şakir, a.g.e., s. 13.

25- İbn Kesir, a.g.e., s. 207.

26- Şakir, a.g.e., s. 14.

27- İbn Hacer, a.g.e., I, s. 374; İbnu'l-Imad, a.g.e., VI, s. 231; Davudî, a.g.e., I, s. 111.

28- İbn Hacer, a.g.e., I, s. 374.

29- İbn Hacer, a.g.e., I, s. 374; İbn Tağriberdi, a.g.e., II, s. 415; Davudî, a.g.e., I, s. 111.

30- İbn Kesir, a.g.e., s. 108.

31- İbn Hacer, a.g.e., I, s. 374; İbnu'l-Imad, a.g.e., VI, s. 231; Davudî, I, s. 111.

32- Bu eser İbn Salah'ın "Mukaddimetu İbnu's-Salah" adlı Hadis usulüne dair yazdığı eserin iktisarı (özeti)'dir. Ayrıca Beyhâki'nin "el-Medhal ilâ Kitabi's'sünen" adlı eserinden de faydalanmıştır. İbn Kesir'in de zaman zaman itiraz ve ilavelerini görmekteyiz.

33- Şakir, a.g.e., s. 143.

34- İbnu'l-Imad, a.g.e., VII, s. 231; Davudî, a.g.e., I, s. 111; Şakir, a.g.e., s. 14.

35- İbn Kesir, a.g.e., s. 111.

36- Şakir, a.g.e., s. 14.

37- Çetiner-Karlığa, a.g.e., II, s. 12.

38- Zerkâni, a.g.e., I. s. 498.

Asırlık, fedâkâr bir din muallimi;
HOTAMIŞLI MEHMET FATİH GÖKTAY EFENDİ

Son asırda Konyamız'da yetişen, alim, fazıl ve her yönüyle örnek bir şahsiyete sahip olan muhterem hocamız, aslen Hotamış Türkmenlerindendir. Babası Mustafa Efendi, Hotamış "Gök Dayılar" sülâlesindendir. Annesi Şerife Hanım, Konya Cıvıloğlu Medresesi müderrisi Aladağlı Hacı Mustafa Efendi'nin kızıdır. Aladağlı Hacı Mustafa Efendi, Akşehir'de tahsilini tamamladıktan sonra Cıvıloğlu Medresesinde müderrisliğe başlamıştır. Burada kırk yıl müderrislik yapmıştır. 1301/1885 Konya vilâyet sâlnâmesi (yıllığı)nde burada okuttuğu 45 talebesine, Hüsniye, Molla Cami, İzhar Dersleri okutmuştur. Nakşi meşayihindendir. Uzun yıllar Konyamız'da islâmi ilimlere ve irfan hizmet etmiş talebeler yetiştirmiştir. 1331/1915 yıllarında Hakk'a yürümüş, bugün eski garaj ve Hakimiyet-i Milliye Mektebinin yerinde bulunan Yağlıtaş Mezarlığına defnedilmiştir. Bu mezarlığın kaldırılarak 1926 yılında mektep yapılmasıyla naaşları, buradan alınarak Ali Bey Hüyüğü kasabasındaki yeni mezarlarına nakledilmiştir. Medresesi, 1924 yılında medreselerin kapatılmasından sonra çocuklarının ilgisizliği yüzünden vakıflara geçmiştir.

Mehmet Fatih Göktay Efendinin babası Mustafa Efendi, Hotamıştan gelerek Aladağ'lı Hacı Mustafa Efendi'nin rahle-i tedrisine diz sözerek ondan feyiz almış, daha sonra da damadı olmuştur. Daha sonra ticarete atılarak Aziziye Camii civarında bakkallık yapmıştır. Kendisi 1940, eşi Şerife Hanım 1945 yılında vefat etmiş, Üçler Mezarlığına defnedilmiştir.

Mehmet Fatih Efendi, 1317/1901 yılında Konya'da Piri Mehmet Paşa mahallesinde dünyaya geldi. 1324/1908 yılıda Piri Mehmet Paşa İbtidaisi (İlkokulu)nde ilk tahsiline başladı. Bu arada Sultan Selim Camii İmamı Şükrü Efendide bir sene okudu. İki sene de Hacı Fettah Feyziye Mektebinde okuyarak icazet (diploma) aldı. Oradan Altıntop Çeşme Mektebinde Sillcli Mehmet Efendi'den iki senede hafızlığını tamamladı. Hafızlık duaları Alaeddin Camii'nde yapıldı. Hafızlıktan sonra Şems mahallesinde (bugün Merkez Bankası batısında Şeyh Ziya Sokakta) bulunan Nakşi meşayihten olup Seydişehir Çavuş'ta medfun olan Muhammed Kudsi (Memiş) Efendi Hazretlerinin oğlu Hacı Fettahta metfun Şeyh Muhammed Bahaeddin Efendi Hazretlerinin oğlu Zeynel Abidin, Rifat Efendi ve Ahmet Ziyaeddin Efendilerin modern metodla eğitim yaptırmak, islâmi ilimlerin yanında müspet ilimlerin de öğretildiği "İslah-ı Medaris"e kaydedildi. Burada hukuk müderrisi (Prof.) Ahmet Ziyaeddin Efendi arapça müderrisi Hacı Veyiszâde Hacı Mustafa Kurucu Efendi akaid müderrisi Bozkırlı Abdullah (Tanrıkulu) Efendi, sarf venahiv müderrisi Taşkentli Fahri (Kulu) Efendi, tabiiye müderrisi H.Refik Kırış idi.

Burada sınıf arkadaşları:

1- Çerkezzade Mustafa Efendi'nin oğlu, İplikçi Medresesi müderrisi Halis Efendi'nin oğlu Hakim Mustafa Efendi,

2- Pazvantoğlu Fehmi Efendi,

3- Müftü Hacı Ali Efendizade Hamdi Efendi,

4- Müftü Hacı Ali Efendizâde Sıtkı Efendi,

5- İstanbullu Attar'ın oğlu Mehmet Efendi,

6- Çekirdekçi Ali Efendi,

7- Kadiri şeyhlerinden Ahmed Hamdi Efendi,

8- Elliikizade Hacı Tahir Eliiki Efendi,

9- Kallecizade Hacı Osman Oktar Efendi,

10- Rifat Efendizâde Hacı Ahmet Erenmemiş Efendi,

11- Sulh mahkemesi katibi Mehmet Efendi,

12- Sultan Selim Camii imamı Hasan Efendi,

13- Dülgerzâde Mevlüt Efendi'nin oğlu Mustafa Efendi,

14- Dereli Mustafa Efendi,

15- Dülgerzâde Mevlüt Efendi'nin oğlu Mustafa Efendi,

16- Dereli Mustafa Efendi,

17- Gilisıralı Hacı Tahir Efendi'nin oğlu Osman Efendi,

18- Gilisıralı Attar Hacı Ali Efendi'nin oğlu Übeyid Efendi,

19- Polis memuru Zühdü Efendi, idi.

1333/1917 yılında İttihad ve Terakki Fırkası iktidarda idi. Islah-ı Medaris'in kurucularından olan Zeynel Abidin Efendi, Hürriyet ve İtilaf Fırkası Konya mebusu ve İstanbul'da ayân (senato) başkan vekili idi. Bu iki fırka arasındaki ayrılıktan dolayı Şeyhülislam Ürgüplü Hayri Efendi, diğer medreseleri kapatarak "Dar'ul Hilafe" medreselerini açtı. Bu arada Konya'daki İslah-ı Medaris kapandı. Dar'ül Hilafe, bugünkü İsmet Paşa ilkokulunun yerinde ve Ahi Evrenin "Debbağhane Medresesi'nin yerinde idi. "Kavaklı Medrese'" de deniliyordu.

Mehmet Fatih Efendi, 1913-1940 yıllarında burada şu hocalarla okudu:

1- Müdür, Mehmet Şehid Oral,

2- Müdür muavini, Akşehirli Hacı Ahmet Talât Yeşilsoy Efendi,

3- Aziziye Camii İmamı, Yağcızade Mustafa Efendi, Kur'an-ı Kerim,

4- Postalcızade Hacı Rahim Efendi, Kur'an-ı Kerim,

5- Akşehirli M.Emin Aksekili Bilgin Efendi, fıkıh,

6- Desteli Mehmet Efendi, fıkıh, din dersleri,

7- Kapu Camii vaizi Başarah Veyis Efendi, din dersleri, hadis,

8- Hadimli M.Vehbi Çelik Efendi, akaid, din dersleri,

9- Yalvaçlı Ömer Vehbi Efendi, fıkıh,

10- Mustafa Asım Tabanlı Efendi, elişi, resim,

11- Hattat Fevzi Alptuğu Efendi, hat sanatı, yazı,

12- Okul kâtibi, Hasan Efendi.

Bu okul da 1924 yılında kapatıldı. Bu arada Dülgerzâde Mevlüt Efendi ve Müderris Hacı Halil Efendi'nin damadı Hasan Efendi'den arapça ve din dersleri okudu. 1925 yılında İstanbul Darülfünununa (İlahiyat Fakültesi) kayıt oldu. Buradaki hocaları:

1- Cevdet Bey, tarih

2- Kilisli Muallim Rıfat Bilge, arapça

3- Prof.Dr.M.Şerafettin Yaltkaya, kelâm

4- Prof.Dr.İsmail Hakkı, İzmirli, usul-i fıkıh,

5- Fatih Camii baş imamı Hafız Şevket Efendi, Kur'an-ı Kerim,

6- Fatih Camii İmamı Arap Hafız, Kur'an-ı Kerim.

İstanbul'da talebelik yıllarında yokluklar içinde, kapatılan Fatih Medreselerinin kapısı, penceresi sökülmüş odalarında Konya'dan getirdiği kürkünü giyerek, mangala attıkları çalı-çırpı ile ısınarak okudu. Ramazan aylarında Edirne Selimiye Camiinde hafız arkadaşları ile mukabele okudu.Mürüvvetli insanların kendilerine verdikleri harçlıklarla onbir ay idare etti. 1928 yılında fakülteyi bitirdi. Konya'ya geldiğinde İlahiyat Fakültesi mezunu olduğu için kendisine dört yıl görev verilmedi.

1932 yılında Konya Zıvarık Sarnıç köyünde ilkokul öğretmenliğine başladı. 1935-1936 yılında Karaaslan İlkokulu'nda, 1937-1944 yılında Yarma Nahiyesinde, 1945-1947 Cihanbeyli Sülüklü'de, 1948-1952 yıllarında Sille Sızma'da yirmi yıl öğretmenlik yaptı. İki yüz lira maaşı vardı. Bunun yüzelli lirasını İstanbul Dişçilik Fakültesinde okuyan oğlu Kâzım Göktay'a gönderiyordu. 1952 yılında müftülükte Konya İmam Hatip Okulu meslek dersleri öğretmenliği açıldı. Bu imtihana müracaat ettiğinde kendisine zorluk gösterildi. İmtihan yapan heyet, verdiği cevaplar ve **İlahiyat Fakültesi** mezunu olduğunu görünce kendisinden özür dilediler. 1952-1966 yılları arasında emekli olana kadar on dört yıl bu okulda Kur'an-ı Kerim, akaid, kelam, hadis ve din dersleri okuttu. Yüzlerce talebe yetiştirdi.

1960-1961 yılında kendisinden akaid dersi okuduğumuz muhterem hocamıza Cenab-ı Hak'tan uzun ömürler diler, hürmet ve tazimle ellerinden öperiz.

NAAT

Cihan adına şenlendi
Çöller seninle nurlandı
Hep nebiler haber verdi
Gelişin Ya Resulallah

Cahiliyyenin zulmünden
Müşriklerin şerlerinden
Masumların feryadından
Kurtardın Ya Resulallah

Kafirlere kölelikten
Garipler i paryalıktan
Zalimlere kul olmaktan
Korudun Ya Rasulallah

Hainleri güldürmekten
Bebeleri öldürmekten
Anaları soldurmaktan
Kurtardır Ya Rasulallah

Kainatı dizi, dizi
Kalbimizi, sevgimizi,
Putperestten Kabemizi
Fethettin Ya Resulallah

Mektup saldım tüm aleme,
Mısır, Bizans, Yemene,
Sefer eyledin Haybere,
Fethettin Ya Rasulallah

Hak Teaa emreyledi,
Medine'ye Hicret dedi.
Sahabeye müjdelendi,
Göç ettin Ya Rasulallah

Putperesti, Yahudisi
Hizmetçisi, efendisi,
Tüm Medine ahalisi
İnandı ya Rasulallah

Kurdun İslam devletini,
Kırdın küfrün salvetini,
İnsanlığa cennetini,
Öğreten ya Rasulallah

Sen nebiler nebisisin
Sen Allah'ın sevgilisisin.
Gaiblerin sahibisin
Şefaat Ya Rasulallah

Dertlilere devasın sen
Hastalara şifasın sen.
Dü cihan seversin sen.
Şefaat Ya Rasulallah

Mü'minler selavet eder,
Melekler seni yadeder,
Allah medh-ü sena eder.
Şefaat Ya Rasulallah

Sen alemlere rahmetsin.
Yaratılışa hikmetsin.
Sen Ahmed'i Muhammedsin
Şefaat Ya Rasulallah

İman eden her faniye
Milyonlarca acuzeye
Ben şahini biçareye
Şefaat Ya Rasulallah
Şefaat Ya Rasulallah.

Abdullah Acar / Meslek Dersleri Öğretmeni

Fıkıh Bilmeceleri

1 S: Abdest alınırken, 6 defa yıkanması sünnet olan organ hangisidir?

C: Ellerin hem abdestin başlangıcında, hem de kolları yıkarken toplam 6 defa yıkanması sünnettir.

2 S: Bir defa abdest alması gerekirken, üstüste iki defa abdest almak mecburiyetinde olan kimdir?

C: Yanında saf su ve bir de kokusu kaybolmuş gülsuyu olup, hangisinin saf su, hangisinin kokusu uçmuş gülsuyu olduğunu bilemeyip, birbirini karıştıran bir kimse, bir abdest alması gerekirken, bu iki su ile ayrı ayrı abdest almak zorundadır.

3 S: Hangi insanın artığı pistir?

C: İçki içen kimsenin, içerken artık bıraktığı su pistir. Artık sahibinin müslüman olup olmaması, durumu değiştirmez.

4 S: Üç rekatlı akşam namazının farzında, normalde 2 defa tahiyyat okunurken, bir kimsenin dört defa okuması gerekmektedir. Bu nasıl olur?

C: Bu kimse, imama namazın ikinci rekatında yetişmiştir. Böylece iki defa imamla tahiyyat okumuştur. Eksik kalan bir rekatı tamamlarken sehiv secdesi gerektirecek bir hata yaptığından, üçüncü rekatta da tahiyyat okur, selam verip, tekrar secde yaptıktan sonra, 4. defa tahiyyatı okur. Böylece iki defa okuması gereken namazda dört defa tahiyyat okumuş olur.

5 S: Bir kimsenin, aldığı abdest veya guslün sünnetlerini yapması ne zaman caiz olmaz?

C: Namazın vakti daralmış olan kimse, abdest veya gusulünde sünnetleri yapmaz. Çünkü farz elden gidiyor.

6 S: Hangi adamın teri abdesti bozar ve bulaştığı elbiseyi pisler?

C: Alkolik olan kimsenin teri pis olduğundan, derisinden çıkar çıkmaz kan hükmündedir. Abdesti bozar ve bulaştığı yeri pisler.

7 S: Namaz kılmak için gerekli bütün şartları taşıdığı halde, bir kimse getirdiği iftitah tekbiri ile namaza başlayamıyor, neden?

C: Allah'u Teala'ya ta'zim için değil de, taaccub için şaşkınlık ifadesi olarak getirilen tekbirle namaza başlanılamaz.

8 S: Namazda "evet" "neam" sözünü konuştuğu halde, bir kimsenin namazı niçin bozulmaz?

C: Evet demeyi alışkanlık haline getiren kimse,namazda da istemeden evet dese namazı bozulmaz. Çünkü bu kelime "neam" Kur'an'da mevcuttur.

9 S: Hanefilere göre, besmele açıktan okunmadığı halde, besmelenin açıktan okunması gereken namaz hangisidir?

C: Neml Suresi'ndeki içinde besmele olan ayeti okuyan imamın kıldırdığı aşikar namazdır.

10 S: Cemaatle eda edildikten sonra, abdestsiz kıldığı farkedilen hangi namaz kaza edilmez?

C: Cuma namazı kaza edilmez. Abdestsiz kılındığı hatırlanınca, o günün öğle namazı tekrar kılınır.

11 S: "Ayın başından ve sonundan peşpeşe iki gün oruç tutmayı adadım." diyen bir kimse, bu nezrini nasıl tutmalıdır?

C: Ayın onbeş ve onaltıncı günleri oruç tutmalıdır.

12 S: İlk olarak İslam'a göre malları taksim edilen kimdir?

C: İslam'da ilk olarak Said b.Rebî (r.a.)'ın mirası taksim edilmiştir.

13 S: Hangi kimse, abdest veya teyemmüm almadan namaz kılabilir. Halbuki su ve toprak bulunmaktadır.

C: İki kolu ve iki ayağı kesik olup, yüzünde de yara bulunan kimse, abdest veya teyemmüm almadan namaz kılabilir.

Kaynak: Fıkıl Bilmeceleri
(M.Zihni Efendi)

Türkiye Volkanizması

Bilindiği gibi Türkiye'de volkanik faaliyetler, hemen hemen her jeolojik devrede intrüzif, ya da denizaltı volkanizması halinde görülmüştür. Yüzey volkanik faaliyetler denilirken daha çok Neojen ve kısmen de Kuatuner volkanizması akla gelmektedir. Bu yüzey volkanik faaliyetler hemen bir çok ya da Neojen esnasında başlamış, muhtemelen Psiyosen'de en yüksek düzeye ulaşmış ve Kuaterner'de azaltmak suretiyle devam etmiş günümüzde ise tamamen durmuştur. Faaliyetleri tamamen durmuş volkanlarımız; Nemrut ve Erciyes'tir.

Türkiye'nin hemen her yerinde en çon volkanik ürün bazik karakterdeki bazaltlardır. Bu durumları ile bazaltları, hem tüm volkanitleri veya diğer arazileri örtmüş durumdadırlar. Afyonkarahisar, Ağrı, Nemrut, Kula, Bolvadin, Kamadağ (Karaman), Kamacadağ (Diyarbakır), Kızılcahamam, Erenler (Konya), Dikili (İzmir), Biga Yarımadası, Hasan Dağı, Melendiz Dağı vs. diğer bir önemli konum da masifler bölgesi hariç, volkanizmanın çok volkanik alanlar da tekrar canlanmasıdır. Kula, Karadağ, Hansa, Kırıkhan, Osmaniye, Kızılcahamam, Afyonkarahisar vs. gibi yerler dışında volkanik faaliyetler eski volkanik içerisinde cereyan etmiştir. Her ne kadar Kula'da eski volkanitler söz konusu ise de Kuvaterner volkanizması burada şiddeti olduğundan aynı kategoriye girmektedir. Kuvaterner volkanizması ile ilgili diğer konuda bu devrede meydana gelen volkanik faaliyetlerinin bir kısmının kıvrılma özelliğini kaybetmiş, rijid kütlelerin kırıldıkları yerlerde ortaya çıkmalarıdır. Buna göre; Karacadağ (Diyarbakır), Kula bölgesi, Kırıkhan-Hassa arası, Osmaniye-Yumurtalık arası bölgeleri örnek olarak sayılabilir. Türkiye'de genç tektonik hareketlerinin neden olduğu genç volkanizmaya ve oluşan volkan reliefine aşağıdaki şu bölgeleri örnek verebiliriz:

1- Marmara Bölgesi: Bu bölgede genç faylar boyunca bir takım sıcaksu kaynakları duşmuş (Bursa, Yalova, Gönen vb) bazen de bunlar traverten taraçalarının oluşumlarına yol açmışlardır. (Bursa traverten taraçaları). Muhtemelen Çorlu-Bahadır arasındaki bazaltlarda Kuvaterner esasında tekrar oynamış faylarla ortaya çıkmışlardır.

2- Ege Bölgesi: Bölgede volkanizma polijeniktir, ya yer alttaki eski volkanitler vadi diplerinde mostra vermektedirler. Bu durum Uşak-Kula yolu üzerinde, Kula'nın doğusunda açıkça görülmektedir. Simav-Abide-Gediz yöresinde oluşmuş veya tekrar olmamış faylar boyunca da çıkıp yayılan vokanik materyaller yeni bir volkanik reliefin oluşmasına yol açmışlardır.

3- Kuzey Anadolu Bölgesi: Bölgenin Doğu yarısında yine genç tektonizma ile ilgili olarak genç volkanik faaliyetler görülmektedir. Erzincan Ovası ise hareket halinde olan aktif faylarlasınırlanmıştır. Ovanın kuzeyindeki Çiminde çimentolaşmış ve sertleşmiş yol taraçaları bulunmaktadır.

4- İç Anadolu Bölgesi: Bölgede genç tektonik hareketler mağma cephelerini tekrar harekete geçirmiş ve daha önceki volkanik araziler faylanmak suretiyle bazaltik lavlar çıkıp etrafa yayılmışlardır. Bunlar; Afyonkarahisar çevresinde, Ayvalı ve İncehisar Ayizine bölgesinde böyledir. Nevşehir Ürgüp volkanizması alt Kuvaternerde sona ermiştir. Erciyes Dağı'ndaki bazı parazit konilerde volkanik faaliyet, tarihi devirlere kadar devame tmiş, nitekim o devirlere ait seramik parçaları bulunmuştur. Genç volkanik hareketlerle ilgili olarak Karapınar'ın güney arazilerine ve Toroslar'ın Göller Yöresinde faylanmalar ve bir takım bolk hareketleri olmuş ve ortaya çıkan bazaltlara araziyi örtmüşler, bunun sonucunda Acıgöl ve Meke Tuzlası mararları, Isparta Gölcüğü oluşmuştur.

5- Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi: Kuvaterner esasında genç tektonik hareketlerin buradaki volkanik faaliyetler üzerine olan etkilerinin oldukça fazla olduğu görülür. Volkanizma daha çok dikey dislokasyonların yol açtığı fay zonları boyunca olmuştur. Bu bölgedeki önemli volkanik yerler; Tepedüzü Platoları (Tunceli), Pasinler Ovası, Ağrı Dağı, Nemrut dağı vb.

6- Güney Doğu Anadolu Bölgesi: Bu bölgede en önemli volkanik faaliyet Diyarbakır'ın batısındaki Karacadağ'ın (1957 m) oluşumuna neden olan faaliyettir. Buradan çıkan lavlar bölgeye yayılmış ve bazı vadilerin içlerini doldurmuşlardır.

Kaynaklar: 1- Volkan Coğrafyası
2- Türkiye Jeomorfolojisine Giriş

Karapınar'da Volkanik Şekiller

Yurdumuzda Tersiyer başlarından Kuvaterner'e ve hatta tarihi çağlara kadar devam eden volkanik faaliyetler ilginç topoğrafik şekiller oluşturur.

Bu çeşitliliğin en güzel örneklerinden birisi de Karapınar ve çevresinde görülür. Saha'da volkanizma Pleistosen'de birkaç safhada oluşmuştur. Birinci safhadan önce bir takım koniler olmuş, sonra aşınarak lav tıkaçları halinde tepeler meydana gelmiştir. 60-70 metrelik yükseklikte olan bu yıpranmış koniler fazla belirgin değildir. İkinci safhada koni şeklinde yığılmalar olmuştur. üçüncü safhada çok safhalı ve havuz biçimli lav yığılmalarına yol açan püskürmeler meydana gelmiştir. Mesela; Karapınar'ın güneyindeki Andıklı Tepesi (1119 m.), Meke'nin güneyindeki Küçük Medet Tepesi (1302 m) ve onun güneyindeki lav akıntıları ile Ayırtmeke Tepesi (1289 m.) içindeki lav havuzu ve Meke'nin kuzey batısındaki "Cihirlik" lav havuzları volkanik erüpsiyonların eseridir.

Dördüncü safhada ise taze görünüşlü olan volkanik şekiller ve piroklastik koniler oluşmuştur. Beşinci safha "patlama kraterleri safhası" olarak ayrılmış ve Acıgöl, Meke tuzlası meydana gelmiştir. Bu safhadaki patlama kraterleri (maar) volkanoğlar tarafından ısrarla incelenen, mucizevi oluşumlardır.

Maar ismini verdiğimiz bu şekilleri patlama ile oluşan kuyuların çevresinde bazen piroklastik materyal pek yüksek olmayan bir halka oluşturur. Maar'lar iç yamaçları dik bir huniye benzerler. Genellikle çapları 400-800 m. arasındadır. Bazılarına sular birikerek göl oluşturmuştur. Maarların oluşumuna sebep olan gaz patlamaları, maarların altından, derinlerde bulunan mağmatik bir kütle ile ilgilidir. Maarların bir kısmının içinde ya da çevrelerinde küçük lav konicikleri görülür.

Karapınar'daki bu maarların kenarlarında piroklastik materyalden oluşan birer halka şeklinde sırt bulunmaktadır. Acıgöl tabanında derin bir göl bulunan, uzun ekseni 1,5 km kadr olan dairemsi bir çukurluktur (Fotoğraf: 1) Acıgöl'ün 2 km kadar güneybatısında yer alan Tuzla gölü, (Meke Tuzlası) daha farklı bir görüntüsü vardır. Depresyonun ortasında yüksekliği 50 m. olan bir piroklastik koni bulunmaktadır. Koni ile çukurluğun yamaçları arasında depresyonun yarısını kaplayan bir göl yer alır (Fotoğraf: 2).

Ayrıca Nevşehir'de yer alan Acıgöl'de bir patlama çukuru yani maardır. Bununla beraber maar kelimesi Almanya'da "Eifel" bölgesinden alınmış ve bir çok memleketlerde bu şekiller için kullanılan bir terim olmuştur.

Şifalı Suların Ülkemizde Dağılışı

ANKARA AYAŞ İÇME VE KAPLICASI

Yeri: Ayaş içme, kaplıcası Ayaş-Beypazarı şoşesinin 5 km. kadar içerisinde ve Ayaş kasabası'na 23. km. uzaklıktadır. Kaplıca işletmeciliği özel bir şirket yapmakta, her geçen gün inkişaf etmektedir. Beton kaptaj mahalli bina içine alınmış, içme olarak kullanılan çeşmeler bu binanın dışında yapılmıştır. Debisi çok olan şifalı sularda oldukça yüksek bir Alfa radyoaktiviteye sahiptir. Denizden yüksekliği 720 metredir.

Kısa Tarihçesi: Ayaş şifalı suyu eski medeniyetlerce de işletilmiştir. Bu şifalı suyun Etiler tarafından işletilmiş olduğu ileri sürülmektedir. Ayrıca Romalılar, Selçuklular ve Osmanlılar tarafından işletilmiş olduğu da araştırmalarla tesbit edilmiştir.

Ulaşım: Ayaş içine ve kaplıcası Ankara'ya 80 km. uzunluğunda asfalt bir yolla bağlıdır. Ayaş'a 23 km uzaklıkta olan kaplıcaya sezon süresinci süreklikara nakil vasıtaları işlemektedir.

ENDİKASYON (Şifa Niteliği): (D) Ayaş içmesi, bikarbonat ve CO_2 gazı ve sodyum klorürlü ile, sodyum sülfatın mide ifnaz ve faaliyetini durdurucu tesirini yenerek, hazmı kolaylaştırır. Aç karnına ara ile, az miktarda içilirse midenin ifrazını ve faaliyetini artırır. Fazla içildiği taktirde, vena porto yolu ile karaciğere giderek bu organın parakim hücrelerinin çalışmasını artırır. Karaciğerin vazifesini düzenler, safra ifrazı ile birlikte, bağırsağa bolca miktarda dökülmesini sağlar. Yollarda ve kesede safrayı sulandırarak buralarda birikmiş iltihap ve kolestrin tortularının temizlenmesini temin eder. Bağırsaklardaki Laksatif tesiri ile, bağırsak vazifelerini yoluna koyar. Mide için, günde iki defa birer bardak yetişir. Karaciğer ve safra yolları için, sabah akşam aç karnına yarımşar saat ara ile 3-4 bardak içilmelidir.

Ayaş içme ve kaplıcası yalnız Türkiye'nin değel bütün orta şarkınen değerli şifa kaynağıdır.

ANKARA BEYPAZARI DUTLU KAPLICASI ve VEZİRSU GENÇLİK İÇMESİ

Yeri: Ayaş-Beypazarı şoşesinin 33.km.'sinde sola ayrılan toprak yolla gidilen Dutlu'da iki dağ arasında sıkışmış gibi duran bir tepenin iki tarafından dokuz şifalı kaynak yer almakta olup, derenin 20 m. kadar yükseklikte teşkil ettiği şelale, bu şifalı suların 5'ini vadinin yukarısında, 4'ünü aşağısında bırakmıştır.

Beypazarı dutlu kaplıcalarında iki adet hamam vardır. Bunlardan dutlu hamamı, en üstteki kaynağa kurulmuştur.Hamamın biraz aşağısında içme olarak kullanılan üç kaynak yer almaktadır. Tahtalı hamamı ise 4x 2,5 m. boyutlarında bir havuzdan ibarettir. Su havuzunun içinden kaynamaktadır. Debisi çoktur. Tahtalı hamamına nazaran derenin karşı yamacında kalan vezirsuyu ise Türkiye'de bugüne kadar bilinen suların içinde en yüksek rodan radyoaktivitesine yani 856 eman'a sahiptir.

Ulaşım: Dutlu şifalı kaynakları havzası Beypazarı'na 25 km. olup kaplıca mevsiminde sürekli minibüs ve dolmuş çalışmaktadır.

ENDİKASYON (Şifa Niteliği): Hiper tansiyonlu hastalıkların tedavisinde değer kazanır. Bu banyolarda solkalp üzerindeki yük kalkar teneffüz hareketleri derinleşir, fakat hızlanmaz. Ayrıca içerdiği tuzlu-acı suların mide-bağırsak yolunun hareketi, arttırıcı ve ifrazı kamçılayıcı tesiri karaciğer safra kesesi ve pankreas üzerinde gayet iyi etkileri görülebileceği beklenir.

ANKARA HAYMANA KAPLICASI

Yeri: Ankara iline bağlı Haymana ilçesindedir. Kaplıcnın bulunduğu haymana ilçesi Ankara'ya 73 km olup Kaplıca bütün yıl çalışmaktadır.

Kısa Tarihçesi: Haymana kaplıcası Romalılar, Selçuklular ve Osmanlılar zamanında işletilmiş tarihi ve önemli kaplıcalarımızdandır.

Ulaşım: Haymana'ya Ankara ve Çevre ilçelerden devamlı kara yolu taşıtları işlemektedir.

ENDİKASYON (Şifa Netilği): İçme tedavisi: Haymana ılıcalarının suyunun içilmesi adet değil ise de içilince aşıkir diüretik tesir gösterir. Aç karnına 1000-1500 gr. ılıca suyundan ara ile içilince 1 saat sonra bolca idrar söktürür.Bu suretle idrar yolu iltihaplarında, küçük taşlarına ve idrar yolu kumlarına da içme tedavisi iyi gelir. Su bikarbonatlı olduğu için içimi dekolaydır. Banyo Tedavisi: Her çeşit romatizmalılar eklem iltihapları şifa bulur. Kırık çıkıklardansonraki mafsal bozukluklarda, çocuk felçlerinde istifade edilir.

BURSA ÇEKİRGE KAPLICALARI

Yeri: Bursa ilinin çekirge bölgesindedir. Çekirge bölgesindeki şifalı sular, Vakıfbahçe membalarından gelir Bu bölgedeki çok sayıdaki konaklama tesislerindeki şifalı su banyoları bu kaynaktan beslenir. Çekirge bölgesinin denizden yüksekliği 220 metredir.

Ulaşım: Kaplıcalar Bursa'nın içinde sayılır. Dolmuş, taksi ve belediye otobüsleriyle gitmek mümkündür.

ENDİKASYON (Şifa Niteliği): Banyo Tedavisi: Romatizma, yorgunluk, gut, tutmayan kemik kırıklarında, ekzama ve astım gibi bazı allerjik hastaları ve kadın hastalıklarında tavsiye edilir. Çekirge sularının kum yaptığı söylenir, halbuki bu sular kum yapmaz. Vücutta hücreler içindeki kumları harekete geçirerek dışarı atar. Nitekim 15-20 günlük bir tedaviden sonra idrar berraklaşır, artık kum görülmez. Sular sıcakken içimi hoştur. Soğuyunca kireçli su tadındadır.

DENİZLİ PAMUKKALE KAPLICASI

Yer: Denizli iline bağlı Pamukkale köyündeki meşhur Hierepolis harabelerinin yanındadır.

Pamukkale traventenlerinin meydana getiren kaynaklar muhtelif noktalardan çıkmakta ayrı inotellerin havuz ve banyolarından geçtikten sonra Traventenlerin üzerinden aşağıdaki ovaya akmaktadır. Pamukkale Traventenlerinin uzaktan pamuk yığını şeklindeki görüntüsü çok güzeldir.

Ulaşım: Pamukkale kaplıcası Denizli'ye 20 km. uzaklıkta olup yol asfalt kaplıdır. Denizli ve çevre iller belli başlı diğer illerle direk olarak karayolu ile bağlıdır ve nakil araçları işlemektedir.

ENDİKASYON (Şifa Niteliği): İçme tedavisi: Pamukkale suyunun içimi hoştur. Ilık olarak içilirse bilhassa hiperstenik ve spazmalı midelere iyi gelir. Suyun litresinde 1,5 gr. kalsiyum bikorbonat ve 0,75 kalsiyum sülfat vardır. Bu sebeple çok değerli bir içmedir.Kanda asit, ürik ve üre fazla bulunanlarda, böbreklerin kum ve taşlarında, idrar yolunun hafif iltihaplarında banyo ile birlikte içme tedavisinden çok iyi sonuçlar alınır.

Banyo Tedavisi: (D) Banyoya girildikten birkaç dakika sonra, bütün vücut gaz tanecikleriyle örtülür. Su, ılık olduğu halde CO_2 gazının damar genişletici etkisi ile, banyo içinde ve çıkıldıktan sonra, vücut kırmızı bir renk alır. Bu sebeple fazla sıcağı dayanamayan, nevraljili ve romatizmal hastalıklarda ılık banyo yapıldığı haldesıcak su banyolarını tesiri elde edilmiş olur. Pamukkale suları ilebanyo, bilhassa kalp hastalıklarının tedavisinde önemli yer tutar. Bilhassa kalpte arıza bırakmış buyyo romatizmasında tavsiye edilecek ideal kaplıcadır.

TEDAVİ TESİSLERİ: Bir umumi termal havuz ile otel, motellerde 30'u bulan özel banyolardan ibarettir. Son yıllarda artan turizm potansiyeli karşısında yeni tesisler kurma yoluna gidilmektedir.

YARDIMCI TESİSLER: 3 Turistik lokanta ve gazino vardır. Ancak her geçen gün turist sayısının artması tesislerin de artmasına olumlu yönde katkıda bulunmaktadır.

KONYA ILGIN KAPLICASI

Yeri: Konya-Akşehir şoşesi üzerinde ve Ilgın kasabasının 2. km ilerisindedir. Mahallin denizdenyüksekliği 1027 m. olup kaplıca Türkiye'nin en bakımlı kaplıcalarından biridir.

Kısa Tarihçesi: Ilgın kaplıcalarının tarihi çok eskidir. Kaplıcanın Romalılar tarafından işletildiği ve çok şöhretli olduğu bilinmektedir. Bizanslılar ve Selçuklular devrinde de aynı şöhreti sürdürmüş, şifa kaynağı olmuştur.

Ulaşım: Konya'nın ilçesi olan Ilgın'a kara ve demir yoluya gitmek mümkündür. Yollar asfalt kaplıdır.

ENDİKASYON (Şifa niteliği) Banyo Tedavisi: (D) Her türlü romatizmalılar, çilt ve kadın hastalıklarına çok faydalıdır.

SAKARYA KUZULUK KAPLICASI

Yeri: Sakarya ili Akyazı ilçesine bağlı Kuzuluk Köyü'ndedir. Kaplıca mahallinin yüksekliği 100 m. kadar olupmeşe ormanlarıyla kaplıdır.

Ulaşım: Kuzuluk kaplıcası Sakarya'ya 29 km. Akyazı ilçesine 8 km. uzaklıkta olup Sakarya ve Akyazı ilçesinden sezon sırasında kara nakil araçları devamlı işlemektedir.

ENDİKASYON (Şifa Niteliği) Banyo Tedavisi: (B) Romatizma, nevrit ve kadın hastalıkları. (R) Deri hastalıkları, damar sertliği, siyatik sedef hastalığı. **Tedavi Tesisleri:** İki umumi havuz ile sıra banyolardan ibarettir.

SAKARYA MADEN SUYU

Yeri: Sakarya ili Akyazı ilçesine bağlı Kuzuluk köyündedir. Mahallin yüksekliği 100 m. olup etrafı meşe ormanlarıyla kaplıdır.

Ulaşım: Kuzuluk maden suyu Akyazı ilçesine 8 km. olup Kuzuluk Kaplıcasının yanındadır.

ENDİKASYON (Şifa Niteliği): (B) Mide hastalıkları ile karaciğer ve safra yolları hastalıkları için tavsiye edilmektedir. Şeker, böbrek hastalıklarına tavsiye edilmektedir. (D) Yukarıda sayılan hastalıklara ilaveten Nütrisyen bozukluklarında içme tedavisi kaynak başında daha faydalı olacağını tavsiye edilmektedir.

Güneş Sistemi

Yerin kökeni dolayısıyle de güneş sisteminin kökeni yeryüzündeki yaşamın ve insanın kökenini de olduğu gibi doğa bilimlerinin temel sorunlarından biridir.

Son yıllarda güneş gök bilimi alanında iki önemli buluş gerçekleştirildi. Gökcisminin yüzeyinin (fotosfer) uzun devirli salınımının ortaya çıkarılması ve atmosferinin üst bölümündeki taş boşluklarının varlığıdır. Sözkonusu boşluklak Güneş atmosferinin aslında X ışınları bölgesinde ışınım yayınlamayan buna karşılık ilk kez 1962'de Mariner Uzay aracıyla ortaya çıkarılmış olan Güneş rüzgarının, oluşturan elektrik yüklü taneciklerin (elektronlar, protanlar) çıktığı bölgelerdir.

Güneş püskürmelerinin yayınladığı protanlar ayrıca fırtına yaratıcı kümülonimbüs bulutlarının doruk noktasına ulaştığı 15 km. yüksekliğe doğru hava iyonlaşmasında bir artışa neden olurlar. Kararsız bir bulutun elektrik gücündeki bir artma böylece bir tür "tetkik çekme" olayıyla bir fırtınayı başlatabilir.

Bunların dışında güneş çevresinde dolanan gezegenler konusunda özellikle artık yerinde bilgiler edinmeye başlanmıştır. Bu gezegenlerin başında Merkür gelir.

Merkür: Merkür hakkında elde edilen binlerce fotoğraf buranın ayrıntılı bir haritasının hazırlanmasına olanak hazırladı. Merkür'ün tıpkı Ay gibi bir uydusu, çapı 240 km. olan kraterlerle dolu bir yüzeyi vardır. Bununla birlikte kraterler Ay'daki anı çapta olanlar kadar derin değildir. Ayrıca Merkür'ün bir diğer özelliği de oldukça güçlü bir manyetik alanının bulunmasıdır.

Venüs: Bu gezegen hakkında en önemli veriler yüzeye yerleştirilmiş sondalar yardımıyla elde edildi. Nitekim yüzeyinde bulunan buluttan bir mantonun varlığı sağlıklı bilgi edinmeyi zorlaştırmaktadır. Yüzeyinin en belirggin özelliği kıtaları andıran iştar ile Afrodit adı verilen iki yüksek yayladır. Büyük bir olasılıkla yanardağ kökenli olan kraterlerin varlığı da saptanmıştır. 33 km. yüksekliğindeki atmosferi yerin tersine bulutsuz ve saydamdır. Venüs atmosferi dinamik açıdan 42 km.'de birbirinden ayrılan ve biriri üstünda kayan eşmerkezli iki kabuğa ayrılır. Alttaki yarı durgun, üstteki ise yarı hareketlidir. Bunun sonucunda fırtınalar ortaya çıkar.

Yer (Dünya): Yerden en yeni bilgilerden biri de: Magnetik alanın kuvvet çizgileri Güneş rüzgarının yaptığı basınçla güneş doğrultusunda yoğunlaşmıştır.

Mars: Bu gezegenin bir diğer adı da kırmızı gezegendir. Önce mariner uzay aracıyla dahasonra Viking 1 ve 2'nin tesbitleriyle bir haritası çıkarıldı. Bu gezegen meteor bombardımanınn, rüzgar aşındırmasının ve eskiden gerçekleşmiş ırmak aşındırmasının ve yanardağ olaylarının neden olduklarıbüyük bir topoğrafya zenginliği gösterir. Ayrıca 100 yıldan bu yana sönmüş olan yanardağlara da rastlanır.

Asteroitler: Asteroit adı verilen Mars ve Jüpiter arsında bulunan binlerce küçük gezegene verilen addır. Bunların büyük bir bölümünün dönme devirlerinin hesaplanması sonunda 2 ile 39 saat arasında bu dönme devrinin değiştiği tesbit edilmiştir. Bunların %80'i çok koyu renklidirler.Yansıtma gücü %3 ve kuşağın Jüpitere bakandış bölümünde dolaşırlar.

Jüpiter: İlk olarak 1973-1974'de Pioner 10 ve 11 uzay sındalarının çevreside dolanmaları, daha sonra 1979'da Voyager 1 ve 2'nin kameralarıyla kayda değer tespitler yapılmıştır. Jüpiterin atmosferi'nin büyük kırmızı lekesinin 6 günlük bir dönüşünün ortaya çıkarılması atmosferde fırtınalı şimşeklerin ve kutup ışıklarının bulunması, ayrıc ince koyu renkli taneciklerden oluşmuş bir halkanın varlığıdır. En büyük açıklama bu dev gezegeni çevreleyen en önemli 4 uydusunun büyütülmüş fotoğrafları olmuştur. Avrupa adlı uydusu hemen hemen Ay'a benzer. Diğer biri Ganimed ise tamamen buzlarla kaplıdır.

Satürn: Satürn'ün yakınından ilk olarak 1979 Ey-

lülü'nde bir uzay sondası (Pioner 11) geçti. Ama kayda değer bilgiler Voyager 1 ve 2 sondalarıyla Kasım 1980 ve Ağustos 1991'de bunun aracılığıyla oldu. Bu dev gezegeni çevreleyen halkaların sayısı sanıldığı gibi 6 değil 120'dir. Satürn'ün uydularının sayısı 16'dır. Tümünün göktaşı bombardımanlarının yol açtığı krater delikleriyle dolu yüzeyleri vardır. Yerinkiyle karşılaştırılabilir büyüklükte bir magnetik alanının bulunduğu bilinmektedir.

Uranüs: En az öbürleri kadar ilgi çekici bir gök cismidir. Uranüs'ün eşmerkezli bir halka sistemiylekuşatılmış olduğunun belirlenmesi de sağlanmıştır. Bu da fotometrelerle ve donatılmış teleskoplarla sağlanmıştır. Gezegenin örtmesinden önce ve sonra tam bakışımlı olarak söz konusu yıldız gerçekten kısa bir süre daha gölgede kalmıştır. O zamandan beri oluşan geniş gerçekten kısa bir süre daha gölgede kalmıştır. O zamandan beri oluşan geniş örtülmeler çok ince ve çok koyu renkli 9 farklı halkanın varlığının ortaya çıkarılmasını sağlamıştır.

Neptün: Neptün'ün halkalarının da bulunması olasıdır. Bu halkalar Uranüs'te olduğu gibi gelecekte te bir yıldız örtülmesinden yararlanılark ortaya çıkarılacaktır. Voyager II'nin gönderdiği fotoğraflar Neptün'ün atmosferinin son derece hareketli olduğunu ve gezegenin 5 halkayla çevrelendiğini ortaya koymuştur. Ayrıca yerden görülen Triton ve Nereidin dışında 6 başka gezegenin de olduğu anlaşılmıştır.

Plüton: Beklenenin tersine bir uydusu vardır. Bu buluş Haziran 1978'te ABD'li gökbilimcii Chrsty'nin gezegenin fotoğraflarını ayrıntılı bir biçimde incelemesi sonucu ortaya çıkarılmıştır ve adına da Charon denmiştir. Gökbilimciler o zamâna kadar iyi bilinmeyen kütlesini hesaplamayı başarmışlardır. Gezegenin çapı şimdilik 3.000 metre olarak tahmin edildiğinden bu da 1'e yakın yoğunluk vermektedir.

İşte bu harikulade sistem içerisinde bulunan gezegenleri işledik. Ayrıca bu gezegenler ve astroitlerin dışında bir gezegenin veya gezegenlerin ortaya çıkması da olanaksız değildir. İnsanoğlu da bu sistem içerisinde kıyamete kadar yeni keşifler ortaya çıkaracağa benziyor.

❑ **Abdullah BOZKURT** / 2353 Kredi 6

Fetihlerle Yeniden Doğmak

"Ve sen Allah'ın kanununda asla değişiklik bulamazsın..." (Fetih 23).

Mü'minlerin zaferi... Kâfirlerin hezimeti... Böyle değişmez kâinat kanunlarına bağlanıyor.. Bunun bilen, duyan ve gören mü'min kim bilir nasıl bir güven, emniyet ve rahat içerisine girmiştir... Değişmez bir kanundur bu... Sürüp gider.. Ne var ki, bazen belirli bir süre gecikir... Müslamanların yollarını düzeltmeleri hareketlerni doğrultmaları için gecikebilir...

Yenilgilerle, zorluk ve meşekkatlerle geçen bir zamandan sonra, Rabbül aleminin büyük bir lütfu: FETHİ MÜBİN...

Fethin gönüllerde yeşerip neşvu nema bulmasının, bir başka tezahürüdür. Kâfirler güruhunun yenilgisi.. Ama ilâhi feyiz sınırsız ve hudutsuzdur... İlahi lütfun sonu ve sınırı yoktur. Zaferin gecikmesi ilahi ihtar değilmidir hepimiz için? Eğrilmenin akabinde, hemen düzelen mü'min için sınırsız füyüzatlar gelmeye başlıyor. Bu bir bakıma günahlar içinde kaskatı olan kalbin, buna paralel olarak bedenin yeniden dirilmesi, dipdiri olmasıdır...

Bu günden, ondört asır öncesine bakıyor ve o bahtiyar kişilerin ruhlarını ve kalblerini görmek ve anlamak için çırpınıyoruz. Zira buna muhtacız. Allah'ın hoşnutluğunu, ikramını ve büyük vaadini alan bu ilahi feyze nail olan erlerin onu (fethi mübini) nasılkarşıladıklarını anlamaya çalışıyoruz.

Ve bizler, Allah'ın erlerinin, gerçek fetihlerin sahiblernin, yaşadıkları bu yüce şenlikte, bu ulvi bayramda bir kaç saniye birlikte geçirmek için çalışıyoruz. Ama heyhat ki, böyle bir şenlikte hazır bulunmamış insanın onun zevkine ermesi ne mümkün!...

Allahım ancak senin ikram edip, uzakları yaklaştırdığın kulların görür onu... Zaferlerle, Fetihlerle, Allah'ın ilahi yardımlarıyla yeniden doğmak, ölü toprağın tekrar yeşermesi gibi yeşermek duası ile..

❑ Serhat Kiraz

Ayın Karanlık Yüzünde Şaşırtıcı Bulgular

Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği arasında 1960'larda ve 1970'lerin başında kızgınlaşan soğuk savaştan bu yana, iki ülke de uzay programlarında Ay üzerine araştırmalara ciddi bir yer ayırmamışlardı. Oysa, soğuk savaş sırasında Ay araştırmalarında gerçek bir patlama yaşanıyordu. Asıl olarak ABD'nin "Yıldız Savaşları" anti-füze savunma sistemi programının bir parçası olarak tasarlanan Clementine uydusunun Ay yörüngesinde derlediği bulgular, dünyanın gözlerini yeniden Ay'a çevirmesine yol açtı. Ay üzerindeki bu ilk küresel tapografik araştırmanın ortaya koyduğu veriler, Ay'ın tarihine ve bugünkü kabuk yapısına ilişkin bilgilerimizi sarsıyor.

Clementine uydusunun en önemli keşfi, Ay'ın konik yüzünde, Güney Kutbu'na yakın bir noktada yer alna dev bir krater. Güneş sistemi'nin en büyük ve en derin krateri olma özelliğini taşıyan bu dev çukur, başlı başına önemli bir topografik keşif olmanın yanısıra, Ay hakkında ortaya koyduğu birçok yeni bilgiyle de bilim gündemini sarstı. Güney Kutbu-Aitken Krateri adı verilen çukur yaklaşık 13 kilometre derinliğinde ve 25.000 kilometre genişliğinde. Ay'ın çevresinin neredeyse çeyreği genişliğinde olan kraterin 4.5 ile 3.8 milyar yıl önceki bir çarpmanın sonucu olabileceği düşünülüyor. Bu da Kraterin Ay yüzeyindeki en eski oluşum kılıyor. Böyle bir kratere yol açan gök cisminin genişliğinin 200 kilometre civarında olması gerekir. Araştırmacılar kraterin tarihlendirilmesi için, kraterin içinde yer alan, daha daha sonra gerçekleşmiş çarpmaların oluşturduğu küçük kraterlerin sayısından faydalanmışlar.

Clamentine uydusu geçtiğimiz bahar aylarında Ay'a yaptığı 70 gün süren yolculukta, Ay yüzeylerinin büyük kısmının topografik haritasını çıkardı. Daha önceleri gönderilen uzay araçları benzer haritalara çıkardıysa da hiç biri, bu denli ayrıntılı olmamıştır. Ay üzerindeki bir çok diğer çukur da ortaya çıkaran topografik harita, en yüksek ve en derin noktalar arasındaki yükseklik farkının 16 kilometre olduğunu ortaya koydu. Oysa Apollo programına ait uyduların 20 yıl kadar önce elde ettikleri bulguların bu farkın 11-12 kilometre civarında olduğunu kanıtladığı düşünülüyordu.

Kraterin kenarına ait bazı kısımları önceki fotoğraflarda da yer almış olmasına rağmen, bunların bir kratere ait olduğuna karar vermek mümkün değildi. Bu da, bir araya getirilmiş bağımsız fotoğrafların oluşturulduğu mozaik halindeki bir haritanın, gerçek bir topografik bir harita kadar net bilgiler içermemesinden kaynaklanıyor.

Keşfedilen kraterin bu denli yaşlı oluşu, araştırmalar için büyük bir süpriz oldu. Bu son bulgu elde edilinceye kadar eski çağlarda Ay yüzeyinin ılıman ve esnek bir yapı sergilediği düşünülüyordu.

Ancak, sıcak kayalar yayılır ve düzleşir. Oysa genç kraterler için söz konusu derinlik-çap oranına sahip Güney Kutbu-Aitken krateri, yüzeyin, bilim adamlarının düşündüğünden daha hızlı soğumuş olduğu gerçeğinin ortaya koyuyor.

Çarpmanın izini taşıyan yerlerden biri de, kraterin kuzey kısmı. Bu bölge Ay yüzeyindeki en yüksek nokta Yükseklikleri oluturan kayaların hacimce kraterdeki boşluğa neredeyse eşit oluşu, bu yükseltilerin çarpma anında kraterin kuzey ucunda sürüklenen malzemeyle oluştuğu izlenimini uyandırıyor.

Yüzey ile yer özelliği arasında, onlarca kilometre derinlikte bulunan bir tabakadan da çarpmanın etkisiyle bir kısım maddenin yukarı çıktığı düşünülüyor. Zira, krater içinde yükseltiler daha büyük oranda demir ve magnezyum içeriyor. Bu iki madde, ara tabakada yüzeye göre çok daha yoğun bulunuyor.

Clementine'nin yokluğu boyunca bilim adamları, Ay kabuğunun söz konusu kısmının kalınlığını Clementine'in yörüngesindeki küçük sapmalardan oyla çıkarak hesapladılar. Bu sapmalar, daha yoğun olan kayaların, daha yüksek çekim gücü yaratmasından kaynaklanıyor.

Ay'ın kabuğunun yoğunluğu, alt kısmında uzanan tabakaya göre düşük olduğu için, Clementine'in uçuz çizgisi, kabuğun kalınlığı hakkında hassa verileri ortaya çıkardı. Büyük çarpmaların oluşturduğu kraterlerin olduğu kısımlarda kabuğun şaşırtıcı derecede ince olduğu anlaşıldı. Yerçekimine ilişkin verilerin ortaya koyduğu bir durum da Ay yüzeyinin ltındaki madde yoyğunluğunun önemli bir değişkenlik gösterdiği. Bunun da, Ay tarihinin büyük çarpmalarla dolu, her çarpmanın o bölgede daha yoğun bir yapıya yol açışından kaynaklanıyor olma olasılığı var.

Clementine'nin derlediği veriler daha ilk bakışta Ay evriminin termal ve mekanik bakımdan sandığımızdan çok daha karmaşık olduğunu gösteriyor. Yolculuk sırasında kaydedilen iki milyona yakın sayısal görüntü derlenip değerlendirildikçe yeni bilgilere ulaşma da olası.

Kaynaklar: Nature, 2 Şubat 1995.
New Scientist, 14 Ocak 1995.

Tahrip Edilen Tabiat

Tabiat baştan başa bir harikalar sergisidir ama, biz ona sergi demektense bir kitap demeyi daha uygun buluyoruz. Zira, onu bir kitap gibi duyar, bir kitap gibi okur ve bir kitabın rengârenk, canlı, yaldızlı nakışlarına bakıyor gibi hayran hayran seyrederiz. Onu, her sabah yeniden boyanmış, süslenmiş O göz kamaştırıcı endamıyla, bir ruh, bir hayat kaynağı olarak karşımıza dikilmiş görür ve kendimizden geçeriz.

Ve hele bir zamanlar bu kitap, zümrütten tepeleri, üfül üfül vadileri, içinde binler yüzbinler canlının oynaştığı, kaynaştığı ormanları, cennet bahçelerini hatırlatan bağları, bostanları; cıvıl cıvıl kuşları, çığlık çığlık böcekleri, gökten akıp gelen rahmet ve bereketi ile insanımızın ruhuna huzur ve saadet üflüyordu.

Evet, tabiatı bu şekilde duyan, hisseden gönüller, onları görmeden, tatmadan, onlarla söyleşip konuşmadan edemezlerdi. Edemezlerdi, zira onlarla öyle haşır neşir olmuşlardı ki, nasıl nefis bir yiyecek ve içecek karşısında tükrük bezlerimiz harekete geçer, nasıl ney sesini duyunca ister istemez bir şeyler mırıdanırız... Öyle de, işte böyle temiz ruhlar da, ona her bakışta farklı şeyler hisseder, farklı şeyler duyar ve ürperirlerdi.

Tabiatta mimari, semalarla içiçe gibidir. Dağların o heybetli adalarıyla başlarını semanın eteklerine dayamış gibi görünmeleri, göklerin bu şiddetli vuslat arzusuna karşı kendilerini salıvermeleri ne tatlı şeylerdir. İnsanın hayali, çiçeklere konup kalkan arılar gibi bu güzelliklere kona kalka ufka kadar ilerler.

Kalp, ruh ve vicdanları tertemiz insanlar için tabiat, gönüllere ferahlık selam manzaraları, rengarenk tepeleri, hülyalı dağları; baygın bahçeleri, ürperten koruları; Çağıltılarla akıp giden çayları, denizlerle bütünleşen ırmakları... Evet, bütün bunlarla bilhassa, bahar ve yaz mevsiminde tabiat bir keyif bir neşe, bir huzur, bir hayal diyarıdır adeta.

Bu kitap ve harikalar tabiatının her yanının ayrı bir ihtişamı, ayrı bir şiiri, ayrı bir büyüsü vardır. O'nun bu ayrı ayrı güzellikleri, güzelliklere birer buud teşkil eden renkleri, şekilleri, biçimleri ve "olandan daha muhteşemimini bulmak mümkün değil" dedirtecek kadar tasavvur üstü endamlarıyla, güzellik yarışmasına arz edilmiş gibidirler. Bu güzellikler galerisine uyanan gönüller nazırnda ağaçlar, seyrine doyum olmayan renkleriyle zambaklar, menekşeler, leylaklar; bayıltan kokularıyla güller, karanfiller, yaseminler büyüleyici edalarıyla kamelyaları, orkideleri, manolyalar bize hep bir şeyler fısıldarlar. Zaman öyle derince duyulur ki, insan adeta soyunun yaşadığı bütün devirlerdeki güzellikleri birden görür, duyar ve yaşar...

Evet bizim emrimize sunulan bu muhteşem kitap, bu büyüleyen tabiat, ne acıdır ki, bugün bir çöp yığını kadar dahi önemsenmemekte ve ihtimam görmemektedir. Önemsenme ve ihtimam görme şöyle dursun, dört yandan çölleştirme, mezbeleliğe çevirme taarruzları karşısında sarsık, perişan ve lime limedir. Bugün artık hava, ifritten bir duman ve kahırladalgalanan bir girdap... Sular, tehlike ile çağlayan birer anafor ve hayata kapalı birer zift kanalı.. Toprak, bereketi ve verimliliği akıp gitmiş bir çorak, çimlendirme gücü kaybolmuş bir çöl ve ekolojik dengesi bozulmuş bir ölüm ülkesi gibi...

Bize emanet edilen herşey gibi görkemli bu güzellikler sergisine de yazık ettik. Yazık ettik çölleştirdiğimiz ovaya, obaya... Yazık ettik kirlettiğimiz denize, çaya.. Yazık ettik toprağa, havaya... ve yazık ettik içinde yaşanmaz hale getirdiğimiz ormana, bağa, bahçeye.. daha doğrusu cennete benzeyen bu güzel dünyayı cehenneme çevirmekle yazık ettik kendi kendimize...! Şayet insanlar, düzenini bozup kirlettikleri bu dünyayı, yeniden imar edip eski güzellik ve ihtişamına ulaştırmazlarsa Nuh tufanı gibi hadiselerle bu güzel dünyanın,enkaz yığınları halinde başımızdan aşağı dökülmesi kaçınılmaz olacaktır...

(Ekoloji Çevre Dergisi'nin 13. sayısından alınmıştır.)

Mantar; Zehirli Güzellik!

Bilmem cenaze törenlerinin güzelliklerle dolu olduğunu hiç düşündünüz mü? Ben düşünmemiştim. Ta ki, onlarla tanışana kadar... Mantarları inceleyelim, hepsi doğada aynı işlevi yerine getirmelerine karşın her biri ayrı bir tablo güzelliğinde.

Bu güzellikleri yaratan ise ölüm. İşte bu; mantarların pek bilinmeyen bir özelliği... Düşünün bir kez, bu gün dünya üzerinde yaşayan insan sayısını milyarlarla ölçülüyor. İş diğer canlılara geldiğinde sayısal değerler giderek yükseliyor. Balıklar için trilyonlar, böcekler için katrilyonlar gerekiyor. Bütün canlıların miktarlarını ifade edebilmek içinse en kalabalık canlı gruplarına ait sayıları defalarca katlamamız gerekiyor. Daha önce yaşamış canlıları da ekleyince çıkacak sayıyı matematikçilere bırakıp, biran bütün bu canlıların öldükten sonra yok olmadıklarnı hayal edelim. Böyle bir durumda dünyamız açık ve büyük bir mezarlık haline gelirdi kuşkusuz. Peki dünyamızı bu cesetlerden kim kurtarıyor? Yanıt açık ve basit, bakteriler ve mantarlar.

Doğadaki her şeyin bir görevi vardır ya, işte mantarların görevi de ayrıştırma. Ölen canlıları ayrıştırarak doğada az bulunan elementlerle organik maddelerin yeniden kazanımını sağlıyorlar. İşte mantarların pek az bilinen görevleri. Ne kadar önemli değil mi? Dünyamızı mezarlık, çöplük olmaktan kurtarıyorlar ve bunu yaparken bambaşka güzellikle oluşturuyorlar.

Yolunuz oralara düştüğünde, hem mevsim son baharsa, kuytulara, ılık, rutubetli, sakin yerlere dikkatle bakın devrilmiş ağaç gövdelerini toprak üstü kalmış kökleri inceleyin. Şimdiye kadar hiç görmediğiniz türde mantarlarla karşılaşabilirsiniz. Doğanın bu gizemli bitkilerini birçok kişi inceler. Mantar bilimi bu sır küplerini tek tek çözüyor. Dünya yüzeyinde 100 binden fazla mantar türü olduğu biliniyor ve çok değişik türde mantarlar deri ve iç organ hastalığına yol açıyor. Zaman zaman asalak türleri tarım alanlarına zarar vererek milyarlarca lira kayba neden oluyor.

Ben onları haşarı ama akıllı bitkiler olarak düşünürüm. Zaten bütün mantarlarda tahripkar değil. Birçok orman ağacı köklerinde mantar olmadan yaşayamaz. Mantarlar onları koruyucu bir etki yapar. Ekmek ve mayalı içki yapımında da önemli rol oynarlar. Bugün tıbbın kullandığı antibiyotiklerin çoğu, mantarlardan elde ediliyor. Bazı ilaçların yapımında kullanılan mantarlar mikrop öldürücü olaraık da yararlı olabiliyor. Mantarları koparmaya hele hele yemeye çalışmayın. Büyük bir olasılıkla zehirlidir. Gerçi ormanda yetişen mantarların bir kısmı yenir, besleyici ve lezzetlidir. Protein ve mineral bakımından zengindir.

Ne varki ormanlarda, kırlarda yetişen mantarların yenebilenlerini ayırt etmek için onları çok iyi tanımak gerekir. Zehirli olanları tanımak için kullanılan gümüş kaşığın kararması bazı türler için geçerli değildir. Ve bazı mantar türleri arasındaki fark bir uzmanın tanısını gerektirecek kadar çoktur.

Zehirli çayır mantarının bazıları hemen tanınır. Örneğin yeşilmis sarı şapkası bunların zehirli olduğunu gösterir. Birbirlerinden oldukça farklı olan mantarlar geniş bir aileye sahiptir. Tehlikeli bir kısmı bahçelerde yetiştirilebildiği gibi son yıllarda sandıklarda da yetiştirilir. Bu yöntem yaygınlaşmaktadır.

Spor adı verilen küçük tohumlarla çoğaldıkları için yetiştirilmeleri son derece kolaydır. Kendilerine özgü dünyalarında arada burada biten mantarlar bu yaşlı yerküre üzerinde zannedildiğinden daha fazla işe yarıyorlar.

ANADOLUM

Coşup da akar sellerin
Çam kokuludur yellerin
Gonca goncadır güllerin
Benim güzel Anadolum.

Bahçelerinde çiçekler
Uçuşuyor kelebekler
Sevincime sevinç ekler
Benim güzel Anadolum

Bereketlidir toprağın
Kışın kurumaz yaprağın
Baharda uçar zambağın
Benim güzel Anadolum

Gönlümde uçan kuş oldun.
Rüyalarıma düş oldun.
Yüzümde bir gülüş oldun
Benim güzel Anadolum.

Ünzile Arslan
6-M / 12104

GÜVENLİ YARINLAR

Her gecenin bir sabahı var,
Elbet gelecek aydınlık yarınlar,
Oradan oraya koşuyor insanlar,
Zamanın akıp gittiği anlar.

Önümüzde uzun uzun yollar,
Ne de çabuk geçiyor yıllar,
Aşılmıyor o karlı dağlar,
Birbirini kovalıyor aylar.

Gelecekte iyi güzel ne varsa,
İstiyoruz hepsini hakkımızca,
Güvenli yarınlarda insanca,
Yaşamak istiyoruz, dünyada.

İyi bir eğitim, parlak bir gelecek,
Bizleri bilgi sahibi edecek,
Günü geldiğinde sevinecek,
Güvenli yarınlar bekliyoruz.

Bizim istediğimiz sadece,
Kan akıp, gözyaşı dökülmesin günlerce,
İşte umuyoruz, bizler de gelecekte
Güvenli yarınlar, faydalı insanlar,
Olsun hep bir yerde.

Ayşe Kahraman
6-İ / 12212

ÖĞRETMENİM

Çiçek gibi açarsın
Bilgilerini saçarsın
Bizi aydınlatırsın
Biricik öğretmenim

Gündüzleri ders
Geceleri plan yaparsın
Çok da çalışırsın
Biricik öğretmenim

Geceleri parlarsın
Bir yıldız, bir ay gibi
Gündüzleri güneş gibi
Biricik öğretmenim

Hayatını bize adarsın
Mutluluğumuzu, acımızı paylaşırsın
Tatlı öğütlerle bizi doldurur taşırırsın
Biricik öğretmenim.

Yazacak bir şey bulamıyorum
Sevgimi ifade edemiyorum
Sizi çok seviyorum,
Biricik öğretmenim

Ayşegül Yanar
6-D / 7006

DÜŞÜNCELERİM

Ben bir öğrenciyim okula giden,
Beyaz puanlı başörtüm, lacivert formam,
Sırtımda çantam, içinde kitap,
Öğrenip, çalışıp bulan kişiyim.

Öğretmenlerim var ışık kaynağı,
Ellerinde kandil, bilgi saçarlar,
Sulayıp büyütürler biz tohumları,
Büyüyüp orman olalım diye.

Arkadaşlarım var, kardeşim gibi,
Birbirlerine kurban, ana çocuk gibi,
Çalışıp, çabalarız biz hep beraberce,
İyi bir yurttaş olalım diye.

Bir okulumuz var, yuvamız gibi,
Sanki ocakları yakan, bir kucak gibi.
Neşeli günlerimiz olur orada,
Hep beraber olunca.

Sebahat Yarar
6-İ / 12229